

2010

Årsredovisning

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Omslag

Överst till vänster: Göteborgs universitet höll sin första Global Week 15–19 november 2010 – ett evenemang som ska återkomma årligen.

Överst till höger: Världskändisen Al Gore kom till Handelshögskolan den 25 oktober. Han höll en inspirerande föreläsning om att det är hög tid att ställa om till hållbar kapitalism. Intresset var stort, 250 studenter hade lyckats komma över en biljett, ytterligare 200 följde seminariet via videolänk.

Nederst till vänster: Musikstudenter från världsmusiklinjen på Högskolan för scen och musik.

Nederst i mitten: Små proteser i metall och plast kan ersätta skadade fingerleder. Professor Christer Sollerman vid Sahlgrenska akademien utvärderar de implantat som sjukvården använder och utvecklar nya behandlingsmetoder.

Nederst till höger: EU-projektet Lifecycle leds från Göteborgs universitet av professor Thrandur Björnsson. Projektet ska ta fram mer kunskap om den odlade fiskens villkor.

Fotograf: Johan Wingborg

Göteborgs universitet
Box 100, Vasaparken, 405 30 Göteborg

Telefon växel: 031-786 00 00
www.gu.se

Denna årsredovisning är producerad av universitetsledningens kansli vid Göteborgs universitet.

Omslaget är layoutad av informationsenheten.

Göteborgs universitet är miljöcertifierat enligt både Europeiska och internationella standards.

Rektor har ordet	5	Personal	45
Studentkårernas redogörelse	7	Jämställdhet och likabehandling	45
Inledning	11	Kompetensförsörjning	47
Forskning och utbildning på forskarnivå	13	Kompetensutveckling	48
Stärkt konkurrenskraft	13	Måluppfyllelse	49
Strategiska forskningsområden	14	Redovisning av sjukfrånvaron	49
Innovation och entreprenörskap	16	Intern styrning och kontroll	50
Holdingbolaget vid Göteborgs universitet AB	16	Ekonomi – resultat och ställning	52
Utbildning på forskarnivå	17	Ekonomiskt resultat och utveckling	52
Ekonomisk resultat och prestationer	18	Ekonomisk ställning	56
Särskilda återrapporteringskrav	22	Donationsförvaltning	57
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	25	Väsentliga uppgifter	59
Kvalitetshöjande åtgärder	25	Finansiell redovisning	61
Utbildningsutbud	26	Resultaträkning	61
Avancerad nivå	27	Balansräkning	62
Dimensionering och efterfrågan	28	Anslagsredovisning	64
Nya högskoleplatser	28	Redovisnings- och värderingsprinciper	65
Ett öppet universitet	28	Noter till resultat- och balansräkning	69
Studieavgifter	30	Bilaga	79
Avlagda examina	31	– redovisning av utbildning på grundnivå och avancerad nivå	
Jämställdhet i utbildning på grundnivå och avancerad nivå	31	Appendix	83
Ekonomiskt resultat och prestationer	32	– bilagor till notförteckning för resultat- och balansräkning	
Särskilda återrapporteringskrav	34		
Internationalisering	38		
Samarbeten med Indien, Japan, Sydafrika och Sydkorea	39		
Kvalitetsarbete	41		
Prioriterade insatser	41		
Studentinflytande	42		
Hållbar utveckling	43		

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

38 900 studenter, varav 65% kvinnor

27 411 helårsstudenter

22 475 helårsprestationer

5 051 avlagda examina, varav

459 masterexamina

818 magisterexamina

1 452 kandidatexamina

34 högskoleexamina

2 288 yrkesexamina

Utbildning på forskarnivå

1 958 aktiva forskarstuderande varav 59% kvinnor

314 nyantagna forskarstuderande varav 57% kvinnor

295 doktorexamina

41 licentiatexamina

Personal

5 700 anställda motsv. 4 978 heltidsarbeten (58% kvinnor), varav
2 628 lärare/forskare och doktorandanställningar samt 477 professorer,
1 873 teknisk/administrativ personal

Ekonomi

3 518 mnkr anslagsmedel

1 647 mnkr externa medel och övriga intäkter

5 165 mnkr i intäkter totalt

Lokaler

374 700 kvm

605 mnkr

Fakultetsområden

humaniora

samhällsvetenskap

Handelshögskolan

utbildningsvetenskap

medicin

odontologi

vårdvetenskap

naturvetenskap

konst

IT

46 institutioner

2010 blev ett bra år för Göteborgs universitet. En färsk studie visar att nio studenter av tio hade arbete inom ett halvår efter examen. Mer än 80 procent var nöjda med sin utbildning. Det är ett styrkebesked och förklarar varför vi har ett fortsatt högt söktryck till Göteborgs universitet.

Vi har också haft stor framgång när det gäller lärarutbildningen. Efter ett ambitiöst och väl utfört arbete med ansökningar om examensrättigheter kan konstateras att vi är det lärosäte i landet som har lyckats bäst. Vi kan till hösten erbjuda alla fyra nya lärarexamina med sina olika inriktningar och hela 23 ämneskombinationer inom ämneslärarutbildningen.

Även när det gäller forskningen har trenden varit positiv under 2010. Att forskningsvolymen växer är bland annat ett resultat av att vi under året förstärkte vår forskningservice med flera nya forskningsrådgivare. När det gäller utfallet från de statliga forskningsråden, inte minst Vetenskapsrådet, så hävdar vi oss väl och från EU:s sjunde ramprogram ökar vår tilldelning snabbt.

Göteborgs universitets internationaliseringsvecka, Global Week, fick en lyckad start i höstas med många spännande seminarier. Det Globala Universitetet, med syftet att profilera oss som ett internationellt universitet med särskild inriktning mot utvecklingsregioner som Afrika, Latinamerika, Mellersta Östern och Sydasiens, är också ett sådant initiativ.

Universitetets miljöarbete ligger i topp internationellt. Enligt en norsk studie som jämfört hur 20 utvalda universitet arbetar med hållbar utveckling och miljöfrågor, delar vi förstaplatsen med Massachusetts Institute of Technology (MIT) och British Columbia University.

Med den ökande konkurrensen om resurser och kraven på profilering som alla svenska lärosäten lever i, sker ett omfattande arbete för att stärka verksamheten vid Göteborgs universitet. Den kanske enskilt viktigaste åtgärden är utvärderingen av vår forskning, som

pågått under 2010 och nu är i slutfasen. I mitten av mars kan vi ta del av det färdiga resultatet.

På motsvarande sätt som vi utvärderar forskningen inleddes också 2010 ett arbete med att kvalitetssäkra utbildningen. Därtill är en utvärdering av innovationssystemet påbörjad.

Under förra året kom dessutom processen för att utveckla organisationskulturen och samtidigt förändra vår organisation igång. Ytterst är syftet att skapa ett sammanhållet universitet med hög kvalitet i allt vi gör. Arbetet kommer sannolikt att löpa under tre år framöver och i varierande grad engagera alla anställda.

De nämnda åtgärderna blir viktiga inslag i det omfattande visionsarbete som har inletts och som ska lägga grunden till en långsiktig universitetsstrategi för åren 2013-2020.

Slutligen vill jag som rektor tacka alla anställda och studenter för ett väl utfört arbete under 2010.

Pam Fredman

Rektor vid Göteborgs universitet

Göteborgs universitets studentkårer (GUS) vill här lyfta fram och kommentera några av de många frågor som varit centrala för studenter och studentkårer på såväl Göteborgs universitet som för utbildningspolitiken nationellt under 2010.

Studentinflytande

Som våra företrädare konstaterat i de senaste årens årsredovisningar så kan även vi konstatera att studentinflytandet vid Göteborgs universitet i vissa delar av verksamheten fungerar mycket väl, samtidigt som det fortfarande finns stora brister på andra håll. Tyvärr är den generella bilden att det fungerar allt sämre ju närmre studenterna man kommer, men bättre och bättre ju längre in i universitetets organisation man rör sig. Det är givetvis glädjande att studentinflytandet är välfungerande på central nivå, men i likhet med våra företrädare vill vi uppmana dekaner och prefekter att ta frågan på allvar. Bristande förutsättningar för studentinflytandet är en kvalitetsbrist för hela universitetet och är långt ifrån enbart ett intresse för studentorganisationerna.

Kårobligatoriet

Den största enskilda frågan för studentkårernas verksamhet var under 2010 tveklöst frågan om kårobligatoriets avskaffande. Studentkårerna kom med anledning av avskaffandet att under året hantera frågor som aldrig tidigare varit aktuella, och kårernas verksamhet och organisation har på mycket kort tid kommit att ses över i sin helhet och på många sätt förändras. Vi i studentorganisationerna på Göteborgs universitet har i de flesta fall upplevt ett stort stöd från lärosätet i processen att anpassa oss till de nya förutsättningarna, dels ekonomiskt, men ännu viktigare på det principiella planet att säkra att studentkårerna även fortsättningsvis ska ha möjlighet att vara en stark röst på universitetet.

Många förändringar har skett i avskaffandets kölvatten, här nämns några av de större.

Kårsammanslagningar. Studentkårerna vid Göteborgs universitet har under många år diskuterat sammanslagningar som av olika anledningar inte blivit av. Med avskaffandet av kårobligatoriet i antågande påbörjades under 2009 ett arbete som siktade mot att under 2010 slå samman de 10 kårerna till totalt fyra, vilket också trädde i kraft samtidigt som avskaffandet gjorde det på natten mot den 1 juli 2010. Sammanslagningarna hade flera anledningar, varav ekonomisk och organisatorisk effektivitet var de största. Från och med 1 juli 2010 heter studentkårerna vid Göteborgs universitet Handelshögskolans studentkår, Konstkåren vid Göteborgs universitet, Göta studentkår samt Sahlgrenska akademins studentkår. Numera täcker alla kårerna hela fakulteter, till skillnad från tidigare, och alla kårerna är medlemmar i GUS.

Sökande av kårstatus. De studentkårer som ville erhålla studentkårsstatus från tidpunkten för avskaffande var för första gången tvungna att under våren aktivt ansöka om denna status, som det numera ligger på universitetsstyrelsens bord att besluta om. Kårstatus beviljas för tre år i taget, istället för att som tidigare löpa på obestämd tid. För de aktiva i kårerna är detta fortfarande en ovan tanke, men en sporrande sådan.

Ekonomiska förutsättningar. Rektor beslutade i mars 2010 att studentkårerna efter avskaffandet ska ges ett ekonomiskt stöd från lärosätet, för att ha möjlighet att anpassa sig till de nya förutsättningarna och samtidigt upprätthålla kvaliteten och omfattningen av sitt arbete. Det statliga stödet till kårerna är inte stort och utan det ekonomiska stödet från universitetet hade studentorganisationerna varit tvungna att kraftigt skära ner i verksamheten, vilket i slutändan hade drabbat universitetets studenter hårt på grund av brister i utbildningsbevakningen. Det är självklart att studentorganisationerna föredrar att stå på

egna ben ekonomiskt, men den krassa verkligheten är att det kommer ta flera år innan anpassningen till det frivilliga medlemskapet har fallit på plats. Tills det sker kommer ett ekonomiskt stöd att behövas. Vi är från GUS håll mycket glada att Göteborgs universitet har gett studentorganisationerna en chans att landa i vår nya verklighet, något som inte har varit en självklarhet överallt nationellt sett.

Frivilligt medlemskap. Den största principiella förändringen utan kårobligatoriet är givetvis det frivilliga medlemskapet i sig. Från att ha haft en säkrad 100%-ig medlemsbas, gick kårerna i ett slag till att vara medlemsrekryterande organisationer. Omställningen har inte varit liten, och anpassningsarbetet kommer fortgå i många år framöver. Arbetet är stort med att ställa om studentkårernas aktiva till att även verka medlemsrekryterande från att tidigare enbart ha varit riktat mot att rekrytera folk till att bli aktiva i kårernas arbete. I processen ingår även att kunna erbjuda medlemsförmåner, till exempel i form av rabatter, vilket tidigare sågs som ett goodwillarbete men numera är en nödvändighet.

För att studentkårerna fortsatt ska kunna hävda rollen som studenternas röst krävs givetvis att studentkårernas anslutningsgrad är relativt hög. På förhand var det omöjligt att gissa var kårernas medlemssiffror skulle komma att hamna, och många var nog skeptiska. Glädjande, och för vissa kanske överraskande, har universitetets studentkårers medlemsiffror under hösten 2010 hamnat på höga nivåer, inte minst i en nationell jämförelse. I slutet av höstterminen hade ca 50 procent av universitetets studenter anslutit sig till någon av de fyra kårerna, siffror som vi hoppas blir ännu högre framöver. Det ska tas i beaktande att de flesta av kårerna har sänkt sina medlemsavgifter kraftigt jämfört med tidigare, men samtidigt är kårerna bara i början av sitt arbete med att kunna erbjuda medlemsförmåner av olika slag.

Ny organisation för Göteborgs universitet

Studentkårerna och GUS har under många år påtalat att det finns problem med Göteborgs universitets organisation, och hur detta påverkar studenterna. Ett exempel är de svårigheter som uppstår för den student som i sin utbildning rör sig över fakultetsgränserna. Brist i samordning av utbildningar, skillnader i tillämpning av regler och skillnader i administrativa rutiner kan få den mest ambitiösa student att slita sitt hår och tvivla på sin utbildning. Ett annat exempel är de brister i tillämpningen och spridningen av de gemensamma styrdokument som är mycket vanliga på stora delar av universitetet, och som bland annat påverkar studentrepresentanternas möjligheter att få ett gott inflytande över utbildningen. Med anledning av denna sedan länge förda diskussion välkomnar vi från GUS håll den omorganisationsprocess som påbörjades strax innan sommaren 2010. Vi tror att mycket gott kan komma ur en förändrad organisation, under förutsättningen att organisationsförändringen sker även med utbildningens bästa för ögonen, och inte enbart med fokus på forskningen.

Regelsamlingen

Efter ett omfattande revideringsarbete fastslogs i februari 2010 den femte versionen av Regelsamlingen. Studentorganisationerna hade inför detta lagt ner mycket tid och energi på att föreslå förbättringar i dokumentet, och glädjande för Göteborgs universitets studenter kom många av våra förslag till revideringar med i den slutgiltiga nya Regelsamlingen. Även om vi ser Regelsamlingen som ett av de för studenterna viktigaste dokumenten, så är det inte vårt dokument. Regelsamlingen innehåller regler som i de flesta fall redan är fastslagna någon annanstans, till exempel genom utta-

landen från Högskoleverket. Detta gjorde att vår förvåning var stor då GUS och studentkåren under våren fick uppleva hård kritik mot dokumentet, kritik som riktades mot oss i studentorganisationerna. Kritiken gick i många fall ut på att vi studenter hade bestämt att all utbildning ska likriktas, och att pedagogiskt nytänkande ska stoppas. Åsikter som vi ansåg var märkliga av många anledningar, dels då det inte är studenterna som har fastslagit någonting eftersom Regelsamlingen är ett styrdokument beslutat av rektor, dels för att vi givetvis ser mycket positivt på utveckling av både utbildningar och pedagogiska metoder. Något vi däremot ser negativt på är när studenter hamnar i händerna på lärare som gör som de vill, oavsett vad Regelsamling eller andra direktiv anger. Vår slutsats av diskussionen kring Regelsamlingen är att vi är än säkrare på att den fyller en oerhört viktig funktion för att säkra studenternas rättssäkerhet.

Studentärenden och studentombud

Enskilda studenter hamnar då och då i kläm i sin studiesituation. Det kan röra sig om mindre förseelser som felaktiga tentamensresultat eller dåliga litteraturlistor, till grövre övertramp som kan handla om personliga konflikter mellan studenten och personal.

Vi ser med oro på det faktum att antalet studentärenden inte minskar, utan snarare ökar. Vi tror dock att den satsning som GUS tillsammans med Göteborgs universitet gjorde under 2010 ska komma tillrätta med en del av problemen: sedan maj 2010 har GUS tre studentombud anställda på heltid, vilkas uppgift är att ge råd och stöd till de studenter som upplever problemen beskrivna ovan. Alla studenter vid universitet kan vända sig till GUS ombud, oavsett kårmedlemskap eller ej, då finansieringen sker via universitetet och vi är mycket glada att kunna förse studenterna med denna tjänst.

Nationellt

På det nationella planet har under 2010 mycket hänt som kommer påverka den högre utbildningen för lång tid framöver. Nedanstående är några händelser eller processer som redan eller inom kort kommer påverka Göteborgs universitets studenter.

Studieavgifter. Införandet av studieavgifter för studenter från tredje land beslutades om under året, och kommer träda i kraft höstterminen 2011. Tyvärr är frågetecknen fortfarande många, och det finns många frågor kvar för Göteborgs universitet att hantera innan de första betalande studenterna kommer. Denna grupp studenter kommer med största säkerhet att kräva en mer omfattande infrastruktur än vad som idag erbjuds lärosätets studenter, och bara det faktum att bostadsgaranti inte kommer kunna erbjudas gör att vi förutspår en drastisk och mycket tråkig minskning av tredjelandsstudenter i de göteborgska undervisningssalarna.

Satsning på humaniora och samhällsvetenskap i statsbudgeten. Hösten 2010 aviserade regeringen att en satsning på att öka den lärarledda tiden i utbildningar på hum-sam-området är på gång, men tyvärr inte förrän i 2011 års budget. Det här är mycket positiva signaler, men vi anser att det är tråkigt att satsningen skjuts ett år på framtiden. Detta gör att det kommer dröja länge, ur en students perspektiv, innan den lärarledda undervisningen faktiskt ökar, då effekten av ökade medel tenderar att ha en fördröjning. Vi hoppas och uppmanar Göteborgs universitet att ha en beredskap för de utökade medlen, så att studenterna kan få träffa sina lärare oftare så snart som möjligt.

Ny lag gällande studentarbetsmiljöombud. Den 1 januari 2010 trädde den nya arbetsmiljölagen i kraft, och med det utökades rollen för de studentarbetsmiljöombud som funnits vid Göteborgs universitet åtminstone sedan början på 2000-talet. Studentarbetsmiljöombuden

är numera fullvärdiga ledamöter i universitetets arbetsmiljökommittéer. Denna utökade roll stärker studenternas möjligheter att påverka sin arbetsmiljö, och har redan gett effekt i form av ett större antal aktiva studentarbetsmiljöombud. Universitetets anpassning till den nya lagen dröjde, men i revideringen av universitetets styrdokument för arbetsmiljö som pågår verkar det som att studentarbetsmiljöombuden får ett utrymme som bättre matchar lagtexten.

Nästa år

Vi ser fram emot ett 2011 med ett fortsatt gott samarbete med universitetet och ett starkt studentinflytande genom hela organisationen. Vi hoppas på att förändringen av Göteborgs universitet för med sig mycket gott för dess studenter, och att studenternas bästa får vara ett mål som genomsyrar både omorganisationsprocess och reguljär verksamhet.

*Christina Dackling och Linn Raninen
Ordförande och viceordförande i Göteborgs
universitets studentkårer (GUS)*

Göteborgs universitets studentkårer (GUS) är ett samarbetsorgan mellan studentkårerna vid Göteborgs universitet. GUS bedriver övergripande utbildningsbevakning vid Göteborgs universitet och tillsätter studentrepresentanter i centrala och till vissa studentkårsövergripande organ.

Årets ekonomiska resultat uppgår till ett överskott på 232 mnkr, vilket utgör 4,5 procent av universitetets intäkter under året.

Antalet helårsstudenter har ökat till 27411, vilket är 4 procent fler jämfört med förra året. Det är den högsta noteringen på tio år och innebär att universitetet har 94 mnkr i sparade prestationer att använda som reserv för kommande år.

Både utbildnings- och forskningsvolymen har ökat och antalet anställda lärare och forskare har ökat med 93 heltidsekvivalenter. Ökningen av personalkostnaderna inom forskning och utbildning på forskarnivå är 5 procent och överskottet inom verksamheten uppgår till 174 mnkr. Ytterligare satsningar inom verksamhetsområdet sker under 2011. Utbildningen på forskarnivå omfattar fler än 1 950 aktiva forskarstuderande och nyantagningen uppgår till 314 personer, vilket är en ökning jämfört med 2009.

Ökningen av personalkostnaderna inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå är 2 procent och överskottet inom verksamhe-

ten uppgår till 57 mnkr. Resultatet tyder på att en utökning av personalen har påbörjats, men ännu inte avslutats.

Utbildning på avancerad nivå samt antalet programstudenter fortsätter öka jämfört med tidigare år. Fristående kurser utgör 39 procent av det totala antalet helårsstudenter. Göteborgs universitet har ett av landets bredaste utbildningsutbud och bedriver kurser inom samtliga utbildningsområden förutom dans. Det enskilt största utbildningsprogrammet är lärarprogrammet.

Många insatser har påbörjats under året för att stärka universitetets konkurrenskraft, bland annat satsningen på styrkeområden. Åtgärder som genomförts under 2010 och som givit effekt redan kortsiktigt är exempelvis utökningen av forskningsservice och en ökad samfinansiering av EU-projekt. Dessa åtgärder samt tidigare forskningssatsningar på t.ex. tvärande forskningsprojekt, som har vidtagits för att stärka universitetets konkurrenskraft, kan ha bidragit till att bidragsinkomsterna har ökat med 3 procent mellan 2009 och 2010.

Tabell 1 Ekonomisk utveckling 2008-2010 (mnkr)

	2010			2009			2008		
	Intäkter	Kostnader	Resultat	Intäkter	Kostnader	Resultat	Intäkter	Kostnader	Resultat
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 051	-1 994	57	1 998	-1 958	39	1 972	-1 949	23
Forskning och utbildning på forskarnivå	3 113	-2 939	174	2 999	-2 826	173	2 680	-2 694	-15
Summa	5 165	-4 933	232	4 997	-4 785	212	4 652	-4 643	8

Universitetets forskning skall samverka med utbildningen för ömsesidig utveckling. Universitetet strävar efter att nå en bättre balans mellan forskning och utbildning så att forskningen utgör cirka hälften av universitetets verksamhet, vilket ökar möjligheterna till kompletta forsknings- och utbildningsmiljöer. Målet för forskningen vid Göteborgs universitet är att forskningen skall ha sådan kvalitet att den får ökad internationell uppmärksamhet. Universitetet strävar även efter att stimulera innovativ forskning över ämnes-, fakultets- och högskolegränserna. I detta kapitel beskrivs några av de åtgärder som vidtagits för att förbättra villkoren för forskning av hög internationell klass, öka samverkan med omvärlden och öka synliggörandet av forskningen. I regleringsbrevet anges krav på specifika återrapporteringar som redovisas längre fram i avsnittet.

Stärkt konkurrenskraft

Universitetet har de två senaste åren initierat en rad strategiska åtgärder för att stärka sin konkurrenskraft såväl nationellt som internationellt. Den enskilt största satsningen utgörs i forsknings- och utbildningsstrategierna utpekade styrkeområdena. Tre kriterier var styrande då styrkeområdena identifierades: hög vetenskaplig kvalitet unikt för Göteborgs universitet, att universitetet har en internationell/nationell styrka inom forskningen och som sista kriterium samhällsrelevans. Som styrkeområden listades fyra områden med en lång tradition (patientnära forskning, lärande, språkteknologi samt demokrati och opinion) och ytterligare fyra med potential till långvarig styrka (havsmiljö, kulturarv, globalisering samt kultur och hälsa). Till styrkeområdena har 45 mnkr avsatts för att ytterligare profilera dessa tvärande forskningsområden. Under 2010 har rektors Advisory Board, som består av externa experter, granskat styrkeområdenas utvecklingsplaner. En första uppföljning har

påbörjats kring medelsförbrukning och organisation. En slutlig utvärdering av styrkeområdena kommer att påbörjas under 2011.

Under året har en omfattande forskningsutvärdering genomförts, projektet RED10 (Research Evaluation for Development of Research 2010). Målet är att identifiera styrkor och svagheter i universitetets nuvarande samt planerade forskning. Utvärderingen kommer att utgöra underlag för framtida strategiska beslut och omfördelningar och påverka det visionsarbete som sker inför perioden 2013-2020.

Utvärderingen genomfördes i tre delar:

- institutionens självvärdering,
- utvärdering av internationella sakkunniga,
- bibliometrisk analys.

Sammanlagt över 100 bedömare i 18 paneler har deltagit i utvärderingen och den slutliga rapporten beräknas vara klar våren 2011.

En annan mer långsiktig åtgärd för att öka rörligheten i resursfördelningen mellan fakulteterna är att fördela en del av anslaget baserat på prestation. Cirka 10 procent av anslaget fördelas utifrån prestationsmått externa medel och publikationer. Antal publikationer hämtas från universitetets egen publikationsdatabas för att hela universitetets forskning skall ingå i fördelningsunderlaget. Inom det konstnärliga forskningsområdet pågår ett utvecklingsarbete för att bibliometriskt mäta konstnärlig forskning.

Dessa långsiktiga insatser kombineras med andra åtgärder. För en stärkt internationalisering och ökade möjligheter att knyta an till framstående forskare har 30 mnkr fördelats till rekrytering av internationella gästforskare. Att engagera kompetenta gästforskare på skilda nivåer är ett av flera viktiga medel för att uppnå internationellt konkurrenskraftig forskning. Universitetet kan ta del av gästforskarnas kunskaper och nätverk i syfte att utbyta kunskaper och erfarenheter mellan forskargrupper inom relaterade fält och därigenom möjliggöra samarbete och utbyten mellan Göteborgs uni-

versitet och gästforskarnas hemmiljöer. Förutom den universitetsgemensamma satsningen tillkommer ytterligare medel som nämnderna finansierar. Handelshögskolan har ett externt finansierat gästprofessorsprogram. För detta program har Handelshögskolan hittills kontrakterat 22 professorer och det kommer att växa ytterligare till totalt 30 professorer.

Universitetets balanserade kapital har tagits i anspråk för att stimulera investeringar i infrastrukturen för både forsknings- och studiemiljöer. En stark infrastruktur stärker förutsättningarna för en god rekrytering av personal och investeringsstödet är ett sätt att få det balanserade kapitalet att arbeta. En annan åtgärd är att stimulera fler forskare att söka EU-finansierade projekt. EU-projekt kräver medfinansiering och hälften av denna medfinansiering görs med centrala medel från och med 2010. Stödverksamheten har samtidigt förstärkts genom att antalet forskningsrådgivare har utökats.

Universitetets strategiska satsningar har ofta en tvärvetenskaplig profil. Exempel på tidigare satsningar är tvärande forskningsprojekt över fakultetsgränserna, och inom satsningen på post-docanställningar utlystes vissa anställningar med en särskild tvärande profil. I de utvärderingar som gjorts av dessa satsningar framkommer att de som gynnats av satsningen är positiv till densamma, men båda utvärderingarna visar också att organisationen och beredningen kan förbättras.

Kompletta miljöer

Ett viktigt mål för universitetet är att åstadkomma kompletta miljöer med både utbildning, forskning och samverkan. Kopplingen mellan utbildning och forskning har tydliggjorts genom en policy och handlingsplan för utbildning och forskning i samspel. En annan policy avser centrumbildningar, där dessa pekas ut som ett instrument för att ge nya, tvärdisciplinära plattformar och utgöra ingång

för externa intressenter till Göteborgs universitet.

Universitetet har arbetat strategiskt för att stärka forskningsområden med svag finansiering från staten. Det gäller främst konstnärlig forskning, där anslagen genom omfördelningar har höjts till en storlek som motsvarar statens forskningsanslag till de enskilda konstnärliga högskolorna. Dessa omfördelningar har möjliggjort uppbyggnaden av utbildning på forskarnivå inom det konstnärliga området. Även anslaget till utbildningsvetenskaplig forskning har stärkts främst genom uppbyggnaden av en forskarskola som samfinansieras med bidrag från olika kommuner som ett sätt att stärka professionsanknytningen av lärarutbildning och forskningsanknytningen i skolan.

Ytterligare en intern prioritering utgörs av höjt fakultetsanslag till IT-området för att öka dessa utbildningars forskningsanknytning.

Strategiska forskningsområden

Av statens särskilda utlysning av strategiska forskningsmedel tilldelades Göteborgs universitet forskningsområdet *vård*. Universitetet deltar även i sex beviljade områden tillsammans med Chalmers tekniska högskola och Lunds universitet. För området *vård* tilldelades universitetet ett anslag om 10 mnkr, av dessa har 5,8 mnkr förbrukats och inga medel har utbetalats till andra lärosäten och forskningsinstitut.

Universitetet är mån om att dessa områden kan utvecklas ytterligare utöver det som skisserades i ansökan. Rektor har därför beslutat att ge utpekade samordnare i uppdrag att ta fram en plan för att utveckla området i en vidare bemärkelse. För detta uppdrag erhåller berörda fakulteter medel motsvarande halva det tilldelade statsanslaget under tre år. För hela treårsperioden kommer drygt 47 mnkr att satsas på utveckling. Universitetets egen prioritering medför att forskningen kan bred-

das utöver det som framskrivits i ansökningarna till regeringen. I satsningen ingår dessutom uppföljning och utvärdering.

För forskningsområdet *vård* innebär samfinansieringen ett tillskott om totalt 25 mnkr för perioden 2010-2012. I denna satsning ingår att bygga upp en centrumbildning kring personcentrerad vård som innebär att en infrastruktur skapas som möjliggör ett flervetenskapligt samarbete och starkare forskning. Forskningen har tre huvudinriktningar; organisation av vård, lärande och hälsoinformatik samt symtomlindring. Personcentrerad vård tar sin utgångspunkt i patientens upplevelse av sin situation och i att göra personen till en aktiv samarbetspartner. Forskningsresultaten är ofta direkt tillämpbara och ökar kvaliteten i vården av patienterna. Universitetet har ett mycket nära samarbete med sjukvården och erfarenheten av stora kliniska undersökningar är god. Till centrumbildningen är ett hundratal forskare knutna från i stort sett alla fakulteter.

Samarbete med Västra Götalandsregionen inom det hälsovetenskapliga området

Inom det hälsovetenskapliga området är samarbetet med Västra Götalandsregionen grundläggande för verksamheten och regionen är den viktigaste samverkanspartnern. Samarbetet grundas i dels ”Regionala samarbetsavtalet mellan Göteborgs universitet och Västra Götalandsregionen avseende forskning, utvecklingsarbete och utbildning inom hälso- och sjukvårds- samt tandvårdsområdet” och dels i ”Avtal gällande regional samverkan (RGS) avseende den verksamhetsförlagda utbildningen på grundnivå och avancerad nivå (VFU)”.

Tillsammans har Sahlgrenska akademien och Västra Götalandsregionen formulerat en gemensam vision om Kunskap om det goda livet. Universitetet skall bedriva excellent kunskapsbildning inom det hälsovetenskapliga

området och Västra Götalandsregionen skall omsätta denna kunskap i högklassig, effektiv vård. Det finns fyra gemensamma samarbetsgrupper som utgör stommen i det regionala samarbetet:

- Hälso-SAM (övergripande och principiella frågor),
- Medi-SAM (hälso- och sjukvård - det medicinska området),
- Odont-SAM (tandvård - det odontologiska området),
- Vård-SAM (hälso- och sjukvård - det vårdvetenskapliga området).

RGS-avtalet är reviderat från den 1 januari 2011. Avtalet bygger på principöverenskommelsen mellan svenska staten och Landstingsförbundet den 1 januari 2002 gällande ett statligt övertagande av huvudmannaskapet för landstingens vårdhögskoleutbildningar. I RGS ingår förutom Göteborgs universitet och Västra Götalandsregionen också Högskolan i Borås, Högskolan Väst och Högskolan i Skövde.

Inom varje samarbetsgrupp ovan alternerar ordförandeskapet mellan universitetet och sjukvården årligen och respektive grupp hanterar såväl forsknings-, utvecklings- som utbildningsfrågor. Universitetet har för budgetåret 2010 tilldelats 407 mnkr som anslag för klinisk forskning och utbildning av läkare samt 66 mnkr för motsvarande forskning och utbildning av tandläkare. Med anslaget finansieras ett stort antal forskningsprojekt. Anslaget finansierar även läraranställningar, vilka är kombinerade med befattningar inom sjuk- och tandvård (kombinationsanställningar). Den nära samverkan som finns mellan universitetet och regionen resulterar i en strävan efter

Tabell 2 ALF-medel (tkr)

	2010	2009	2008
Lokaler	28 886	27 856	33 229
Löner	165 715	159 805	176 149
Övrigt	212 371	204 799	174 235
Summa	406 972	392 460	383 613

Tabell 3 TUA-medel (tkr)

	2010	2009	2008
Lokaler	13 226	14 614	14 511
Löner	35 185	44 340	44 162
Övrigt	17 835	23 805	23 965
Intäkter genererade hos Västra Götalandsregionen		- 17 349	-20 064
Saldo hos Västra Götalandsregionen		292	500
Disposition av tidigare års reserverade medel		-2 600	-1 900
Summa	66 246	63 102	61 174

att disponera dessa medel så att den gemensamma visionen uppnås. Ett flertal strategiska projekt finansieras med ALF-medel, bl.a. i syfte att utveckla infrastruktur för den kliniska forskningen. Medlen förvaltas av Västra Götalandsregionen och i tabellerna 2 och 3 redovisas de kostnader som regionen haft för verksamheten under åren 2008-2010. Antal helårsstudenter som universitetet redovisar på läkarutbildningen uppgick 2010 till 977 och för tandläkarutbildningen 332.

Innovation och entreprenörskap

Under de senaste åren har en struktur för Göteborgs universitets innovations- och entreprenörskap byggts upp. Från att ha varit frågor som i första hand har berört vissa delar av universitetets verksamhet har utbildning och forskning som rör innovation och entreprenörskap i allt högre grad blivit en fråga för alla fakulteter. Under 2008 inrättades Institutet för innovation och entreprenörskap, vars uppdrag är dels att fungera som en nod för forskning och utbildning inom området, dels att delta i utvecklingen av det universitetsgemensamma arbetet.

Enheten forsknings- och innovationsservice, som har till uppgift att stödja nyttiggörande av idéer och forskningsresultat från Göteborgs universitet, har stärkt sin roll. Enheten har utökats med fem forskningsrådgivare och en ekonom, vilket innebär att stödet till forskarna ökat vad gäller forskningsansökningar, samverkansarbete med externa parter och innova-

tionsarbete. Utöver den centrala satsningen har även några fakulteter anställt ytterligare forskningsrådgivare. Vid forsknings- och innovationsservice arbetar specialister inom såväl forskningsfinansiering som innovationsrådgivning och omvärldskontakter. Dessutom verkar enheten för samverkan genom interna och externa nätverk.

Universitetets strategiska arbete med nyttiggörande av forskning har bland annat resulterat i utvecklandet av "Knowledge Management Platform" som hanterar universitetets kunskapsstillgångar inom forskningsmiljöer ur ett strategiskt perspektiv. Detta både stärker forskningen och dess nyttiggörande oavsett om det handlar om publicering, licensiering, samverkan med externa aktörer eller kommersialisering. Förutom det interna arbetet sker också en samverkan med såväl Chalmers tekniska högskola som inom Innovationskontor Väst där åtta lärosäten ingår. Innovations- och entreprenörfrågorna kommer under de närmaste åren att hamna i fokus, inte minst i skenet av begreppet Kunskapstriangeln som handlar om att stärka sambandet mellan forskning, utbildning och innovation.

Holdingbolaget vid Göteborgs universitet AB

Holdingbolaget startar, utvecklar och finansierar kommersialiseringsbara forskningsresultat, affärsprojekt och företag sprungna ur universitetets verksamhet. Dessa förvaltas aktivt för god lönsamhet och tillväxt och när så är

Tabell 4 Nyckeltal Holdingbolaget

	2010	2009	2008	2007
Nya investeringar	4	7	8	5
Följdinvesteringar	3	2	9	6
Bolagsinnehav	29	26	24	20
Affärsprojekt	5	4	2	1
Ekonomiskt resultat, mnkr	0,4	0,2	-1,5	-0,2
Balansomslutning, mnkr	29,9	28,1	26,3	15,3
Eget kapital, mnkr	8,6	8,1	7,9	10,4

lämpligt utlicensieras eller avyttras de till industriella aktörer. Målsättningen är att kommersiellt nyttiggöra forskningsresultat från universitetet. Detta sker genom att förvalta befintliga ägarengagemang samt genom att utveckla och investera i nya. Verksamheten motiveras utifrån både företagsmässiga och näringspolitiska grunder och syftet är att bidra till utveckling och tillväxt av såväl universitetet som regionen.

Bolaget har idag ägarinnehav i 29 bolag och i fyra affärsprojekt, totalt 33 engagemang.

Holdingbolaget har verkat under 15 år och firade sitt jubileum under hösten 2010.

Sedan starten har GU Holding skapat:

- 55 nya forskningsbaserade affärsprojekt
- 41 företag, varav två är börsnoterade
- 250 nya arbetstillfällen
- 250 mnkr i omsättning per år
- 620 mnkr i attraherat riskkapital
- Framgångsrika avyttringar
- 100 mnkr per år i skatteintäkter.

Utbildning på forskarnivå

Enligt högskoleförordningen ansvarar fakultetsnämnderna för forskning, konstnärligt utvecklingsarbete och utbildning på forskarnivå. Vid Göteborgs universitet finns dessutom sedan hösten 2006 en universitetsgemensam forskarutbildningsberedning med syfte att samordna gemensamma frågor inom utbildningen på forskarnivå. Beredningen består av en ledamot från varje fakultet, två studenter och en representant för universitetsbiblioteket. Ordförande är universitetets prorektor.

Universitetet har i sin strategiska plan fram till och med 2010 satt upp mål för att stärka utbildning på forskarnivå. En viktig åtgärd har varit att utveckla handledningens kvalitet. En särskild handledarkurs, Handledning i forskarutbildning 5 hp, har tagits fram. Kursen, som inom flertalet fakulteter är obligatorisk för docentkompetens, har haft ett högt söktryck och antalet kurser utökades 2010 till sju, varav en på engelska, med vardera tjugofyra platser. Forskarutbildningsberedningen har också initierat ett arbete för att ta fram förslag till kompetensutveckling för seniora handledare.

Som ytterligare ett led i kvalitetssäkringen av universitetets lärare, beslutade universitetet i början av året om krav på att undervisande doktorander skall ha genomgått en högskolepedagogisk baskurs, 5 hp, eller motsvarande. I linje med examensmålen är kursen

Tabell 5 Utbildning på forskarnivå per vetenskapsområde 2010. Andel kvinnor i procent.

	Hum-sam	% kv	Medicin	% kv	Natur	% kv	Totalt	% kv	2009	% kv	2008	% kv
Nyantagna	100	63%	148	59%	66	41%	314	57%	292	60%	269	61%
- varav med målsättning licentiatexamina	13	62%	1	100%	1	100%	15	67%	19	58%	30	57%
Antal doktorsexamina som föregåtts av licentiatexamen	15	47%	4	100%	4	50%	23	57%	32	59%	42	67%
Antal doktorsexamina som inte föregåtts av licentiatexamen	89	55%	143	67%	40	48%	272	60%	275	64%	239	56%
Antal licentiatexamina	27	67%	4	75%	10	50%	41	63%	30	40%	37	57%
Antal studerande på forskarnivå med någon aktivitet	759	59%	851	64%	348	47%	1 958	59%	2 061	60%	2 122	60%
- varav med minst 50% aktivitet	625	59%	617	65%	308	45%	1 550	59%	1 578	60%	1 634	61%

också tillgänglig för doktorander som inte undervisar.

En annan strategisk åtgärd har varit att utveckla karriärvägar för doktorander. Forskarutbildningsberedningen har tagit fram förslag till ett antal uppdrag för detta, vilka bland annat innefattar uppföljning av doktorander, kartläggning av disputerades arbetsmarknadsanknytning, utveckling av generiska kompetenser och stöd till doktorander i deras karriärplanering. Förslaget remissbehandlas, varefter beslut om vidare åtgärder kommer att fattas under 2011.

En utvärdering av utbildningen på forskarnivå gjordes 2009 och resulterade i en rapport med ett stort antal åtgärdsförslag. De förslag som avsåg enskilda fakulteter överlämnades till dessa för prövning som ett prioriterat verksamhetsuppdrag för 2010, medan universitetsövergripande förslag behandlades av forskarutbildningsberedningen. Bland resultaten av detta arbete kan nämnas en utredning om finansiering av doktorander, som tillsattes i slutet av året, för att undersöka möjligheterna att ge alla doktorander anställning från utbildningsstarten. Utredningen skall avrapporteras till rektor under våren 2011. Vidare inleddes ett projekt för att utveckla en mall och systemstöd för individuella studieplaner i syfte att effektivisera uppföljningen av utbildningen. Under 2010 färdigställdes också en webbplats för studier på forskarnivå, den s.k. doktorandportalen, som skall vara huvudingången till universitetets information om utbildning på forskarnivå. Studentavdelningen ansvarar för administrationen och utvecklingen av webbplatsen och har till sin hjälp en arbetsgrupp med representanter för fakulteterna, universitetsbiblioteket och studentavdelningens särskilda karriärcentrum.

Med anledning av kårobligatoriets upphörande har universitetet beslutat att under en treårsperiod ge studentorganisationerna ekonomiskt stöd till ett heltidsengagerat

doktorandombud. Dessutom har universitetet i syfte att stimulera doktorandsamverkan över fakultetsgränser anslagit medel för en universitetsgemensam doktoranddag.

Antalet studerande på forskarnivå med någon aktivitet uppgick 2010 till 1 958 personer, vilket är en minskning med 5 procent jämfört med förra året. Av dessa hade 79 procent en aktivitetsgrad på minst halvtid. Andelen kvinnor bland de studerande på forskarnivå uppgick till 59 procent vilket är minskning med 1 procentenhet jämfört med förra året. Nyantagningen har ökat de senaste åren. Högsta andelen nyantagna kvinnor år 2010 återfinns inom den utbildningsvetenskapliga fakultetsnämnden. Endast en liten del av nyantagningen sker med målet licentiatexamen.

Ekonomiskt resultat och prestationer

Forskningsverksamheten och utbildningen på forskarnivå redovisar 3 113 mnkr i totala intäkter under budgetåret. En ökning med 114 mnkr eller nästan 4 procent jämfört med 2009. Verksamheten är till 53 procent finansierad av anslag och till 36 procent av bidragsintäkter. Av intäkterna utgör anslags- och bidragsfinansierad verksamhet 2 956 mnkr (95 procent) och uppdragsforskning 156 mnkr (5 procent). De totala kostnaderna uppgår till 2 939 mnkr, en ökning med 113 mnkr eller 4 procent jämfört med föregående år. Bland kostnaderna ökar personalkostnaderna med 81 mnkr eller 5 procent. Även lokalkostnaderna ökar något med 4 mnkr eller 1 procent och övriga driftkostnader ökar med 46 mnkr eller nästan 6 procent. Däremot minskar avskrivningskostnaderna med 14 mnkr.

Årets kapitalförändring inom forskning och utbildning på forskarnivå redovisar ett överskott på 174 mnkr, att jämföra med ett nästan lika stort överskott på 173 mnkr för föregående år. Både den anslags- och bidrags-

Tabell 6 Redovisning av forskning och utbildning på forskarnivå per verksamhetsgren (tkr)

	Forskning och utbildning på forskarnivå		
	Anslags- och bidragsfinansierad forskning och utbildning på forskarnivå	Uppdragsforskning	Summa
Verksamhetens intäkter			
Anslag	1 647 038	0	1 647 038
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	163 620	156 452	320 072
Intäkter av bidrag	1 127 482	0	1 127 482
Finansiella intäkter	18 853	30	18 883
Summa intäkter	2 956 993	156 482	3 113 475
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	-1 612 547	-97 074	-1 709 621
Kostnader för lokaler	-279 473	-12 776	-292 249
Övriga driftkostnader	-789 306	-35 876	-825 182
Finansiella kostnader	-2 416	-125	-2 541
Avskrivningar	-105 725	-4 068	-109 793
Summa kostnader	-2 789 467	-149 919	-2 939 386
Verksamhetsutfall	167 526	6 563	174 089
Resultat från andelar i dotterbolag	385	0	385
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten	7	0	7
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet	-7	0	-7
Saldo	0	0	0
Transfereringar			
Medel som erhållits från statsbudgeten	12 166	0	12 166
Medel som erhållits från myndigheter	20 843	362	21 205
Övriga erhållna medel	65 282	514	65 796
Lämnade bidrag	-98 291	-876	-99 167
Saldo transfereringar	0	0	0
Årets kapitalförändring	167 911	6 563	174 474

finansierade forskningsverksamheten och den uppdragsfinansierade verksamheten redovisar överskott.

Resultatet inom forskningsverksamheten och utbildningen på forskarnivå beror på att beslutade och planerade ökade resursinsatser har förskjutits i tiden vilket kommer att ge ökade kostnader under de kommande åren. Detta gäller bland annat satsningar på rekrytering av internationella gästforskare, satsningar på styrkeområden inom forskningen samt satsningar på infrastruktur.

Externa bidrag och oförbrukade medel

Vid utgången av 2010 hade oförbrukade bidrag ökat till 1 491 mnkr samtidigt som personal verksam inom forskning ökat i större utsträckning än undervisande personal. Utvecklingen visar att även om forskningen har ökat i omfattning så har de externa medlen ökat ännu mer. En intressant frågeställning är vad som är optimalt, hur lång tidsreserv som skall ligga hos universiteten. Totalt är de oförbrukade bidragen mycket stora, men förde-

Tabell 7 Externa bidrag och oförbrukade medel 2006-2010 (mnkr)

	2010	2009	2008	2007	2006
Forskningsbidrag, årliga inkomster	1 276	1 210	1 100	957	902
Forskningsbidrag, årliga intäkter	1 127	1 156	874	828	873
Oförbrukade bidrag	1 491	1 381	1 277	1 110	1 055
Upplupna bidrag	129	136	98	99	101

lade på många forskningsprojekt blir de oförbrukade bidragen per projekt inte fullt så stora. Forskningen bedrivs av forskare inom vitt skilda discipliner där inte ens forskare inom relativt närliggande forskningsområden är utbytbara, vilket ytterligare komplicerar bilden.

Riksrevisionens granskningsrapport (Oförbrukade forskningsbidrag vid universitet och högskolor, RiR 2011:3) tar upp och analyserar utvecklingen i ett nationellt perspektiv. I granskningsrapporten lämnas rekommendationer till dels regeringen och forskningsfinansiärer, dels till lärosätena.

Lärosäten rekommenderas bland annat att använda bättre planerings- och uppföljningsverktyg. Vid Göteborgs universitet finns sedan flera år tillbaka en databas som redovisar erhållna forskningsbidrag ur olika aspekter. Under de närmast kommande åren kommer denna databas att kompletteras med en ansökningsdel som gör att utvecklingen av externa bidrag kan följas upp ännu bättre. Universitetet tillämpar också, med början i bokslutet för 2010, skärpta riktlinjer för avslut av bidragsverksamheter.

Vid Göteborgs universitet har, liksom för flertalet av de andra större universiteten, externa bidrag och oförbrukade medel ökat under de senaste åren.

Under perioden har externa inkomster av forskningsbidrag ökat med 374 mnkr (41 procent). Detta speglar en relativt kraftigt ökad tilldelning av forskningsbidrag till universitetet. De årliga intäkterna har ökat med 254 mnkr (29 procent) och speglar egentligen hur mycket kostnader som har förbrukats i forsk-

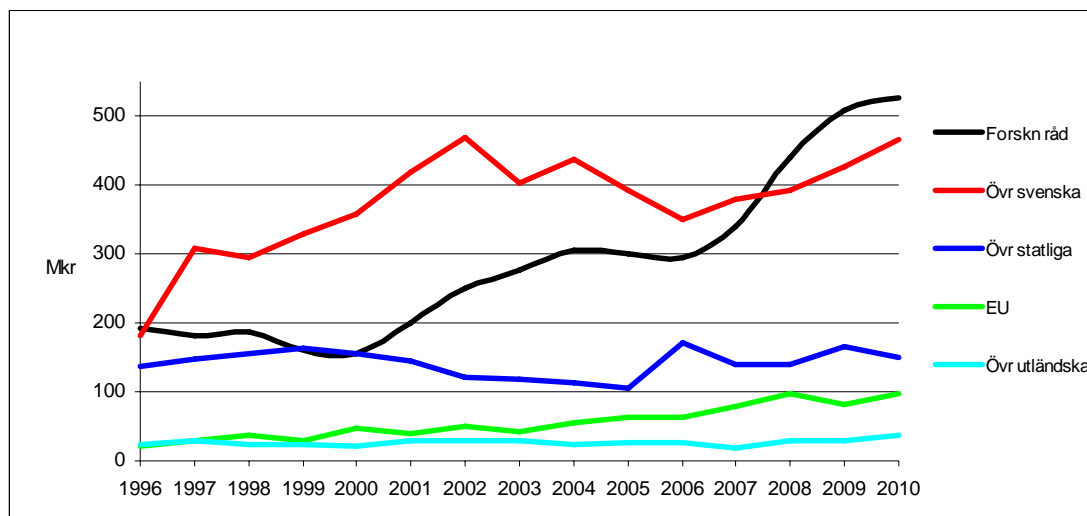
ningsprojekten. Oförbrukade bidrag utvisar tilldelade medel som ännu inte har förbrukats. Dessa har ökat med 436 mnkr (41 procent) under perioden dvs. lika mycket som tilldelade externa inkomster ökat relativt sett. Upplupna bidrag är kostnader för startade projekt där inkomsten ännu ej har inbetalats. Dessa har ökat med 28 mnkr (28 procent) under perioden.

Till den externt finansierade forskningen bidrar statliga forskningsråd med 526 mnkr och andra statliga organ med 150 mnkr, medan svenska forskningsstiftelser, företag och andra organisationer bidrar med 465 mnkr. Härtill kommer bidrag från Europeiska unionen med 98 mnkr och från utländska företag och organisationer med 38 mnkr.

Utvecklingen av bidrag från olika givare för perioden 1996-2010 framgår av diagram 1. Bidragsökningen mellan 2009 och 2010 från forskningsråden uppgår till 4 procent och ökningen från "övriga svenska givare" (främst s.k. ändamålsstiftelser) uppgår till 9 procent. Bidragsökningen från EU uppgår till hela 18 procent. Totalt ökar bidragsinkomsterna till forskningsverksamheten med 5 procent mellan 2009 och 2010.

Anslagsmedel har använts för samfinansiering av bidragsfinansierad verksamhet inom forskning och utbildning på forskarnivå med ett belopp uppgående till 128 mnkr för 2010. Detta motsvarar 10 procent av finansieringen av verksamheten. Jämfört med föregående år ökar samfinansieringen med 13 mnkr, vilket bland annat beror på beslut om samfinansiering av EU-finansierade forskningsprojekt.

Diagram 1 Externa bidragsinkomster för forskning per givargrupp 1996-2010.

Publikationer

Forskningsproduktionen kan i viss mån följas utifrån Vetenskapsrådets bibliometriska mätningar. Enligt den redovisning som lämnades i juli har Göteborgs universitet ökat sin andel av de ingående lärosätenas publikationspoäng från 9,3 procent till 9,5 procent. En ökning kan märkas även i universitetets publikationsdatabas. Tabell 8 visar att universitetets totala mängd publikationer har ökat från 4 920 år 2008 till 4 990 år 2009. Eftersom komplettering av all icke-rapporterad publicering som indexeras i Web of Science görs senare, redovisas inte några uppgifter för 2010. Den största andelen av universitetets totala antal publikationer står Sahlgrenska akademien för.

Kostnad per prestation

Enligt anvisningar till förordning om årsredovisning och budgetunderlag skall statliga myndigheter redovisa en kostnad per prestation. Universitetet menar att forskning inte kan fångas i ett enkelt produktionsmått och har tidigare värjt sig för detta synsätt. Regeringen har dock inte medgivit något undantag för universiteten och därför har lärosätena gemensamt föreslagit att den totala kostnaden för forskning och utbildning på forskarnivå delas med antalet peer-reviewgranskade publikationer.

Universitetet anser inte att detta är ett mått som lämpar sig för styrning och inte heller att det håller för jämförelser mellan lärosäten. Olika ämnesområden producerar sakkunniggranskade artiklar på mycket olika sätt, med

Tabell 8 Antal refereegranskade artiklar och forskningsöversikter

	2010	2009	2008
Fraktionerade refereegranskade artiklar och forskningsöversikter		1 810	1 629
Totalt antal fraktionerade publikationer		4 990	4 920
Kostnad för forskning och utbildning på forskarnivå, tkr	2 939 386	2 826 309	2 693 824
Kostnad per fraktionerad refereegranskad artikel och forskningsöversikt, tkr		1 561	1 654

*Uppgifterna om antalet publikationer för 2010 är inte fullständiga, eftersom komplettering av all icke-rapporterad publicering som indexeras i Web of Science inte görs förrän efter årsredovisningens färdigställande. Därför redovisas inte några uppgifter för 2010. Fraktionering innebär att publikationen fördelas på antalet författare.

stor variation i hur stor arbetsinsats som ligger bakom artiklarna, hur långa artiklarna är, i vilken mån de kompletteras av andra publikations- och spridningsformer samt vilken akademisk betydelse artiklarna har. Kostnaden per artikel blir då inte så mycket ett mått på lärosätets effektivitet som på dess ämnesprofil.

Även om man begränsar sig till ett enskilt lärosätets utveckling under en följd av år är kostnad per artikel svår att tolka, eftersom variationerna i utfall kan förklaras av en mängd olika faktorer som inte beror på förändringar av verksamhetens effektivitet. Ett exempel är att pengar som flyter in till ett lärosäte inte omedelbart omsätts i artiklar. I vissa fall kan en artikel komma ut så snabbt som efter ett år, medan det i andra fall kan dröja tio år. Ett annat exempel är att en forskare kan välja att lägga sin arbetsinsats på en enda artikel i en internationellt ansedd tidskrift, eller på ett flertal närbesläktade artiklar i nationella eller regionala tidskrifter.

Kostnaden per refereegranskad artikel och forskningsöversikt uppgår år 2009 till 1 561 tkr per publikation, vilket är en minskning jämfört med 2008. Det är svårt att ange orsaken till denna förändring med anledning av det nyss förda resonemanget.

Inom universitetet har ett arbete initierats innebärande att kostnaderna för forskning och utbildning på forskarnivå kommer att särredovisas i ökad omfattning. Detta påbörjas under 2011 och kan möjliggöra en redovisning av kostnader för utbildning på forskarnivå ställt i relation till prestationer inom utbildningen och på motsvarande sätt kostnader för forskningsverksamheten i relation till mera relevanta prestationer inom forskningen.

Särskilda återrapporteringskrav

Havsmiljöinstitutet

Göteborgs universitet har ett samordningsansvar för Havsmiljöinstitutet som är ett samar-

bete mellan universitetet i Göteborg, Stockholm och Umeå samt Linnéuniversitetet. Institutets regionala enhet vid Göteborgs universitet har till uppgift att söka och förmedla kunskap om havet och dess livsformer och bidrar specifikt med att analysera och beskriva havets tillstånd.

Under år 2010 har den regionala enheten bidragit till utveckling och publicering av flera publikationer. *Havet 2009* är en årlig sammanställning och analys av tillstånd och trender i havsmiljön som innefattar merparten av miljöövervakningen i svenska kustområden och riktar sig till beslutsfattare på olika nivåer. *Havsutsikt* är en populärvetenskaplig skrift om havsmiljörelaterad forskning som utkommer med fyra nummer per år. Via internetportalen *Havet.nu* lämnas aktuell information om havsmiljö. Därutöver har enheten varit huvudansvarig för sammanfattningen av "Havet 2010", understött Naturvårdsverket både med fallstudier inom projektet "Holistic assessment of the Baltic marine environment, including a thematic assessment of hazardous substances" och med synpunkter inför möten angående marina direktivets deskriptorer. Enheten har lämnat kommentarer på remisserna "Sårbarhetsanalys för olje- och kemikalieutsläpp i svenska havsområden" och "EIA Scoping Report, Proposal For Environmental Investigation Programme for the Fixed Link Across Fehmarnbelt (coast-coast) June 2010".

Den regionala enheten har deltagit i en rad lednings- och planeringsmöten med syfte att leda och planera Havsmiljöinstitutet och i månatliga möten med institutets analysgrupp. Enheten har varit drivande i arbetet med att ta fram förslag till institutets visuella identitet, hemsida, adressformat m.m. Personalen har på egen hand koordinerat en ansökan till Naturvårdsverket om ett nationellt forskningsprogram angående vattendirektivets bedömningsgrunder. Ansökan som var på 47 mnkr under 5 år bifölls och innebär att Havsmiljöinstitutet får i uppdrag att koordinera programmet som omfattar kust- och inlandsvatten

och sammanlagt 13 organisationer. Verksamheten kommer att drivas från det nationella kansliet.

Den regionala enheten har koordinerat och drivit uppdrag om inventering av utsjöbankar i västerhavet och bevarandemål i skyddade områden. Vidare har enheten haft uppdrag om provtagning i relation till vattendirektivet och följt upp trålnings effekter i Gullmarsfjorden. Uppdragen har utförts av forskare på Göteborgs universitet. Den regionala enheten har administrerat en e-postlista med syfte att sprida information om aktuellt havsmiljöarbete till anställda på Göteborgs universitet, bidragit till utveckling av marin forskning och till samverkan vid universitetet. Förutom ovanstående aktiviteter har institutet planerat och genomfört seminarium, diskussionsforum, presentationer och möten kring institutets verksamhet. Institutet har också agerat redaktörer för den regionala skriften *Havsmiljö* som riktar sig till lokala myndigheter, skolor och intresserad allmänhet i regionen. Vidare har enheten deltagit med en utställning vid "Västerhavsveckan" och bidragit med expertstöd vid planering och genomförande av "Cutting Edge Sustainable Marine Litter Management" i Bryssel.

Nationella sekretariatet för genusforskning

En stor del av arbetet under 2010 präglades av regeringsuppdraget Jämi – jämställdhetsintegrering i staten som efter två och ett halvt år slutrapporterades vid årsskiftet. I uppdraget ingick att skapa förutsättningar för ett långsiktigt stöd för myndigheternas arbete med jämställdhetsintegrering. Förutom slutrapporten har Jämi publicerat sex delrapporter varav fyra under 2010. Vidare arrangerades, på egen hand eller i samverkan med andra, ett tjugotal seminarier och workshopar, nätverksträffar och forum för erfarenhetsutbyten. Under hösten 2010 genomfördes en högskoleutbildning (7,5 hp) i samarbete med Linköpings universitet samt en internationell konferens på

temat Equality, Growth & Sustainability.

Inom ramen för Jämi har sekretariatet utvecklat ett nära samarbete med Europeiska Socialfondens Tema Likabehandling, Sveriges Kommuner och Landsting samt Vinnova, som tillsammans står bakom portalen jämställ.nu, ett verktyg för det dagliga arbetet med jämställdhetsintegrering. Sekretariatet, tillsammans med Kvinnsam, ansvarar särskilt för Databasen Jämnda som samlar forskningsrön, offentliga utredningar och annan litteratur som avhandlar jämställdhetsintegrering.

Tillsammans med ovan nämnda samarbetspartners arrangerade Jämi ett seminarium i Almedalen om jämställdhetsintegrering. Sekretariatet anordnade dessutom, tillsammans med Delegationen för jämställdhet i skolan och Delegationen för jämställdhet i högskolan ett seminarium som inleddes med föreläsningar av genusforskare och avslutades med paneldebatt där forskningsministern och delegationernas ordförande deltog. Under hösten genomfördes ett internt arbete för att hitta en fastare form som kan öka kontakten och förbättra förmedlingen av genusforskningens resultat till skolvärlden.

Under 2010 startade sekretariatet ett omfattande förändringsarbete för att öka effektiviteten och kvaliteten i det forskningsförmedlande arbetet. Verksamheten har tematiserats och utåtriktade aktiviteter kopplas numer till utgivningen av tidningen *Genus* (3 nr/år). På webbsidan genus.se som under året haft 3500 besökare per månad tillhandahålls kompletterande material på temat. Detta innebär att sekretariatet på sikt bygger upp en tematiserad populärvetenskaplig resursbank på nätet. Samtliga publikationer har under året dessutom fått en formmässig uppräckning. En ny kanal för forskningsförmedling har öppnats genom att ett samarbete med Vetenskapsrådets tjänst *Expertsvar* inletts.

Sekretariatet har också genomfört aktiviteter för att stärka forskningsfältet och dess infrastruktur. En genomgång av infrastrukturen för genusforskning har genomförts och till-

sammans med genusforskarförbundet arrangerades en forskningspolitisk hearing på Kungliga tekniska högskolan med representanter för de väsentliga forskningsfinansiärerna. Under hösten anordnades en doktorandutbildning om forskningskommunikation och publiceringsfrågor.

Nordicom – Sveriges dokumentation av medieutveckling

NORDICOM är ett kunskapscenter för medie- och kommunikationsområdet som arbetar såväl på nationell som nordisk nivå. Arbetet syftar till att utveckla mediekunskapen och bidra till att forskningens resultat synliggörs i behandlingen av mediefrågor på olika nivåer i både offentlig och privat verksamhet. En svensk verksamhetsdel följer medieutvecklingen, utarbetar mediestatistik, kartlägger mediemarknaden samt analyserar aktuella trender. Idag sker en stor del av kunskapsförmedlingen via Nordicoms webbsida *Medieutveckling och mediestatistik*. Här återfinns en rik flora av medie- och kommunikationsstatistik samt tjänster rörande den svenska liksom övriga nordiska länders medielagstiftning, mediepolitiken i de nordiska länderna, Europakunskap i form av nyhetsbrev och lätt tillgängliga dokumentsamlingar (EU och Europarådet) och samma typ av innehåll redovisas även vad gäller internationell mediepolitik. Därtill redovisas ett antal viktiga nationella, nordiska, europeiska och internationella källor för mediefrågor.

Under 2010 har Nordicom dessutom särskilt uppmärksammat barn, unga och medier genom utgivningen av boken *Barn och unga i den digitala mediekulturen* som innehåller både "facts & figures" och analyser. Boken har använts i den seminarieriet som kulturdepartementet och Medierådet har genomfört 2010.

Efterfrågan på kunskap om förändringsprocesserna i medielandskapet är större än någonsin både bland privata och offentliga

aktörer. Dagens komplexa medielandskap kräver att många olika infallsvinklar belyses för att få fram en god analys av den rådande situationen. Detta har Nordicom sökt tillgodose i den nya utgåvan av *MedieSverige 2010* där ett antal forskare redovisar forskningsresultat och reflektioner i ett antal artiklar. Statistik har insamlats, bearbetats och analyserats för att i görligaste mån förmedla relevant kunskap utifrån aktuella behov hos Nordicoms olika brukargrupper.

Mediebarometerundersökningen för 2009 redovisades i maj 2010 i en tryckt översiktspublikation, *Mediebarometern 2009*, och i en förkortad e-publikation. En ytterligare bearbetning av undersökningen, *Internetbarometern 2009*, publicerades senare på Nordicoms webbsida. *Undersökningen 2010* igångsattes i januari 2010. Kostnaden för fältarbete, bearbetning och analys uppgår 2010 till drygt 1,3 mnkr. Intäkter från försäljning utgör 0,5 mnkr.

Nordicom-Sverige har samarbetat med en rad aktörer både inom och utanför Sverige, t.ex. Myndigheten för radio och tv, Medierådet, Swecult, SCB, Stiftelsen Internetinfrastruktur, Post- och telestyrelsen, Eurostat (EU), European Audiovisual Observatory och ECREA. Nordicom har medverkat till att Sverige är ett av UNESCOs Institute for Statistics 20 pilotländer när det gäller att få till stånd en internationell mediestatistik. Ett arbete som har varit intensivt under 2010. Huvuddelen av Nordicoms brukare hör hemma i mediebranschen och bland forskare/studenter. Journalister och politiska beslutsfattare är andra stora brukargrupper.

Kostnaderna för verksamheten 2010 uppgår till 2,8 mnkr, som har täckts genom anslag från kulturdepartementet med 2,1 mnkr, försäljningsintäkter 0,6 mnkr samt övriga intäkter 0,8 mnkr.

Kostnaden för verksamheten de tre senaste åren är:

2010	2009	2008
2,8 mnkr	2,7 mnkr	2,5 mnkr

Göteborgs universitets mål är att erbjuda utbildningar av hög kvalitet som ger möjligheter till personlig utveckling och lägger en grund för framtida yrkesverksamhet både inom och utom landet. Utbildningen skall vara öppen för alla studenter, oavsett bakgrund och utgå från ett helhetsperspektiv.

Göteborgs universitet skall även fortsättningsvis erbjuda såväl bredd som djup i kvalitetssäkrade utbildningar. De alternativa studieformerna skall utökas och studenternas inflytande skall stärkas.

I detta kapitel beskrivs några av de åtgärder som vidtagits för att universitetet skall nå sina mål för utbildningen på grundnivå och avancerad nivå. Regleringsbrevet anger ytterligare mål och särskilda återrapporteringskrav som redovisas längre fram i kapitlet.

Kvalitetshöjande åtgärder

Fokus för universitetets strategiska arbete är att sätta studenten i centrum både före, under men också efter studierna. Ett av inlagen är enkätundersökningen *Göteborgsakademiker*, som vänder sig till tidigare studenter på Göteborgs universitet och avser att ge svar på frågor om Göteborgsakademikers arbetsituation och syn på utbildningen.

Enkätundersökningen visar bland annat att 86 procent av de utexaminerade studenterna får jobb inom ett halvår efter avslutade studier samt att 79 procent idag arbetar inom det område som deras utbildning var inriktad emot. Generellt är studenterna mycket positiva både till sin utbildning och till Göteborgs universitet som lärosäte. 86 procent skulle t.ex. rekommendera andra att läsa samma utbildning som de själva har gått. Studien genomfördes första gången 2006 och avsikten är att studien fortsättningsvis skall genomföras med treårsintervaller. Inför 2010 års studie genomfördes en förstudie med fokus på hur alumner inom Göteborgs universitet följs upp, rapporten *Alumnuppföljningar*.

Till ett urval av studenter som är i utbildning har en arbetsmiljöenkät skickats ut. Undersökningen är den andra i ordningen och visar att studenterna är fortsatt mycket nöjda eller ganska nöjda med Göteborgs universitet i stort och den fakultet respektive institution där studierna bedrivs. Resultatet av undersökningen används på fakulteter och institutioner i det lokala förbättringsarbetet.

Projektet BLUE 11 (Better Learning in University Education) syftar till att upprätta en gemensam standard för universitetets utbildning med gemensamma rutiner för uppföljning av i första hand utbildningsprogrammen. I den inledande fasen våren 2010 utvecklades ett universitetsgemensamt verktyg och en universitetsgemensam mall för utbildningsplaner.

Genom den universitetsgemensamma enheten för pedagogisk utveckling och interaktivt lärande (PIL) stärks den pedagogiska kompetensen hos lärare och handledare ytterligare. Enheten har som uppgift att bland annat bedriva högskolepedagogisk utbildning, samordna nämndspecifik utbildning och utveckla formerna för interaktivt lärande. Detta sker genom seminarier, kurser i högskolepedagogik och genom ett högskolepedagogiskt kollegium för aktuella frågor kring både generell och ämnesspecifik högskolepedagogik. Utvärderingar har gjorts dels av PIL-enheten och dels av den högskolepedagogiska baskursen med syfte att ytterligare förbättra verksamheten. Utvärderingarna ger ett antal förslag och rekommendationer. I utvärderingen av PIL-enheten konstateras bl.a. att verksamheten har haft en positiv inverkan på undervisningen samt att fakulteterna har noterat ett ökat intresse för högskolepedagogiska frågor. I utvär-

Tabell 9 Antal lärare som genomgått pedagogisk utbildning

	2010		2009		2008	
	antal	%	antal	%	antal	%
Antal lärare i pedagogisk utb.	416	20%	317	17%	311	17%
Totalt antal lärare enl. HF 2010	2 091		1 902		1 820	

deringen av den högskolepedagogiska baskursen framkommer att bl.a. kursens struktur uppskattas av kursdeltagarna, medan vissa föreläsningar kan förbättras ytterligare.

Under våren beslutades att även doktorander som skall undervisa dessförinnan skall ha genomgått kurs i högskolepedagogik eller ha motsvarande kunskaper. Under året har totalt 416 personer deltagit i kurserna "Behörighetsgivande högskolepedagogisk utbildning" och "Handledning i forskarutbildningen", vilket är en ökning jämfört med 2009.

För att främja de alternativa studieformerna sommar-, kvälls- och distanskurser ges de samma ersättning för helårsprestationer som snittet för fakultetsnämnden förutsatt att snittet är lägre för dessa kurser. Eftersom alternativa studieformer ofta har en lägre prestationsgrad än övriga kurser innebär denna regel att fakultetsnämndernas ersättning blir högre än vad som annars skulle ha varit fallet.

Den interna ersättningen till utbildningsområdena humaniora, samhällsvetenskap och juridik har under 2010 höjts för att kompensera fakultetsnämnderna för den relativt låga ersättningen från staten. Höjningen har skett genom omfördelning från övriga utbildningsområden. Språkkurser inom den humanistiska fakultetsnämnden har sedan lång tid tillbaka en högre ersättning än övrig humaniora, då dessa kurser anses vara mer undervisningskrävande.

Utbildningsadministrationen har utretts under 2010 mot bakgrund av att den inte upplevdes fungera på ett ändamålsenligt sätt och att brister i samordning förelåg. En del av de i utredningen föreslagna åtgärderna har hänförs till det pågående omorganisationsarbetet av universitetet.

Grundutbildningsberedningen arbetar med de åtgärder som fastställdes i den strategiska planen för 2007-2010 och rapporterar successivt till rektor. Beredningen är ett forum för erfarenhetsutbyte i frågor som rör utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Utbildningsutbud

Göteborgs universitet har landets bredaste utbildningsutbud. Det spänner över yrkesprogram, generella program och fristående kurser. Det märks även i bredden av ämnen med många, relativt små ämnen och andra, mycket stora ämnen och miljöer. Denna bredd bedömer Göteborgs universitet som sin stora styrka men däri ligger också universitetets stora utmaning; att balansera helheten. Enligt den policy som fastställdes 2008 strävar universitetet efter att erbjuda kompletta miljöer, dvs. utbildning och forskning i samspel. Då utbildningarna inom universitetet har olika bakgrund, flera har införlivats utan egna forskningsmedel men har krav på forskningsanknytning, innebär detta ytterligare en utmaning.

Universitetets stora variation i ämnen och utbildningstraditioner medför att en stor del av besluten om inriktning och profilering fattas utbildningsnära där kunskapen om utbildningen, studenterna och avnämarna finns. Samtidigt växer kraven på att gemensamt kunna presentera en samlad bild av hur vårt utbildningsutbud är strukturerat och hur det förändras. Sedan ett par år har universitetet fokuserat på starka och svaga utbildningsmiljöer och i samband med detta har universitetet under 2010 tagit fram ett gemensamt verktyg för uppföljning och utveckling av program. Ett antal indikatorer som är gemensamma för alla utbildningsprogram skall kunna stödja utvecklingen av programmen (se avsnittet om kvalitetshöjande åtgärder).

Av tradition har Göteborgs universitet betecknat sig som ett kursuniversitet. Utvecklingen av avancerad nivå i form av mastersprogram och studenternas ökade efterfrågan på utbildningsprogram har lett till en ökad betoning av utbildningsprogrammen, som också har ökat sin andel mätt i helårstudenter till 61 procent. Även om programmets tyngd ökar vill universitet hålla fast vid traditionen

Tabell 10 Utbudet mätt i helårsstudenter 2008-2010. I finansierat av statsanslag ingår särskilda åtaganden

	2010		2009		2008	
	Hst	Hpr	Hst	Hpr	Hst	Hpr
Program exkl uppdragsutbildning	16 426	14 599	15 230	13 526	14 341	12 758
Fristående kurser exkl uppdragsutb	10 290	7 224	10 375	7 143	9 750	6 738
<i>Summa finansierat av statsanslag</i>	<i>26 716</i>	<i>21 823</i>	<i>25 605</i>	<i>20 669</i>	<i>24 091</i>	<i>19 496</i>
Uppdragsutbildning	516	522	530	493	641	603
Övrigt	179	130	235	174	178	103
Totalt	27 411	22 475	26 370	21 336	24 910	20 202

att studenterna skall kunna utforma sin examen via fristående kurser. Dessutom finns ambitionen att på avancerad nivå introducera program som inte bygger på ämnesprogression.

Antalet helårsstudenter har ökat med 4 procent jämfört med förra året och är det högsta antalet under 2000-talet, se tabell 10. Utfallet innebär att universitetet har 94 mnkr i sparad överproduktion som kan användas om antalet helårsstudenter och helårsprestationer sjunker under takbeloppet kommande år.

Avancerad nivå

Universitetet har medvetet strävat efter att både stärka och synliggöra den avancerade nivån. Arbetet sker genom olika åtgärder, dels har en särskild policy fastställts som bland annat stipulerar att examensmål skall fastställas för masterexamina, dels har särskilda resurser fördelats till nämnderna utifrån andelen studenter på tvååriga mastersprogram där internationella program viktas högre.

Utvecklingen har lett fram till ett stort antal nya mastersprogram, särskilt inom samhällsvetenskap som tidigare inte hade ett ut-

präglad utbildningsutbud på avancerad nivå. Andelen helårsstudenter på avancerad nivå har ökat med 1,5 procentenheter sedan 2008, vilket är en relativt stor ökning på kort tid. Fakulteternas prognoser för masterexamina och magisterexamina visar på en kontinuerlig ökning de kommande åren. Samtidigt har universitetet som mål att inte ytterligare öka den totala utbildningsvolymen vilket innebär att utbyggnaden på avancerad nivå görs främst genom omfördelning från grundnivå. Antalet examina har naturligt nog ökat från en blygsam nivå till en ännu inte fullt utbyggd nivå om 459 masterexamina 2010.

Utifrån universitetets policy för utbildning på avancerad nivå tillsatte rektor 2010 ett särskilt beredningsutskott för utarbetande av en handlingsplan. Bland de prioriterade åtgärderna finns profilering av den avancerade nivån bland annat med syftet att tydliggöra för studenter och arbetsgivare vad utbildning på avancerad nivå innebär och tillför. I detta arbete utgör studie- och karriärvägledning en viktig del. Vidare har den avancerade nivån en framträdande roll när det gäller att attrahera avgiftsbetalande studenter.

Tabell 11 Efterfrågan på program- och kursutbudet 2008-2010

	2010	2009	2008
Antal sökande till program grundnivå	23 084	19 720	18 005
Antal sökande till program avancerad nivå	6 545	5 817	4 315
Antal helårsstudenter grundnivå	21 565	20 949	19 709
Antal helårsstudenter avancerad nivå	5 546	5 100	4 639

Antal sökande inbegriper såväl samordnad antagning via VHS som lokal antagning inom universitetet. Antal helårsstudenter per nivå inkluderar även fristående kurser samt uppdragsutbildning, men exkluderar förberedande och oklassad nivå.

I samarbete med universiteten i Lund och Uppsala publicerades under 2010 rapporten "Swedish Master" som åskådliggör de särskilda förutsättningar som gäller för den avancerade nivån såväl i ett nationellt som i ett internationellt perspektiv. På nämndnivå stärks kvaliteten på avancerad nivå bl.a. genom samordning av masterutbildningar vilket frigör resurser och därigenom medverkar till högre kvalitet.

Dimensionering och efterfrågan

Studenternas efterfrågan på utbildningar varierar men de stora yrkesprogrammen dominerar fortfarande stort och det finns en bestående efterfrågan på dessa program. Det program som har haft flest förstahandssökande och antal registrerade helårsstudenter totalt under den senaste treårsperioden är läraryrket. Andra program med många förstahandssökande är civilekonom-, socionom-, jurist- och läkarprogrammet. Attraktiva program som socionom och psykolog bedöms inte möjliga att utöka ytterligare för närvarande.

Ännu större grupper än idag kräver mer fasta resurser t.ex. lokaler samtidigt som det är generellt svårt att rekrytera vetenskapligt kompetenta lärare. Dimensioneringen av läkar- och tandläkarprogram styrs av regeringens tilldelning av ersättning för klinisk utbildning. Dock har universitetet och Västra Götalandsregionen kommit överens om ytterligare en utökning av antalet platser på läkarprogrammet som finansieras utanför den statliga ersättningen för klinisk utbildning, vilket är ett sätt att möta regionens stora behov av fler läkare inom sjukvården.

De tre senaste läsåren har grundkurser i psykologi, företagsekonomi och juridik ingått bland de fem mest eftersökta kurserna mätt i antal förstahandssökande.

Nya högskoleplatser

För åren 2010 och 2011 har universitetet tilldelats motsvarande 325 helårsstudenter för att ge fler möjlighet till högskoleutbildning när arbetsmarknaden varit svår. Dessa platser är tillfälliga och universitetet har därför valt att använda dessa medel till ersättning till nämndernas överproduktion av utbildning. Universitetet tillämpar takbelopp mot fakulteterna och överskridande har normalt inte ersatts ekonomiskt, men för 2010 har en begränsad ersättning om totalt 30 mnkr beslutats. De 22 mnkr som universitetet erhöll i tillfälliga platser har använts för att täcka ersättningen till nämnderna. På så sätt används platserna där efterfrågan från studenterna varit störst. Initialt var avsikten att ersätta all intern överproduktion, men prognoserna indikerade en alltför stor överproduktion samtidigt som signalen kom om minskade anslag på grund av studieavgifternas införande. En alltför stor ökning blir svår att bromsa in tvärt och universitetet vill inte riskera att bedriva utbildning som inte har full finansiering. Därför begränsades fakulteternas ersättning för överproduktion.

Ett öppet universitet

Arbetet med breddad rekrytering fokuserar på att ge underrepresenterade grupper tillträde till högskolan och att motivera fler personer ur underrepresenterade grupper att söka till universitetets utbildningar. Arbetet handlar också om att uppbygga beredskap för att ta emot och stödja alla studenter genom hela deras utbildning. Arbetet bedrivs både på lång sikt med att försöka förändra strukturer genom ett ökat synliggörande, t.ex. genom nedan beskrivna centrum för urbana studier, men också genom en mängd aktiviteter riktade mot grundskolan som studiebesök och frågestunder.

Det mer kortsiktiga rekryteringsarbetet in-

riktas mot bland annat ett brett deltagande i utbildningsmässor, studentambassadörernas utåtriktade verksamhet och mottagande av studiebesök och praoelever från gymnasieskolan. Just nu pågår en universitetsövergripande satsning på en utvidgad och sammanhållen studentservice som inkluderar språkhandledning och introducerande seminarieverksamhet. Studentservicen skall vara öppen och tillgänglig för samtliga studenter och ge information om studier och universitetet men även praktisk hjälp och hänvisning till t.ex. studievägledning.

Vid institutionen för socialt arbete finns en arbetsgrupp som undersöker möjligheterna att via fria kvoten öka andelen äldre studenter och studenter med icke-akademisk bakgrund. Inom den konstnärliga fakulteten har breddad rekrytering varit ett fokusområde under år 2010. Målet är att nå nya målgrupper och hitta långsiktiga samarbeten och arbetsätt. Bland annat håller studenter workshops för elever i grundskolan. Eleverna får insikt i vilka utbildningar konstnärliga fakulteten erbjuder och studenterna får tillfälle att utveckla sin pedagogiska förmåga och lära sig arbeta med olika åldersgrupper. The Music College i Hammarkullen var en under året nystartad utbildning som vänder sig till personer med annan musikalisk bakgrund än de som traditionellt antas, t.ex. hip-hop, elektronisk musik och rock. Syftet är bland annat att ge kompletterande utbildning för allmän behörighet till högre musikutbildning och skapa förutsättningar för musiker att komma in på musiker- och lärarprogram.

Göteborgs universitets vision är att finnas mitt i staden och att vara ett öppet universitet, men universitetet behöver också vara en resurs för hela staden, även för ytterområdena. Sedan många år har delar inom socionom- och lärarutbildningarna förlagts till Angered för att synliggöra universitetet men också för att ge studenterna en nära verksamhetsförlagd utbildning. Under 2010 togs ytterligare ett steg

i denna riktning genom ett centrum för urbana studier i Hammarkullen som är ett samarbete mellan Göteborgs universitet och Chalmers tekniska högskola tillsammans med Göteborgs stad. Centrumbildningen har ambitionen att se till hela stadens utveckling och vill sätta fokus på de processer av ojämn utveckling som kännetecknat Göteborg och många andra städer under de senaste två decennierna. Dessutom är målet att hitta former för att knyta an till och låta de erfarenheter och kunskaper som finns företrädda hos boende och yrkesverksamma i Angered berika den högre utbildningen.

Ett av universitetets strategiska mål är att öka inslagen av praktik i utbildningarna. Alla fakulteter erbjuder någon form av praktik eller examensarbete på uppdrag av extern part. Många av professionsutbildningarna har omfattande inslag av verksamhetsförlagd utbildning i nära samarbete med t.ex. kommuner, landsting och företag verksamma inom det aktuella området. Inom samhällsvetenskap har sedan flera år en särskild praktikkurs bedrivits med stort intresse från studenterna. Inom humaniora håller en motsvarande kurs på att startas. Praktik är ett något föråldrat begrepp som inbegriper även nya former av direkt interaktion med omvärlden. Ett exempel är entreprenörskapsutbildning som kräver "learning by doing", ett annat är programmet i Business design som bygger på ett nära samarbete med företag och organisationer. Ett resultat av universitetets alumnundersökning visar att studenter som gått konstnärlig utbildning i högre grad startar egna företag. Sedan 2001 har universitetet ett Karriärcentrum som bland annat arbetar både med att förbereda studenterna för arbetslivet men också med att på olika sätt hitta praktik och examensarbeten. Arbetet bedrivs även på nämnd- och institutionsnivå och handlingsplaner har fastställts på alla fakulteter för hur universitetets policy för studie- och karriärvägledning skall kunna uppfyllas.

Studieavgifter

Göteborgs universitet har under året planerat för en organisation för marknadsföring, rekrytering, antagning, betalningshantering och mottagande av avgiftsskyldiga studenter från tredje land, dvs. länder utanför EU 27 och EES-området.

Universitetet har aktivt medverkat i samarbetet inom hela sektorn, dels marknadsföring och rekrytering inom Svenska institutet (projektet "Study Destination Sweden"), dels kring antagningsfrågor med bland annat Verket för högskoleservice. Tillsammans med Chalmers tekniska högskola har Göteborgs universitet tagit fram en budskapsplattform för marknadsföring och rekrytering riktad till studenter från tredje land. I framtagandet av budskapsplattformen har ett stort antal representanter för olika delar av organisationen medverkat. Budskapsplattformen syftar till att stärka bilden av Göteborgs universitet också visavi sökande från länder inom EU 27 och EES-området såväl som mot studenter inom ramen för universitetets olika utbytesprogram med lärosäten utanför Europa. Även lösningar för betalningshantering har skett i samarbete med andra lärosäten för erfarenhetsutbyte samt ökad effektivitet.

Universitetets webbplats med information om studier har i grunden byggts om. En stor satsning på närvaro via sociala medier har också initierats liksom deltagande från universitetets sida i utbildningsmässor i tredje land i Svenska institutets regi; alla åtgärder syftar till att stärka såväl Göteborg som studiedestination som Sverige.

Inom universitetet har diskussioner förts kring utbildningsutbud och uppläggningsen av de utbildningar som riktar sig bl.a. till studenter från tredje land. Det är en diskussion som måste fortsätta att föras med ökad intensitet mot bakgrund av de erfarenheter som erhålls i arbetet med att anta sökande som skall erlagga avgift. En omfattande enkätundersök-

ning kommer att genomföras tidigt under våren 2010 som riktar sig till sökande till höstterminen med frågor om faktorer för val av utbildning, vilka lärosäten de i övrigt har sökt och liknande.

I princip alla led i marknadsförings-, rekryterings- och antagningsarbetet av sökande till de engelskspråkiga utbildningarna på avancerad nivå organiseras gemensamt inom universitetet. I stort sett kommer detta synsätt också att utgöra grunden i det pågående arbe-

Tabell 12 Antal examina 2010

Typ av examina	Antal
Masterexamina	459
Magisterexamina	818
Kandidatexamina	1 452
Högskoleexamina	34
<i>Yrkesexamina</i>	
Apotekarexamina	87
Arbetssterapeutexamina	42
Audionomexamina	2
Barnmorskeexamina	32
Biomedicinsk analytikerexamina	56
Dietistexamina	34
Juristexamina	140
Konstnärlig: i musik	2
Logopedexamina	24
Läkarexamina	164
Lärarexamina förskola/förskoleklass/fritid	3
Lärarexamen förskola/förskolekl/fritid/gr.sk tid år	210
Lärarexamina grundskola tidiga år	141
Lärarexamina grundskola senare år	84
Lärarexamina grundskola senare år/gymnasiesk.	296
Lärarexamina gymnasieskolan	47
Lärarexamina hela grundskolan	5
Psykologexamina	82
Psykoterapeutexamina	5
Receptarieexamina	34
Röntgensjuksköterskeexamen	0
Sjukgymnastexamina	49
Sjukhusfysikerexamina	9
Sjuksköterskeexamina	157
Social omsorgsexamen	1
Socionomexamina	244
Specialistsjuksköterskeexamina	152
Specialpedagogexamina	54
Speciallärarexamen	30
Tandhygienistexamina	18
Tandläkarexamina	62
Tandteknikerexamina	16
Teologie kandidatexamina	6
Totalt	5 051

För jämförelse med tidigare år kan nämnas att totalt 4 993 examina avlades 2008 och 5 437 examina 2009.

tet med att bygga upp en god mottagningsverksamhet för denna kategori av studenter. Under 2010 har kostnader uppgående till 1,5 mnkr förbrukats för marknadsföringsinsatser, information och förberedelsearbete inför de kommande studieavgifterna.

Avlagda examina

Totalt har antalet examina minskat med 386 jämfört med förra året. Antalet examina har fluktuerat mellan åren och årets minskning är i nivå med tidigare års förändringar mellan åren. Det är främst antalet magisterexamina som har minskat medan antalet masterexamina har ökat. Antalet masterexamina har ökat stadigt sedan de började utfärdas år 2008 och beräknas fortsätta öka på bekostnad av främst magisterexamina. Antalet yrkesexamina har ökat något jämfört med förra året, medan antalet högskoleexamina har minskat.

Jämställdhet i utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Den universitetsgemensamma likabehandlingspolicyn innebär bland annat att studenterna skall möta en studiemiljö och en utbildning som ger utrymme för genusperspektiv i utbildningens innehåll i undervisning och examinationsformer. Andelen kvinnor uppgår till 65 procent och har legat relativt oföränd-

rad de senaste åren. Den utbildningsvetenskapliga fakultetsnämnden och Sahlgrenska akademien är de fakultetsnämnder med störst andel kvinnor. IT-nämnden har störst andel män med 68 procent.

En rad åtgärder för att stärka jämställdheten inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå har genomförts. Handelshögskolan har infört en obligatorisk fråga kring likabehandlingsproblematik både avseende kursinnehåll och hur man blivit bemött som student i kursutvärderingarna. Svaren från studenterna utgör underlag för systematisk belysning av hur olika institutioner och program, enskilda kurser och lärare arbetar med likabehandlingsperspektivet i utbildningen och utgör grund för att vidta riktade åtgärder. Handelshögskolan anordnar också "inspirationskvällar" inom bl.a. nationalekonomi som särskilt syftar till att inspirera kvinnor till vidare studier inom ämnet. Anonyma tentamina har införts på Handelshögskolan och erfarenheten visar att behovet av administrativa resurser inte har blivit så stort som befarat.

Den humanistiska fakulteten har bedrivit mentorsprogram för att bland annat ge stöd åt kvinnor. Ett likabehandlingsprojekt har initierats som syftar till att undervisning och handledning i högre grad skall präglas av ett medvetet förhållningssätt till kön, etnicitet och klass. En ny handlingsplan för likabehandling vid Sahlgrenska akademien har fastställts un-

Tabell 13 Andelar kvinnor och män i utbildning på grundnivå och avancerad nivå i procent av antalet, 2008-2010

Nämnd	2010		2009		2008	
	kv %	män %	kv %	män %	kv %	män %
Humanistisk	62	38	60	40	62	38
Samhällsvetenskaplig	71	29	72	28	70	30
Handelshögskolan	50	50	43	57	49	51
Utbildningsvetenskaplig	77	23	73	27	78	22
Sahlgrenska akademien	77	23	74	26	74	26
Naturvetenskaplig	54	46	56	44	58	42
Konstnärlig	62	38	51	49	58	42
IT	32	68	29	71	21	79
LUN (läraryt utbildning)	76	24	70	30	78	22
Totalt	65	35	65	35	65	35

der 2011. Kursansvariga vid akademien granskar löpande kurslitteratur ur ett genusperspektiv. Sveriges Förenade Studentkårers jämställdhetspris gick 2010 till en forskare vid Sahlgrenska akademien för att hon under många år har drivit frågor som rör genus och hbt och strävat efter att integrera dessa perspektiv i undervisningen vid Sahlgrenska akademien.

En orsak till de stora könsskillnaderna på utbildningarna är att ansökningarna och därmed även antagningarna speglar en arbetsmarknad som inom vissa områden är av tradition starkt könsbunden. Därför arbetar högskolan för scen och musik vid konstnärliga fakultetsnämnden för att förändra patriarkala köns- och maktstrukturer i den bransch som studenterna kommer att verka inom.

På högskolan för scen och musik pågår projektet "Musik och genus" där utbildningarna pedagogiskt och konstnärligt arbetar med temat musik och genus genom problematisering kring genus och jämställdhet i arbetet med antagning, undervisning, repertoar, konsertverksamhet m.m.

IT-nämnden gör uppföljningar av varför kvinnliga respektive manliga studenter väljer att sluta på ett program för att på så vis få in underlag för ett proaktivt arbete med framtida studenter.

Utbildningsvetenskapliga fakultetsnämnden har genomfört en omorganisation under 2010 där verksamheter med olika könsfördelning har slagits ihop, vilket förhoppningsvis kan ha betydelse för genomströmningen av studenter av underrepresenterat kön. Kontakter har också tagits med rektorer och elever inom gymnasieskolan med syfte att starta diskussioner kring vilka grupper befintliga och planerade texter i kurskatalogen och övrigt annonsmaterial appellerar.

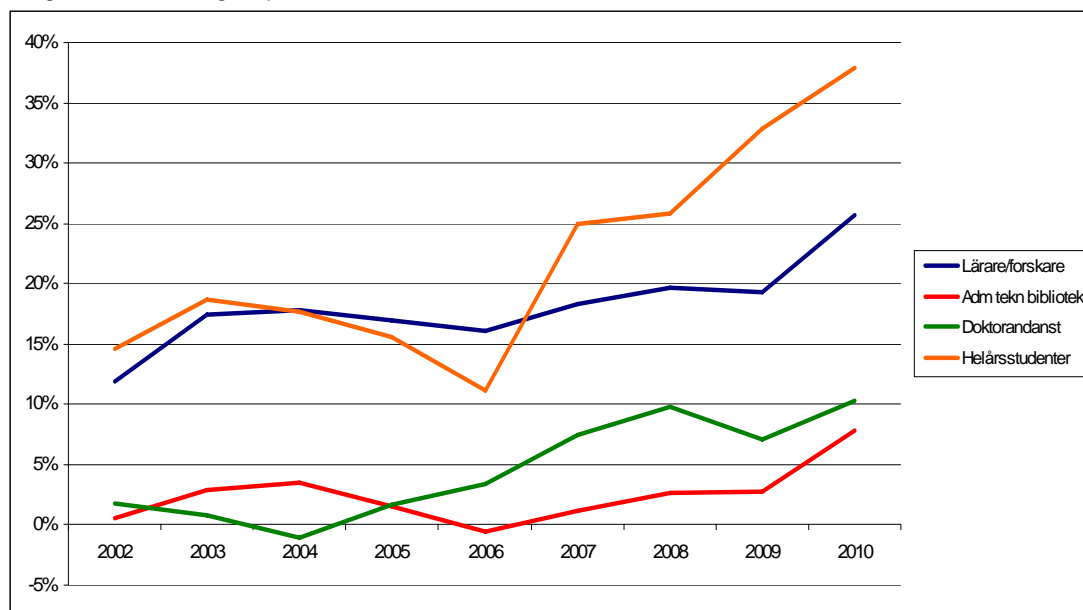
Ekonomiskt resultat och prestationer

Utfallet av takbeloppet inklusive decemberprestationer från 2009 visar på ett överskridande på 59 mnkr vilket ligger i linje med universitetets senaste prognoser. De sparade prestationerna uppgår vid årets slut till 94

Tabell 14 Redovisning av intäkter och kostnader för utbildning på grundnivå och avancerad nivå (tkr) 2010

	Anslags- och bidragsfinansierad utbildning på grundnivå och avancerad nivå	Uppdrags- verksamhet	Summa
Anslag	1 871 389	0	1 871 389
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	55 325	91 441	146 766
Intäkter av bidrag	31 297	0	31 297
Finansiella intäkter	1 780	4	1 784
Summa intäkter	1 959 791	91 445	2 051 236
Kostnader för personal	-1 149 214	-63 738	-1 212 952
Kostnader för lokaler	-305 599	-7 714	-313 313
Övriga driftkostnader	-406 956	-19 629	-426 585
Finansiella kostnader	-1 023	-46	-1 069
Avskrivningar	-38 250	-1 658	-39 908
Summa kostnader	-1 901 042	-92 785	-1 993 827
Verksamhetsutfall	58 749	-1 340	57 409
Transfereringar			
Medel som erhållits från statsbudgeten	6	0	6
Medel som erhållits från myndigheter	5 715	100	5 815
Övriga erhållna medel	14 468	50	14 518
Lämnade bidrag	-20 189	-150	-20 339
Saldo transfereringar	0	0	0
Årets kapitalförändring	58 749	-1 340	57 409

Diagram 2 Utveckling av personal i förhållande till studenter

mnkr. Trots ökningen av antalet helårsstudenter har prestationsgraden ökat till 82 procent, vilket tyder på att examinationsbenägenheten har ökat. En trolig orsak är den försämrade arbetsmarknaden och den ökade andelen programstudenter.

Den poänggivande uppdragsutbildningen uppgick till 516 helårsstudenter under året.

Utbildningsverksamheten på grundnivå och avancerad nivå redovisar 2 051 mnkr i totala intäkter under budgetåret. En ökning med 53 mnkr eller 2,6 procent jämfört med 2009. Verksamheten är till över 90 procent finansierad av anslag. Av intäkterna utgör anslags- och bidragsfinansierad verksamhet 1 960 mnkr (96 procent) och uppdragsverksamhet (beställd utbildning och uppdragsutbildning) 91 mnkr (4 procent). De totala kostnaderna uppgår till 1 994 mnkr, en ökning med 36 mnkr eller 2 procent jämfört med föregående år. Bland kostnaderna ökar personalkostnaderna med 25 mnkr eller 2 procent. Även övriga driftkostnader ökar med 43 mnkr eller 11 procent. Däremot minskar lokalkostnaderna med 15 mnkr eller med nästan 5 procent och avskrivningar med 16 mnkr.

Årets kapitalförändring inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå redovisar ett överskott på 57 mnkr, att jämföra med ett överskott på 39 mnkr för föregående år. Av årets överskott återfinns hela överskottet inom anslags- och bidragsfinansierad utbildning, vilket gällde även föregående år.

Beställd utbildning särredovisas i not 44 till den finansiella redovisning.

Överskottet inom utbildningen på grundnivå och avancerad nivå beror på att utökad utbildningsuppdrag kunnat genomföras utan att kostnaderna ökat i motsvarande mån. Överskottet visar att det finns utrymme att öka resursinsatserna och att kvalitetsförstärka inom utbildningsverksamheten.

Anslagsmedel har använts för samfinansiering av bidragsfinansierad verksamhet inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå med ett belopp uppgående till 4 mnkr. Detta motsvarar 6 procent av finansieringen av verksamheten. Även föregående år uppgick samfinansieringen till 4 mnkr.

Kostnaderna har inte ökat i lika hög grad som antalet helårsstudenter, helårsprestationer och personal, vilket bidrar till det ekonomiska

Tabell 15 Prestationer och kostnader

	2010	2009	2008
Anslagsfinansierade hst	26 920	25 914	24 330
Anslagsfinansierade hpr	21 996	20 896	19 659
Utfärdade examina	5 051	5 437	4 993
Kostnad anslagsfinansierad utbildning på grundnivå och avancerad nivå, tkr	1 901 042	1 853 291	1 845 254
Kostnad per helårsstudent, kr	70 618	71 516	75 843
Kostnad per helårsprestation, kr	86 426	88 690	93 864

överskottet inom den reguljära grundutbildningen.

Utvecklingen av personal i förhållande till studenter visas i diagram 2. Utvecklingen visar ökning i förhållande till budgetåret 2001 och i diagrammet är all personal inkluderad, det vill säga såväl undervisande som forskande.

Kostnad per prestation

Kostnaden per helårsstudent respektive per helårsprestation har minskat jämfört med 2009, vilket beror på att kostnaderna inte har ökat i samma takt som helårsstudenter och helårsprestationer.

Enligt förordningen skall universitetet kommentera verksamhetens resultat i förhållande till myndighetens uppgifter (utbildning, forskning och samverkan). Resultatredovisningen skall främst avse hur verksamhetens prestationer har utvecklats avseende volym och kostnader.

Under 2010 har ett utvecklingsarbete bedrivits mellan företrädare för lärosätena och Ekonomistyrningsverket. Resultatet av detta arbete är ett förslag där kostnader per helårsstudent och per helårsprestation redovisas.

Kostnaden per helårsstudent minskar med drygt 1 procent jämfört med 2009 och med nästan 7 procent jämfört med 2008. Kostnaden per helårsprestation minskar drygt 2 procent jämfört med 2009 och med nästan 8 procent jämfört med 2008.

Särskilda återrapporteringskrav

Integrationssatsningar

Göteborgs universitet har fått i uppdrag att anordna kompletterande utbildningar för läkare, sjuksköterskor, tandläkare, jurister och lärare med utländska utbildningar. Syftet med utbildningarna är att studenterna skall uppnå den kunskap som krävs för att få behörighet att arbeta inom respektive yrke i Sverige. Den generella erfarenheten är att studenterna är mycket motiverade och ambitiösa, medan kunskaperna i svenska varierar stort vilket kräver att extra resurser sätts in.

För vårdirkena läggs stort fokus på kommunikation, dokumentation, etik och bemötande enligt den svenska modellen för patientcentrerad vård. Den stora begränsningen i antalet utbildningsplatser är möjligheterna till verksamhetsförlagd utbildning. För dessa studentgrupper är detta en mycket viktig del av utbildningen.

Sjuksköterskorna har en heterogen bakgrund med varierande erfarenhet av att arbeta som sjuksköterskor i sina hemländer. Studenternas kunskaper i de biomedicinska ämnena är genomgående bra, medan kunskaper i bemötande, etik och patientcentrerat arbetssätt är mer skiftande. I utbildningen ingår en delkurs i sjukvårdsvenska som bedöms som nödvändig även i framtiden. Studenterna har hittills inte behövt fler examinationstillfällen än vad som anges i kursplanen och alla förutom en student är kvar i utbildningen vid årsskiftet. Antalet sökande till utbildningen uppgick

till 19 personer och antalet helårsstudenter till 22.

Tandläkare. De studenter som antagits har haft stora variationer i egen erfarenhet av självständigt arbete och har uppvisat oväntat stora skillnader i förkunskaper inom framför allt det praktiska området, vilket ställt stora krav på utbildningsanordnarens förmåga att tillgodose studenternas olika behov. Då den kompletterande utbildningen till stor del samordnats med ordinarie grundutbildning för tandläkare har lokal- och platsbrist orsakat en del svårigheter. Antalet sökande till utbildningen uppgick till 37 personer och antalet helårsstudenter till 5.

Läkare. Programmet är uppbyggt av kurser och delkurser där respektive delkursledare ansvarar för innehåll, upplägg och där varje del examineras för sig. Gruppens storlek (8-9 studenter) har möjliggjort deltagande i valda befintliga föreläsningar på läkarprogrammet, vilket har bidragit till en fin sammanhållning i gruppen. Erfarenheter från tidigare studentgrupper visar på ett stort behov av träning av professionella kompetenser såsom träning av basala kliniska färdigheter. Förutom träning i grupp och enskilt tillsammans med lärare på institution krävs god handledning på klinik. Antalet sökande till utbildningen uppgick till 52 personer och antalet helårsstudenter till 16.

Lärare. Till den kompletterande utbildningen för lärare med avslutad utländsk examen har sex antagningsomgångar startat sedan hösten 2007. Under 2010 sökte 59 personer och sammanlagt registrerades 43 hst. Utbildningen omfattar dels kompletterande delar av det allmänna utbildningsområdet, dels ytterligare ämnesstudier. Dessa kan vara dels nya ämnen/moment, dels ämneskomplettering till svenska förhållanden (t.ex. nordisk historia resp. kontrastiva moment i engelska). I detta projekt är poängramen inget avgörande problem. Här finns dock svårigheter att avgöra om en genomgången utländsk utbildning är postgymnasial lärarutbildning. Dessutom

är kunskapsnivån i svenska ett problem.

Jurister. Utbildningen syftar till att ge de studerande en svensk juristexamen och omfattar två års studier i juridik. För att vara behörig krävs examen från en minst fyraårig utländsk juristutbildning. Tillgodoräknande motsvarande 2,5 års studier, på såväl grundnivå som avancerad nivå, skall kunna ske från den utländska utbildningen. Vidare krävs mycket goda kunskaper i svenska.

I introduktionsterminen ingår föreläsningar i svenska språket och svensk samhällskunskap. Bristande kunskaper i svenska har tidigare varit det främsta skälet till varför dessa studenter inte klarar sina studier. Därför höjdes kravet på kunskaperna i svenska inför antagningen ht 2010 och endast 12 sökande av knappt 40 antogs. Totalt registrerades 22 hst under 2010. Samtliga i kullen från 2010 utom en har klarat introduktionsterminen med överbetyg. Utbildningen håller en hög studienivå och studierna är mycket krävande. Målet är att de studenter som examineras från utbildningen skall ha samma kunskapsnivå inom svensk rätt som övriga studenter som examineras från det traditionella juristprogrammet. Till detta kommer dessa studenters kunskaper om det rättssystem där de fått sin ursprungliga juristutbildning samt språkkunskaper i detta lands språk.

Vidareutbildning för lärare som saknar lärarexamen

Utbildningen riktar sig till personer med läraranställning men som saknar behörighet. Under 2010 har en antagningsomgång startat med 125 sökande. De totalt sex antagningsomgångarna har renderat i 37 hst under 2010. Studierna bedrivs normalt på halvfart och programramen har uppgått till 60 hp, men har utökats till 120 hp under höstterminen 2010. Utökningen innebär att personer som även behöver ämneskomplettera kan söka utbildningen. De som har antagits till utbild-

ningen är alla lärare med lång erfarenhet i yrket. Utbildningen omfattar såväl kompletterande delar av det allmänna utbildningsområdet som ämnesstudier. Den ekonomiska tilldelningen är betydligt lägre än till jämförbara projekt såsom exempelvis kompletterande utbildning för personer med utländsk lärarutbildning, vilket medför att det inte finns ekonomiskt utrymme för stödåtgärder.

Matematiksatsning inom högre utbildning

Universitetet har sedan 2006 haft ett särskilt uppdrag att i samråd med övriga berörda lärosäten anordna regelbundna nationella möten mellan gymnasie- och högskolelärare i matematik samt stimulera till lokala möten mellan en högskola och de kringliggande gymnasieskolorna. I uppdraget ingår också att tillhandahålla en webbaserad överbrygningskurs mellan gymnasieskolan och högskolan i samråd med NCM (Nationellt resurscentrum för matematik) och berörda lärosäten.

Under 2010 har två nationella möten genomförts mellan gymnasie- och högskolelärare. Det första mötet hölls i Göteborg i april och det andra i Stockholm i november. Vid båda mötena deltog 18 lärosäten och cirka 100 lärare från hela landet. Mötet i april hade två teman dels resultaten från TIMSS Advance 2008, dels exempel på forskning inom matematikdidaktik med relevans för övergången mellan gymnasie- och högskolan. Det andra mötet hade temat gymnasiereformen GY2011 och hur den kan inverka på övergången till högskolan i matematik. Utvecklingsmöte kring den webbaserade överbrygningskursen hölls i januari. Planering pågår kring formerna för att utveckla och sprida information om sommarkurserna vid Kungliga tekniska högskolan och Chalmers tekniska högskola. En projektgrupp har bildats med deltagare från matematiska vetenskaper vid Göteborgs universitet, Danderyds gymnasium, NCM,

Linköpings universitet samt från en gymnasieskola i Halmstad.

Gothenburg Schools of Entrepreneurship

Gothenburg Schools of Entrepreneurship är ett samarbetsprojekt mellan Göteborgs universitet och Chalmers tekniska högskola. Projektet har bytt namn och heter numera Gothenburg for Entrepreneurs. Samarbetet kretsar kring fyra entreprenörsskolor där var och en representerar ett särskilt värdeerbjudande för det omgivande näringslivet. Projektets huvudsakliga arbetsområden är konsolidering av befintlig verksamhet, internationella samarbeten, bättre nätverkande samt utökad utbildning på forskarnivå inom entreprenörskap. Många av de mål som sattes upp i ansökan har uppnåtts. Under året har utbildningen på Göteborgs universitet haft 44 helårsstudenter.

Projektet har fram till årsskiftet förbrukat 5,6 mnkr, vilket är i nivå med den ursprungliga tids- och kostnadsplanen. Under 2010 tilldelades projektet utökade medel, och en revidering av ursprunglig plan avseende kostnader, tidsplan och målbild pågår. Den ökade ambition som ytterligare medel givit utrymme till har dock ännu inte hunnit få genomslag i kostnadsbilden. Av hittills förbrukade medel så har 4,8 mnkr använts till personalkostnader fördelat på 3,2 mnkr för personal på Göteborgs universitet och 1,6 mnkr för personal på Chalmers tekniska högskola. 0,2 mnkr har använts till externa konsulter och 0,6 mnkr har använts till marknadsföring, konferenser, nätverkande och resor. De kostnader för personal som belastat projektet har använts främst till genomförande och vidareutveckling av de utbildningar som bedrivs, men även till omstruktureringsaktiviteter som ligger i linje med projektets mål samt till projektets ledning.

Ett flertal aktiviteter har genomförts under året som bedöms leda till kvalitetsförstärkning. Nya och internationellt unika metoder för att rekrytera skarpa affärsidéer till utbildningarnas studentprojekt har tagits fram. Studentrekryteringen har stärkts, både genom direkta marknadsföringsåtgärder och genom framtagande av ett nytt helhetskoncept som bedöms kunna ha stor genomslagskraft internationellt. Ett internt konsolideringsprojekt har initerats för att dels stärka interna arbetsprocesser med hjälp av metoder utarbetade av Institutet för kvalitetsutveckling, dels öka graden av koordinering som sker över organisatoriska gränser avseende administration och utbildningsinnehåll. Forskningsbasen har stärkts genom att flera doktorander, en disputerad lärare och en professor har rekryterats till miljön. Flera nya nationella och internationella nätverksaktiviteter har initierats, och befintliga nätverksaktiviteter har kunnat stärkas under året. Dessa nätverk används både direkt och indirekt i utbildningarna. Genom ökat nätverkande så har även flera internationella rapporter under året pekat ut Göteborgs entreprenörsutbildningar som särskilt intressanta, vilket ger starkt renommé.

Göteborgs universitet vill profilera sig som ett globalt universitet, med utblick inte enbart mot de traditionella samarbetspartnerna i Västeuropa och USA, utan som ett universitet med lång forsknings- och samarbetstradition även med utvecklingsregionerna. Under 2010 har flera nya initiativ inom det strategiska internationaliseringsarbetet kommit igång. De två viktigaste satsningarna är *Det globala universitetet* samt *Global Week*.

Satsningen *Det globala universitetet* utlystes under december 2009 då fakulteterna ombads att inkomma med kortare projektskisser för mobilitetssatsningar med samarbetspartners i utvecklingsregioner. Av 31 inkomna skisser blev några utvalda att skriva fördjupade ansökningar och fyra projekt beviljades medel. Varje projekt får 1 mnkr per år under tre års tid och som helhet skall satsningen leda till utökade kompletta akademiska samarbetsmiljöer med Sydafrika, Indien, Nepal samt Uganda och Rwanda. Syftet är att bredda existerande samarbeten med partners i utvecklingsregioner genom att bidra till ökad mobilitet av såväl studenter, lärare, forskare samt administratörer.

För att vidare belysa internationaliseringen vid Göteborgs universitet, lyfta fram ovan nämnda satsning samt uppmuntra till debatt i globala frågor, anordnades för första gången vid Göteborgs universitet en *Global Week*. Målen med satsningen var att förstärka universitets profil som en betydelsefull internationell aktör, öka möjligheter till internationalisering på hemmaplan och samtidigt stimulera till ökad mobilitet bland studenter, lärare och administratörer.

Bland inslagen erbjöds en paneldebatt om global samhällsstyrning, debatter om rankinglistor och presentationer samt frågestund med internationella gäster om införandet av studieavgifter. Flera internationella symposier och workshops anordnades av universitetets forskare under *Global Week*, bland annat i ämnen såsom antibiotisk resistans, kärnkraftsfrågor,

och Bhopalfrågans inverkan på kulturarvet. Över 40 internationella gäster främst från universitetets europeiska partners medverkade som talare och inbjudna gäster vid Staff Training-programmet. Varje fakultet ansvarade för en International Day då studenterna stod i fokus, med inspiration och information om diverse utbytesprogram, utlandspraktik, samt nyttan av utlandserfarenhet i karriären.

Ett av målen med *Global week* var att inspirera studenter att resa ut. Av studiedokumentationssystemet (Ladok) framgår att antalet utresor uppgick till 418 resor under 2010 och antalet utresande till 408 personer. Detta är föranlett av vissa krav för registrering i Ladok. Ett annat sätt att illustrera det internationella studentutbytet är att se på alla former av utresande. En uppföljning visar att totalt uppgår antalet utresande studenter till ca 1 700 studenter under läsåret 2009/2010. Att volymerna skiljer sig så markant från varandra beror på att den senare siffran även inberäknar studentutbyten såsom exempelvis fältstudier, Minor field studies, Erasmuspraktik, WiTec-praktik och verksamhetsförlagd utbildning inom lärarutbildningen, vilka också är viktiga för en ökad internationalisering i utbildningen.

Göteborgs universitet kommer att arbeta för att synliggöra andra former av utlandserfarenheter utöver de som finns i Ladok, dvs. annat än enbart Erasmusfinansierade utresor. Uppgifterna i Ladok för studentmobiliteten redovisas i tabell 16.

Ett initiativ från 2009 avsåg ökad administratörsmobilitet, en satsning som har gått fortsatt bra under 2010 med ytterligare 31 utresande administratörer (mestadels utanför Europa). Därutöver har 16 administratörer,

Tabell 16 Antal studenter i studerandeutbyte

	2010	2009	2008
Inresande	1 039	988	935
Utresande	408	394	358

Tabell 17 Internationellt utbyte, lärare och doktorander

	2010	2009	2008
Doktorander			
- utresande	88	100	63
- inresande	74	33	48
Lärare			
- utresande	113	46	43
- inresande	70	73	56

som åker på medel från Erasmus Staff Training (inom Europa), rest ut under 2010. Vad gäller motsvarande satsning på lärare har en intern satsning ännu inte kommit igång, men under 2010 har 113 lärare åkt ut på utbyten som varat i över en månad. Beträffande lärarmobilitetssatsningar som även involverar kortare vistelser utomlands än en månad har 71 lärare åkt ut via Erasmusmedel, vilket gör att universitetet ligger i topp i nationell jämförelse.

Under året har en handlingsplan för språkfrågor tagits fram vilket medfört satsningar på språkkurser för internationella studenter, kursinformation på engelska samt ytterligare fortbildning för lärare som undervisar internationella studenter.

Samarbeten med Indien, Japan, Sydafrika och Sydkorea

Göteborgs universitet har sedan 2005 ett samarbetsavtal på universitetsgemensam nivå med Indian Institute of Technology; Bangalore, Indien. Indien är en intressant region ur många perspektiv och även andra former av samarbete finns vid vårt universitet. Bland annat kan nämnas samarbete på institutionsnivå med Banaras Hindu Universitet, Jadavpur universitet, Punjabi universitet och Tata Institute of Social Sciences m.fl. indiska universitet och lärosäten. Göteborgs universitet har haft fleråriga samarbeten gällande såväl fältstudier som forskning och kursutveckling med dessa universitet och kommer att satsa medel för att utveckla kompletta akademiska sam-

arbetsmiljöer vid dessa universitet som innefattar såväl forskning som student-, lärar- och administratörsmobilitet. Med Tata Institute finns även ett Linnaeus-Palme-samarbete. Det finns totalt 9 forskningsavtal samt 6 utbytesavtal med Indien på universitets-, fakultets- och institutionsnivå.

Universitetet har en lång tradition av samarbete med flera av Japans bästa universitet (såsom Tokyo universitet, Keio universitet, Waseda universitet, Osaka University, Tokyo Gakugei University, Kochi University, samt Tokai University). Dessa avtal kommer såväl forskare som studenter till gagn. Bland annat finns aktivt studentutbyte inom det internationella ekonomiprogrammet vid Handelshögskolan som har en japansk inriktning. Utbyte sker även från humanistisk fakultet vid institutionen för språk och litteraturer. På universitetsgemensam nivå finns samarbetsavtal där forskning är specificerad med åtta universitet. Därutöver finns 15 fakultetsspecifika mobilitetsavtal med japanska universitet. Sammanlagt med de forskningssamarbeten som bedrivs på fakulteterna, särskilt Sahlgrenska akademien, Handelshögskolan och humanistisk fakultet, finns totalt ca 50 avtal på olika nivåer med Japanska universitet.

Vad gäller Sydafrika har universitetet goda kontakter med Stellenbosch universitetet och ett samarbetsavtal skrevs 2004. Utöver forskningssamarbete bland annat inom geologi finns även organisationsutvecklande diskussioner mellan ledningarna för de båda universiteterna. Sedan 2001 finns även ett mobilitetsavtal med Nelson Mandela Metropolitan universitetet i Port Elisabeth, Sydafrika (tidigare Port Elisabeth Universitetet) som berör akademisk personal samt studenter. Det har också under en längre tid funnits samarbete bland annat om 'Peer Helping', där de båda universiteterna bidragit till utvecklande och förbättring av varandras kurser inom området. Likaså finns avtal med KwaZulu Natal's universitet. Totalt finns 17 övriga avtal på fakultets- och

institutionsnivåer med 12 specifika universitet, däribland återfinns Linnaeus-Palme-samarbetet med såväl Stellenbosch universitetet som Nelson Mandela Metropolitan.

I juni 2010 skrevs ett universitetsgemensamt avtal som innefattar såväl forskning som student- och personalmobilitet med Yonsei universitet i Sydkorea. Detta avtal tillkom delvis tack vare gynnsamt samarbete mellan medarbetare vid de konstnärliga fakulteterna. Konstnärlig fakultet har även aktivt samarbete med International Design vid Hongik universitetet i Seoul. Sahlgrenska Akademin och naturvetenskapliga fakulteten har ytterligare tre samarbetsavtal med koreanska universitet.

Prioriterade insatser

Under 2010 har prioriterats att aktivt implementera och följa upp universitetets plan för kvalitetsarbete 2007-2010. Särskilt fokus har lagts på arbetet med följande aktiviteter.

Uppföljningsarbete relaterat till Högskoleverkets bedömning av universitetets kvalitetsarbete 2009. Under våren utarbetades en handlingsplan som följd av Högskoleverkets rapport, i vilken Göteborgs universitet fick högsta betyg för sitt kvalitetsarbete, och under hösten har flera aktiviteter genomförts som direkt följd av handlingsplanen. En uppföljning lämnas till rektor i mars 2011.

Fakultetsaudit. Fakultetsaudit är rektors verktyg för att följa upp och ge rekommendationer om förbättringar vad gäller fakulteternas kvalitetsarbete och modellen är väl utvecklad, känd, accepterad och uppskattad inom universitetet. Fakultetsaudit innebär kollegial granskning av fakulteternas kvalitetsarbete och modellen lyftes fram som ett föredöme av Högskoleverkets bedömargrupp 2009. Under året har fakultetsaudit genomförts vid Handelshögskolan och vid den konstnärliga fakulteten. Båda fakulteterna vittnar om att ett gediget åtgärdsarbete har vidtagits som följd av rekommendationerna i auditrapporterna.

Under hösten har även en *förvaltningsaudit* påbörjats, där hela den gemensamma förvaltningen kommer att utvärderas på motsvarande sätt som vid fakultetsaudit. Under året har därutöver *institutionsaudit* genomförts vid den naturvetenskapliga fakulteten och planerats vid den humanistiska. Genomförandet av institutionsaudit har lett till ökad kunskap om hur verksamheten följs upp på alla nivåer och ger en grund för såväl specifika som gemensamma satsningar för att höja kvaliteten.

Förberedelse inför Högskoleverkets nya system för utbildningsutvärderingar. Universitetet har under året följt utvecklingen av det nya systemet och i många sammanhang diskuterat våra förutsättningar att genom hög kvalitet komma

väl ut i utvärderingarna. Workshops har arrangerats och ett ambitiöst förbättringsarbete har utvecklats vid flera fakulteter med koppling till de kommande utvärderingarna. Utvecklingsarbete har också skett till följd av Högskoleverkets tidigare utbildningsutvärderingar, inte minst för de utbildningar där det förelagat krav om åtgärder för att bibehålla examensrätten.

Utvecklingsprojekt med anknytning till universitetets kvalitetsplan. Fem projekt har under året med särskilt tilldelade medel arbetat med olika typer av förbättringsarbete, nämligen mentorverksamhet, introduktionsverksamhet, gemensam mall för bedömning av studenternas självständiga arbete, kollegial granskning av forskningen samt handledning och lärandemål inom den konstnärliga fakultetens forskarutbildning. Projekten rapporteras ha haft en mycket positiv inverkan på kvaliteten inom de nämnda områdena.

Pedagogiskt pris. Under året har såväl ett individuellt pris som ett lagpris tilldelats anställda för tydlig utveckling av undervisningen. Erfarenheterna har också spridits till andra verksamheter genom ett öppet universitetsseminarium.

Implementering och uppföljning av universitetets strategiska plan 2007-2010 och forsknings- och utbildningsstrategier för 2009-2012 (FUS). Genom särskilda åtgärdsplaner för varje enskilt mål i den strategiska planen och den s.k. FUS:en har ett antal kvalitetsfrämjande aktiviteter implementerats och i de flesta fall avslutats, under året. Åtgärderna följs regelbundet upp i universitetets beredningar (inklusive det under 2010 inrättade beredningsutskottet för frågor om utbildning på avancerad nivå).

Utveckling av universitetets kommande strategiska plan. I syfte att utveckla utformningen av universitetets kommande strategiska plan har systematisk benchmarking genomförts med Leeds University. Erfarenheterna har omsatts i strukturerade slutsatser inför det vidare ar-

betet. En arbetsgrupp har också tillsatts för att bl.a. föreslå processer för implementering och uppföljning samt utveckla indikatorer och mätbara mål för den kommande strategiska planen.

Fakultetsövergripande benchmarkingprojekt om kursvärderingar. Under 2010 har ett större benchmarkingprojekt kring kursvärderingsprocessen genomförts och avslutats. Tio institutioner har jämfört sig med varandra och med externa förebilder. Konkreta handlingsplaner för förbättringar inom den egna verksamheten har tagits fram och implementering är påbörjad.

Studentinflytande

Studenterna har rätt att utöva inflytande över sina utbildningar. Detta görs i huvudsak genom representation i beslutande och beredande organ och genom kursutvärderingar/utbildningsvärderingar. Enligt den utvärdering av universitetets kvalitetsarbete som gjordes av Högskoleverket 2009 fungerar studentinflytandet väl på central nivå, medan en del kvarstår på institutionsnivå.

Universitetet skall redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att utveckla studentinflytandet och hur detta inflytande har fördelats och utvecklats ur ett jämställdhetsperspektiv. Studenterna utser själva sina representanter vilket universitetet inte kan påverka. 2010 var 70 procent av studentkårernas ordförande och vice ordförande kvinnor, vilket är mer än andelen kvinnliga studenter som 2010 uppgick till 65 procent. Merparten av studentinflytande sker utbildningsnära inom organisationen.

Den 1 juli 2010 upphörde kårobligatoriet och mycket av arbetet under 2010 har varit inriktat på att säkerställa möjligheterna till studentinflytande även efter kårobligatoriets avskaffande. Exempelvis har antalet studentkårer vid Göteborgs universitet minskat från tio till fyra. Universitetet har beslutat att ge

en generell ersättning till studentkårerna med 310 kr/år och helårsstudent/helårsdoktorand, för andra halvåret 2010 uppgår detta till 4,1 mnkr. Ersättningen skall finansiera studentkårernas arbete med utbildningsbevakning och studentinflytande. Utöver det generella stödet ges stöd för studentombudsmannaverksamhet, informationsinsatser, lokaler och infrastruktur samt medlemsregister.

Göteborgs universitet strävar efter att vara ett av de ledande universiteten i Europa för forskning och utbildning inom hållbar utveckling och miljö. Sedan 2006 är hela universitetet, såväl kärnverksamhet som stödverksamhet, miljöcertifierat enligt både den internationella miljöstandard ISO 14001 och EU:s miljöförordning EMAS (Eco-Management and Audit Scheme). Universitetet rapporterar även arbetet mot en hållbar samhällsutveckling enligt Global Reporting Initiatives riktlinjer för hållbarhetsredovisningar. Detta gör Göteborgs universitet unikt bland universiteten i världen. Universitetet strävar efter att både minska universitetets miljöpåverkan från t.ex. energiförbrukning och resor samt att förbättra utbildning och forskning inom miljöområdet.

I oktober 2010 kom rapporten, "Best Green University Practice" som placerade Göteborgs universitet som topp tre i världen när det gäller arbete med hållbar utveckling. Göteborgs universitet uppnådde 48 indikatorer av 50 möjliga tillsammans med British Columbia University och Massachusetts Institute of Technology (MIT). Rapporten jämförde 20 universitets arbete med miljö och hållbar utveckling och kan användas som en internationell benchmarking. Rapporten bekräftar att universitetets arbete inom området håller mycket hög kvalitet.

Universitetet är medlem i det internationella nätverket ISCN (International Sustainable Campus Network) tillsammans med några av världens högst rankade universitet, Harvard, Yale och Cambridge. Under året undertecknade Göteborgs universitet ISCN Charter for Sustainability och under 2011 hålls ISCN:s årliga konferens med Göteborgs universitet som värd.

Utbildning har vid upprepande tillfällen, nationellt såväl som internationellt, identifierats som en av nyckelfaktorerna till hållbar samhällsutveckling. Det som gör just utbildning så viktigt är att studenterna kommer att använda sina kunskaper inom hållbar utveck-

ling under ett helt yrkesliv. Uppdraget att integrera hållbar utveckling i utbildningen finns också inskrivet i Högskolelagen (1 kap, 5 §). ("Högskolorna skall i sin verksamhet främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö, ekonomisk och social välfärd och rättvisa.") Göteborgs universitet har under 2010 anordnat kurser för lärare inom hållbar utveckling i syfte att stödja lärare och kursansvariga med integreringen av hållbar utveckling i utbildningen.

Forskning har stor påverkan på samhällsutvecklingen och har således en mycket central roll om vår utveckling skall bli hållbar (ekologiskt, socialt och ekonomiskt) för framtida generationer. För Göteborgs universitet utgör en stark forskning inom hållbar utveckling en viktig utmaning för att bli ett universitet i det hållbara samhället. Göteborgs universitet anordnar, genom Göteborgs miljövetenskapliga centrum (GMV), varje år seminarier och forskarluncher för att samla forskare och forskarstuderande kring dessa frågeställningar.

För att ta ett samlat grepp om klimatfrågan har Göteborgs universitet under 2010 fastställt en klimatstrategi "Vi påverkar klimatet! Vad gör du?" med det övergripande målet att minska utsläppen av koldioxid med 20 procent till 2015 jämfört med 2008. Klimatstrategin har delats in i åtta åtgärdsområden. I samband med att klimatstrategin fastställdes antog universitetet en ny mötes- och resepolicy som fokuserar på resfria möten och bland annat stipulerar att flyg inte skall användas för resor under 500 km.

Energisparprojektet som startades under 2009 har fortlöpt under 2010 och energispar kampanjer har genomförts på flera fakulteter. Projektets målsättning har varit att minska användningen av verksamhetsel genom att rikta in sig på att skapa goda och effektiva energivanor hos medarbetare. Resultaten visar att det går att påverka energivanor hos medarbetare och att detta ger utslag i statisti-

ken. Ett annat resultat från projektet är ett ökat samarbete med universitetets största fastighetsägare, vilket säkerställer ett fortsatt systematiskt energiarbete.

Under hösten 2010 uppdaterades och fastställdes en ny version av "Regler för miljöanpassad kemikaliehantering" eftersom det kommit ut ny lagstiftning inom området. Reglerna för miljöanpassad kemikaliehantering beskriver på ett överskådligt och enkelt sätt hur laborativ personal skall ta till sig den omfattande lagstiftningen inom området. Göteborgs universitet arbetar för att minska användandet av farliga kemikalier, bland annat genom deltagande i Nationella substitutionsgruppen, som är ett nationellt nätverk med syfte att hjälpa åt att substituera farliga kemikalier inom forskning samt hälso- och sjukvård.

Under året har universitetet fastställt en ny handlingsplan för miljö och hållbar utveckling 2011-2015, där två nya aspektområden har lyfts fram: ökad studentmedverkan och förbättrad riskhantering.

Handlingsplanen baseras bland annat på en enkät om universitetets miljöarbete som besvarades av medarbetare och studenter. Vid en jämförelse med den tidigare enkätstudien från 2006 framgår att anställda och studenter tycker att miljöfrågorna blivit viktigare och framförallt att forskning om miljö och hållbar utveckling är mycket viktigt för det framtida miljöarbetet.

Personal

Vid Göteborgs universitet fanns 5 700 personer (4 978 heltidsekvivalenter) anställda i oktober 2010. Andelen kvinnor av de anställda uppgick till 57 procent. Andelen tillsvidareanställda var 56 procent.

Åldersstruktur

Medelåldern för de anställda vid universitetet är förhållandevis hög och en stor andel av de anställda kommer att gå i pension under den närmast förestående 10-årsperioden. Av de tillsvidareanställda går således 44 procent i pension till och med 2020. Av universitetets tillsvidareanställda professorer, universitetslektorer, universitetsadjunkter och övrig undervisande och forskande personal, dvs. kärnkompetensen, beräknas 55 procent avgå med ålderspension under perioden.

Ledningskompetens, kärnkompetens och stödkompetens

Vid Göteborgs universitet omfattar *ledningskompetens* dels ledningsuppdrag som dekan eller prefekt alternativt högskolerektor för en institution, dels ett antal chefstjänstemän. *Kärnkompetens* definieras som lärare (professorer, universitetslektorer, universitetsadjunkter, forskarassistenter), forskare och doktorander. *Stödkompetens* definieras som tekniska och administrativa befattningar samt bibliotekspersonal. Gruppen ledningskompetens utgörs av 58 procent män och 42 procent kvinnor.

Tabell 18 Anställda fördelade efter kompetensgrupp åren 2008–2010

Kompetensgrupp	2010	2009	2008
Ledningskompetens	4%	4%	3%
Kärnkompetens	64%	65%	65%
Stödkompetens	32%	31%	32%

Jämställdhet och likabehandling

Universitetets organisation skall utvecklas kontinuerligt för att säkerställa en god arbetsmiljö där alla anställda och studenter oavsett kön, etnicitet, religion, trosuppfattning, sexuell läggning, ålder, ev. funktionshinder eller könsöverskridande identitet ges bästa möjligheter att utvecklas. En ökad mångfald både bland studenter och anställda bidrar till en högre kvalitet i verksamheten och en jämn könsfördelning i alla delar av organisationen är en självklarhet. Utgångspunkten för universitetet är alla grupper lika värde och att alla ges möjlighet till delaktighet i verksamheten.

Olika åtgärder har vidtagits för att förebygga och förhindra trakasserier och diskriminering och sprida information inom området. Flera fakulteter har inlett en översyn och ett förtydligande av handlägningsrutinerna vid förekomst av diskriminering och trakasserier. Som en förebyggande åtgärd har fakulteterna satsat på förbättrad information, seminarier och utbildningar till både anställda och studenter om universitetets policy i likabehandlingsfrågor. Förekomsten av upplevd diskriminering mäts återkommande i arbetsmiljöundersökningar, den senaste gjord 2008. Tendensen efter tre mätningar är att färre personer anser sig blivit utsatta för sexuella trakasserier eller blivit diskriminerade.

Göteborgs universitet har beviljats medel från Delegationen för jämställdhet i högskolan för projektet ”Jämställda fakulteter?”. Projektet skall kartlägga kvinnor och mäns förutsättningar inom akademien vid tjänstgörings-, anslags- och uppdragsfördelning för lärare och forskare vid de naturvetenskapliga och utbildningsvetenskapliga fakulteterna. Inom projektet genomförs dels en kvantitativ analys av specifika personalgruppers förutsättningar, dels en kvalitativ intervjustudie av samtliga personalgruppers upplevelse av jämställdhet på arbetsplatsen. Rapporten, som beräknas var klar 2011, är en del av det universitetsgemensam-

ma likabehandlingsarbetet och det personalstrategiska jämställdhetsarbetet.

Vikten av ett brett rekryteringsunderlag, lika rättigheter, jämställdhet och en ökad mångfald bland personalen avspeglas i styrdokumentet, i rekryteringsprocesserna samt påpekas vid utannonsering av anställningar samt i informationen på hemsidorna. Exempel på detta är konstnärliga fakulteten, som i respektive institutions kompetensförsörjningsplan följer upp könsfördelningen och använder detta underlag för planering av bemanning av kommande rekryteringar. Vid Sahlgrenska akademien har rekryteringsprocessen för lärare setts över och effektiviserats under året. Syftet är att förbättra och utveckla rekryteringsarbetet utifrån bland annat ett likabehandlingsperspektiv. För att underlätta det interna arbetet och kontakterna med sökande har en webbsida utvecklats med aktuell information om varje rekryteringsärende.

Utbildningsvetenskapliga fakulteten har ökat ansträngningarna med att nå ut internationellt i samband med rekryteringar och försökt underlätta för sökande med annat modersmål än svenska. Samtliga anställningar som lärare/forskare och i vissa fall annan personal, annonseras parallellt på svenska och engelska och uppmanar konsekvent alla medarbetare att sprida utlysningar via sina nätverk. Fakulteten gör också särskilda ansträngningar vid rekrytering av administrativ/teknisk personal så att rekryteringsunderlaget skall in-

rymma personer av underrepresenterat kön och annan nationalitet än svensk.

Åtgärder vid rekrytering och befordran av lärare

Andelen kvinnliga professorer uppgår till 25 procent, vilket är en lika stor andel som 2009. Däremot har andelen nyrekryterade kvinnliga professorer minskat jämfört med 2009 från 41 procent till 28 procent år 2010. I avsikt att på sikt öka andelen kvinnliga professorer har samhällsvetenskapliga fakulteten utrett de tidigare satsningar som gjorts inom området såväl inom som utanför fakulteten för att under 2011 lämna förslag till nya satsningar.

Institutionerna är både medvetna och aktiva i arbetet med att öka andelen kvinnliga professorer, vilket bl.a. sker genom att uppmantra kvinnor att söka utlysta tjänster. Flera institutioner har program för docent- och professorsmeritering. För att ytterligare stötta forskare som närmar sig docent- respektive professorskompetens erbjuder exempelvis en av institutionerna en personlig coach som ett sätt att kompensera de informella nätverkens eventuella inflytande över möjligheten till fortsatt meritering. Vid utbildningsvetenskapliga fakulteten har andelen kvinnliga professorer ökat till 45 procent, vilket beror på att en högre andel nyblivna professorer varit kvinnor samt att fler manliga professorer avgått med pension. Inom en femårsperiod kan andelen kvinnliga professorer väntas öka då fler män än kvinnor når pensionsåldern.

Tabell 19 Personal per vetenskapsområde 2010 (heltidsekvivalenter per oktober). Andel kvinnor i procent.

Personalkategorier	Hum-sam	% kv	Medicin	% kv	Natur	% kv	Övrigt	% kv	Totalt	% kv	2009	% kv	2008	% kv
Professor	187	27%	190	25%	100	20%			477	25%	472	25%	461	23%
Universitetslektor	492	52%	101	74%	97	29%			690	52%	655	48%	614	47%
Universitetsadjunkt	295	56%	41	95%	13	37%			349	60%	354	61%	378	62%
Forskarassistent	17	44%	36	60%	26	47%			79	52%	82	53%	86	51%
Doktorandanställning	308	61%	160	72%	187	48%			655	60%	653	61%	634	60%
Annan undervisande och forskande personal	242	44%	390	69%	208	42%	15	57%	855	55%	794	54%	821	54%
Teknisk, administrativ och bibliotekspersonal	513	71%	441	81%	175	66%	744	64%	1 873	70%	1 786	70%	1 784	70%
Totalt	2 054	55%	1 359	68%	805	45%	759	64%	4 978	58%	4 796	58%	4 778	57%

Tabell 20 Antal nyrekryterade lärare samt andel kvinnor därunder under perioden 2008-2010

	2010			2009			2008		
	antal	kv	andel kv	antal	kv	andel kv	antal	kv	andel kv
Professor	47	13	28%	37	15	41%	39	11	28%
Universitetslektor	39	22	56%	49	29	59%	25	10	40%
Universitetsadjunkt	19	10	53%	8	3	38%	17	10	59%
Forskarassistent	15	7	47%	20	9	45%	30	13	43%

Den högsta andelen kvinnliga lektorer, 74 procent, återfinns inom det medicinska området medan naturvetenskap har det lägsta, 29 procent. Totalt har andelen universitetslektorer ökat med 4 procent jämfört med 2009. Fördelning av kvinnor och män, indelade i personalgrupper och vetenskapsområde framgår av tabell 19. Andelen nyrekryterade kvinnliga lektorer har minskat något sedan år 2009 medan andelen kvinnor som nyrekryterats till universitetsadjunkter och forskarassistenter har ökat, se tabell 20.

Naturvetenskapliga fakulteten har arrangerat jämställdhetsutbildning för lärarförslagsnämnden inför rekrytering och befordran av lärare. Vidare har attraktiva stödpaket för externa professorskandidater arbetats fram. Konstnärliga fakulteten har under 2010 tagit fram nya anvisningar för sökande till anställning som lärare eller befordran vid fakulteten. Syftet är att informera sökanden om vilka kriterier som bedöms och att öka jämförbarheten mellan sökanden för att underlätta bedömningen och säkerställa en likvärdig hantering.

Åtgärder vid rekrytering av dekaner, prefekter, studierektorer eller motsvarande

Andelen kvinnor har inte ökat nämnvärt bland dekaner, prefekter och föreståndare, där fort-

farande två tredjedelar är män, se tabell 21. Fakulteterna eftersträvar emellertid en jämn könsfördelning inom respektive ledningsråd. Vid samhällsvetenskapliga och konstnärliga fakulteterna samt vid Sahlgrenska akademien finns ledningsråd med jämn könsfördelning. Valberedningar och rekryteringsgrupper av skilda slag skall presentera minst en kandidat av vardera kön inför det slutliga urvalet. Avvikelse från denna princip skall motiveras. Ambitionen är också att ledningsfunktionerna vid institutionerna och enheterna skall bestå av en man och en kvinna.

Kompetensförsörjning

Övergripande mål

Arbetet med kompetensförsörjningen vid Göteborgs universitet 2010 har bland annat utgått från Strategisk plan 2007-2010, måldokumentet Göteborgs universitet 2010, verksamhetsuppdrag 2010 samt planer för jämställdhet och breddad rekrytering.

En viktig utgångspunkt är att betrakta kompetensförsörjningsfrågorna utifrån en integrerad syn på verksamhetens uppdrag, dess personal och dess ekonomiska resurser.

Universitetets övergripande mål för den strategiska kompetensförsörjningen kopplat till

Tabell 21 Antal dekaner, prefekter, föreståndare och studierektorer

	2010			2009			2008		
	män	kvinnor	totalt	män	kvinnor	totalt	män	kvinnor	totalt
Dekaner	5	3	8	6	3	9	6	3	9
Prefekter	30	18	48	28	14	42	44	21	65
Föreståndare	14	6	20	11	4	15	12	5	17
Studierektorer	32	43	75	27	36	63	33	36	69

myndighetens övergripande mål för verksamheten framgår av måldokumentet Göteborgs universitet 2010 och den strategiska planen för 2007-2010.

I den strategiska planen formuleras följande mål inom personalområdet:

”Vi ska stärka attraktionskraften hos Göteborgs universitet som arbetsplats och förbättra den långsiktiga kompetensförsörjningen. Kommunikationen inom organisationen ska förbättras och insikten om värdet i att universitetet är en helhet ska öka.”

För att öka universitetets attraktionskraft som arbetsplats skall universitetet:

- Skapa ökad delaktighet för anställda av alla kategorier.
- Arbeta aktivt med kravet på likabehandling.
- Samordna och förbättra karriärvägar samt förstärka kompetensutvecklingen i universitetsgemensam regi.
- Förbättra kunskapen om vårt universitet och insikten i dess olika delar.

I syfte att förbättra den långsiktiga kompetensförsörjningen skall universitetet

- Verka för ett förenklat förfarande vid rekrytering av lärare och forskare.
- Använda gästlärare i syfte att få in erfarenhet från andra kunskapsorganisationer och verka för internationell rekrytering.
- Uppmuntra rörligheten för all personal, både intern och extern.

Vidtagna åtgärder i kompetensförsörjningssyfte

Vid universitetet pågår ett arbete med att stärka och utveckla kärnverksamheten i syfte att möta en ökad konkurrens om resurser. Under 2010 har en omorganisation initierats. Med en ny organisation skall universitetets bredd och samlade kompetens komma bättre till sin rätt.

Vidare har arbetet med att utvärdera universitetets forskning (RED 10) och en översyn av personalprocesserna genomförts. I de-

cember fattade styrelsen beslut om ny anställningsordning för Göteborgs universitet.

I syfte att effektivisera och kvalitetssäkra rekryteringsprocessen påbörjades under 2010 ett arbete med att införa ett universitetsgemensamt e-rekryteringsverktyg. På vissa fakulteter har handläggningen i samband med läraranställningar setts över och rekryteringsprocessen har effektiviserats.

För att säkerställa kompetensförsörjningen inför en generationsväxling erbjuder universitetet fortsatt goda ekonomiska möjligheter vid delpensionering.

För att öka konkurrenskraften och stärka arbetet med internationalisering genomför Handelshögskolan ett internationellt gästprofessorsprogram, *Visiting Professors Programme*, under perioden 2009-2013. Under 2010 har fjorton gästprofessorer kontrakterats och viktiga strategiska forskningsområden har fått förstärkning.

Sahlgrenska akademien har under året fortsatt satsningen på särskilda rekryteringsanställningar (post-doc, forskarassistent och forskartjänster), amanuens- och doktorandprogram för att behålla kompetens och säkra återväxten inom lärarkåren.

Kompetensutveckling

En viktig del av kompetensförsörjningen är kompetensutveckling av den befintliga personalen. Verksamhetens natur medför att en stor del av de anställda (främst lärare, forskare och annan undervisande och forskande personal) i någon mening kontinuerligt arbetar med sin egen kompetensutveckling inom respektive discipliner/specialiteter. Därutöver svarar fakulteter (motsv.) för kompetensutvecklingsåtgärder riktade till såväl individer som grupper.

På universitetsgemensam nivå finns ett stort utbud av kurser riktade till olika kategorier av medarbetare. I likhet med tidigare år har ett stort antal (ca 3 000) anställda deltagit i så-

dana universitetsgemensamt anordnade verksamhetsorienterade kompetensutbildningar.

Ett ledarutvecklingsprogram för chefer vid Göteborgs universitet har på rektors uppdrag genomförts universitetsgemensamt sedan år 1995/96. Sedan 2008 har ledarutvecklingsprogrammet ersatts av ett chefsutvecklingsprogram och det fjärde programmet avslutades 2010. Chefsutvecklingsprogrammet utgör, tillsammans med mer specifika, redskapsinriktade utbildningsdagar ett chefsprogram som är obligatoriskt för alla chefer vid universitetet. Under 2009 fattade rektor också beslut om en obligatorisk introduktionsutbildning för nyanställd personal som vidareutvecklats under 2010.

Arbete med att uppgradera det boknings-system för ledar- och kompetensutveckling som idag används för att administrera olika typer av kompetenshöjande åtgärder för personal inom universitetet har fortsatt under 2010. De av rektor fattade besluten om obligatoriska chefsutbildningar och en obligatorisk introduktionsutbildning ställer ökade krav på bokningssystemets funktion och driftsäkerhet. Uppgraderingen skall bland annat leda till säkerställd kvalitet i dokumentation och lagring av data om medarbetares deltagande i utbildningar samt ge bättre underlag för myndighetens årliga redovisning av personalens kompetensutveckling. Arbetet med uppgraderingarna kommer att implementeras under första kvartalet 2011.

På fakultetsnivå har under 2010 bl.a. gjorts satsningar på högskolepedagogisk kurs för lä-

rare, utbildning i engelska på avancerad nivå och medarbetarutbildning.

Måluppfyllelse

Det universitetsgemensamma strategiska arbetet med att stärka universitetets konkurrenskraft inom olika områden, i syfte att bl.a. säkerställa den framtida kompetensförsörjningen, har fortsatt under 2010. Detta, tillsammans med fakulteternas kontinuerliga arbete med olika rekryterings-, ledarförsörjnings- och generationsväxlingsprogram samt kompetensutvecklingsinsatser på olika nivåer, har gjort det möjligt att nå universitetets uppställda mål inom kompetensförsörjningsområdet 2010.

Redovisning av sjukfrånvaron

Sjukfrånvaron redovisas i tabell 22. Som framgår har sjukfrånvaron i stort sätt varit oförändrad mellan 2009 och 2010.

Inom fakulteterna (motsv.) arbetar man aktivt med att kartlägga och följa upp sjukskrivningar och genom rehabiliteringsinsatser och förebyggande åtgärder minska desamma. Flera arbetsmiljöprojekt har påbörjats under 2010. En översyn av Göteborgs universitets arbetsmiljöorganisation i förhållande till den stora organisationsförändringen har påbörjats. Vidare har arbete med att ta fram ett nytt arbetsmiljöavtal i samverkan mellan parterna och Göteborgs universitets studentkårer inletts.

Tabell 22 Uppgifter om sjukfrånvaro 2008, 2009 och 2010 nyckeltal (procent)

	2010	2009	2008
Total sjukfrånvaro i procent av tillgänglig arbetstid	2,1	2,1	2,2
Varav:			
Långtidssjukfrånvaro (60 kalenderdagar) i förhållande till total sjukfrånvaro	50,8	53,2	58,7
Sjukfrånvaro för kvinnor i procent av tillgänglig arbetstid	2,8	2,7	2,8
Sjukfrånvaro för män i procent av tillgänglig arbetstid	1,3	1,3	1,4
Sjukfrånvaro för anställda 29 år eller yngre i procent av tillgänglig arbetstid	1,6	1,3	1,7
Sjukfrånvaro för anställda 30 - 49 år i procent av tillgänglig arbetstid	1,9	1,9	1,8
Sjukfrånvaro för anställda 50 år eller äldre i procent av tillgänglig arbetstid	2,5	2,4	2,7

Genom god intern styrning och kontroll på alla nivåer inom Göteborgs universitet säkerställs att verksamheten bedrivs på ett effektivt och ändamålsenligt sätt, att lagar, förordningar och andra regler efterlevs samt att en tillförlitlig redovisning och en rättvisande rapportering av verksamheten sker.

Förordningen om intern styrning och kontroll (SFS 2007:603) innebär att Göteborgs universitet, tillsammans med Sveriges övriga största myndigheter måste upprätta en riskanalys, vidta kontrollåtgärder samt systematiskt och regelbundet följa upp och dokumentera arbetet med intern styrning och kontroll.

Under 2010 har ett första steg tagits i att integrera arbetet med intern styrning och kontroll i den löpande verksamheten. Samtliga fakulteter och studentkårer har gjort riskanalyser av kärnverksamheterna utbildning, forskning och samverkan. Dessutom har genomförda kontrollåtgärder på alla nivåer i verksamheten följts upp. Fakulteterna har givits stöd i att upprätta riskanalys och följa upp kontrollåtgärder.

Göteborgs universitet har strukturerat arbetet i enlighet med den s.k. COSO-modellens¹ fem komponenter för intern styrning och kontroll:

- kontrollmiljö
- riskanalys
- kontrollfunktioner/kontrollåtgärder
- information och utbildning
- uppföljning och utvärdering - tillsyn

Kontrollmiljö

Kontrollmiljön anger förutsättningarna för risk och kontroll i organisationen. Den påverkas av organisationens kultur t.ex. etiska värderingar, ledarskap, integritet, tydlighet i målbeskrivningar, säkerställda rutiner för olika processer, fördelning av ansvar och befogenheter i organisationen.

Göteborgs universitet har under lång tid arbetat aktivt med att utveckla en ändamåls-

enlig kontrollmiljö. Ett exempel på detta är att i princip hela organisationen har gjort riskanalyser och även för första gången följt upp kontrollåtgärder som ett första steg i att integrera intern styrning och kontroll i den ordinarie verksamheten.

Till kontrollmiljön hör även den löpande revision som utförs av externa och interna revisorer. Internrevisionen rapporterar direkt till styrelsen och har en fortlöpande diskussion med universitetets ledning.

Riskanalys

Under 2010 har samtliga fakulteter och Göteborgs universitets studentkårer genomfört riskanalyser av kärnverksamheterna utbildning, forskning och samverkan. Den gemensamma förvaltningen har gjort riskanalyser av administrativa nyckelprocesser. Utifrån dessa utarbetade universitetsledningen ett förslag till universitetsgemensam riskanalys som fastställdes av styrelsen i december. I den av styrelsen fastställda riskanalysen identifieras åtta risker och av dessa bedömdes tre ha hög risknivå:

- universitetet kan inte konkurrera tillräckligt bra inom forskningen
- stora förändringsprocesser skapar oro
- otydlig ledningsorganisation

Risken ”universitetet kan inte konkurrera tillräckligt bra inom forskningen” handlar bland annat om att minskad forskningsfinansiering i relation till konkurrerande lärosäten kan innebära att Göteborgs universitet tappar i attraktionskraft.

Risken ”stora förändringsprocesser skapar oro” är en risk av övergående karaktär som har sitt ursprung i bland annat den omorganisation som rektor aviserat för Göteborgs universitet. Risken handlar om att mycket tid och kraft kommer att åtgå till exempelvis omorganisationen vilket kan leda till mindre fokus på kärnverksamheten under själva förändringsprocessen.

¹ Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission

Den otydliga ledningsorganisationen grundas bland annat i universitetets struktur och organisation, vilket försvårar ett tydligt ledarskap med avseende på styrning och uppföljning.

Kontrollfunktioner/kontrollåtgärder

Kontrollfunktioner utgörs av de åtgärder som har till syfte att motverka, minimera eller helst eliminera de risker som universitetet på olika sätt utsätts för. Det kan också handla om beredskap för att hantera eller reagera på situationer som uppstår till följd av att olika händelser inträffar.

Ett stort antal kontrollåtgärder har genomförts vid Göteborgs universitet under 2010 för att hantera de risker som identifierades i riskanalysen från 2009. För första året har de kontrollåtgärder som genomförts med anledning av fakultetsnämndernas riskanalyser för 2010 och riskanalyser för kritiska administrativa nyckelprocesser följts upp.

Åtgärderna består av alltifrån stora strategiska initiativ till konkreta handläggningsrutiner inom en viss arbetsprocess. Målet är att dessa skall reducera risken eller att man på ett ändamålsenligt sätt skall kunna följa riskens utveckling. Till samtliga kontrollåtgärder har ansvariga kontrollägare och i förekommande fall uppföljningsinstrument identifierats.

Universitetet menar att kontrollåtgärderna inneburit att riskerna har påverkats i positiv riktning, även om flertalet kvarstår och därför återfinns i riskanalysen för 2011.

Information och utbildning

Information och utbildning binder samman de olika aktörerna i organisationen och bidrar till att skapa delaktighet. Ledningen på olika nivåer behöver säkerställa att den information som krävs för att styra, följa upp och rapportera verksamheten finns tillgänglig. Det hand-

lar både om kommunikation från ledningen ut till organisationen och från organisationen till ledningen; rätt personer skall få korrekt information i rätt tid.

Under året har möten genomförts där företrädare för fakultetsnämnderna samt för kritiska administrativa nyckelprocesser givits stöd vid upprättandet av riskanalyser och uppföljning av kontrollåtgärder.

Uppföljning och utvärdering - tillsyn

Tillsyn innebär att kontinuerligt utvärdera kontrollsystemet för att säkerställa att detta fungerar på avsett sätt, vilket ytterst är ledningens ansvar. Punktinsatser kan ske i form av verksamhetsuppföljningar, internutredningar etc. Tillsynen skall resultera i förslag till förbättringar för att stärka styrningen och den interna kontrollen. Systemet med att årligen göra nya riskbedömningar, identifiera kontrollåtgärder för att minimera och helst eliminera risker, följa upp kontrollåtgärderna för att sedan göra en ny riskanalys utgör ett värdefullt instrument för uppföljning och utvärdering.

Sammanfattande analys

Under året har en utveckling av den interna styrningen och kontrollen skett i enlighet med COSO-modellens olika steg. Under 2010 har ett första steg tagits i att integrera arbetet med intern styrning och kontroll i den ordinarie verksamheten. Att hela organisationen arbetar med intern styrning och kontroll stärker också kontrollmiljön, vilket i sig motverkar risker.

Både riskanalys och uppföljning har rapporterats till och godkänts av universitetets styrelse.

Utifrån ovan nämnda resonemang bedöms Göteborgs universitet överlag ha en betryggande intern styrning och kontroll av de viktigaste riskerna och administrativa processerna.

Ekonomi - resultat och ställning

Ekonomiskt resultat och utveckling

Universitetet har under året haft en fortsatt god tillväxt av intäkterna till verksamheten. Ökningen uppgår till 168 mnkr (3,3 procent). Kostnaderna har samtidigt ökat med 148 mnkr (3 procent). Inför budgetåret 2010 togs en rad initiativ och beslut om strategiska satsningar som främst berörde forskningsverksamheten. Dessa satsningar innebar stimulans till nyanställningar och ökade kostnader för infrastruktursatsningar. I de beräknade prognoserna antogs att kostnaderna och därmed det ekonomiska resultatet skulle försämras med 85 mnkr under årets sista månader, istället förbättrades det ekonomiska resultatet med 52 mnkr. Endast en liten del av dessa satsningar har således givit förväntade kostnadsökningar under 2010 utan huvuddelen av kostnadsökningarna innefaller först under 2011. Det tar tid att bygga upp ny verksamhet och olika satsningar på nya forskningsmiljöer kommer med viss fördröjning. Skill-

naderna i gjorda prognosbedömningar under året och det faktiska utfallet innebär att ytterligare insatser måste göras för att kvalitetssäkra prognosarbetet.

Universitetet redovisar således ett överskott på 232 mnkr. Av detta överskott redovisas 57 mnkr inom utbildningsverksamheten och 174 mnkr inom forskningsverksamheten.

Universitetets sammantagna överskott (myndighetskaptal) möjliggör ytterligare satsningar för att stärka konkurrenskraften under 2011 och 2012. Följande satsningar är fortsatt prioriterade:

- Konsekvenser av forskningsutvärderingen RED10 (Research Evaluation for Development).
- Pågående investeringar i infrastruktur inom forskningsverksamheten och i studiemiljön samt driftkostnadsstöd till dessa investeringar.
- Effekter av rekryteringar av internationella gästforskare.

Tabell 23 Ekonomisk utveckling (belopp i mnkr löpande priser)

	Bokslut 2010	Prognos 2010 ¹	Bokslut 2009	Bokslut 2008
Verksamhetens intäkter				
Intäkter av anslag	3 518	3 525	3 276	3 187
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	467	450	477	433
Intäkter av bidrag	1 159	1 100	1 222	958
Finansiella intäkter	21	13	21	74
Summa intäkter	5 165	5 088	4 997	4 652
Verksamhetens kostnader				
Kostnader för personal	-2 923	-2 970	-2 817	-2 724
Kostnader för lokaler	-605	-600	-616	-603
Övriga driftkostnader	-1 252	-1 250	-1 162	-1 089
Finansiella kostnader	-4	-10	-9	-24
Avskrivningar	-150	-163	-181	-203
Summa kostnader	-4 933	-4 993	-4 785	-4 643
Verksamhetsutfall	231	95	212	9
Resultat från andelar i dotterföretag	0,4	0	0,2	-1,5
Transfereringar m.m.				
Finansiering av bidrag	119	117	118	85
Lämnade bidrag	-119	-117	-118	-85
Årets kapitalförändring	232	95	212	8

¹ Prognos per 2010-08-31 redovisad i universitetsstyrelsen.

- Fortsatt satsning på identifierade styrkeområden inom forskningsverksamheten.
- Effekter av pågående organisationsutveckling och förnyelse.

Den sammantagna *finansieringen* av verksamheten uppgick under året till 5 165 mnkr, vilket är en ökning med 3,3 procent (168 mnkr) jämfört med 2009. Under perioden 2006-2010 har finansieringen av verksamheten ökat med 18 procent (773 mnkr).

I jämförelser mellan 2009 och 2010 har, vad det gäller intäkter av anslag och intäkter av bidrag, beaktats för bättre jämförbarhet att satsningen om utökade forskningsanslag under 2009 ”bokföringsmässigt” redovisades som bidragsintäkt.

Intäkter av anslag som uppgår till 3 518 mnkr ökar med 5,1 procent (172 mnkr). Anslagen ökar beroende på den generella pris- och löneomräkningen och på både permanent och tillfällig utökning av antalet utbildningsplatser samt en förstärkning av anslaget till forskning och utbildning på forskarnivå. Av statsanslagen avser:

- 1 765 mnkr utbildning på grundnivå och avancerad nivå (en ökning med drygt 5 procent),
- 1 285 mnkr forskning och utbildning på forskarnivå (en ökning med drygt 6 procent), samt
- 480 mnkr (en ökning med drygt 3 procent) till ersättning för klinisk utbildning och forskning inom läkarutbildningen och tandläkarutbildningen, i enlighet med avtal mellan staten och Västra Götalandsregionen, samt medel till jämställdhetsåtgärder.

Intäkter av avgifter och andra ersättningar uppgår till 467 mkr, en minskning med 10 mnkr eller 2 procent jämfört med föregående år. Intäkter av uppdragsforskning minskar med 41 mnkr medan intäkter av uppdragsutbildning ökar med 12 mnkr. Även övriga försäljningsintäkter ökar med 11 mnkr och intäkter från resurssamordning ökar med drygt

7 mnkr. Av avgiftsintäkterna utgör:

- uppdragsforskning 126 mnkr,
- uppdragsutbildning 87 mnkr,
- resurssamordning 83 mnkr och
- försäljningsintäkter m.m. 171 mnkr.

Intäkter av bidrag, det vill säga bidrag från forskningsråd och andra bidragsgivare, uppgår till 1 159 mnkr. Bidragsintäkterna har enbart ökat med 7 mnkr eller 0,6 procent jämfört med föregående år.

De löpande bidragsinkomsterna har ökat med 3 procent (38 mnkr). Skillnaden mellan redovisade intäkter och löpande inkomster redovisas som ökade oförbrukade bidrag.

Fördelning på olika grupper av bidragsgivare:

- bidrag från forskningsråd och andra statliga myndigheter har minskat något och utgör 53 procent,
- bidrag från andra svenska organisationer och företag har ökat och utgör nästan 36 procent,
- bidrag från Europeiska unionen ökar och står för drygt 8 procent,
- bidrag från utländska företag och organisationer har också ökat något och utgör 3 procent.

De *finansiella intäkterna* uppgår till 21 mnkr och är oförändrade jämfört med föregående år. Av de finansiella intäkterna utgörs merparten av ränteintäkter (12 mnkr) från inlåningsräntan hos Riksgälden och 9 mnkr avser avkastning från egna fonder mm.

Resursanvändningen i verksamheten (de totala kostnaderna) uppgick till 4 933 mnkr. Jämfört med föregående år innebär detta en nominell ökning med 3 procent (148 mnkr). Ökningen beror på ökade personalkostnader och ökade driftkostnader. Under perioden 2006-2010 har resursanvändningen i verksamheten ökat med 14 procent (620 mnkr).

Kostnader för personal motsvarar 2 923 mnkr av den totala resursanvändningen. Av kostnaden utgör direkta löner och andra ersättningar 1 964 mnkr och sociala avgifter, avsättningar

Diagram 3 Finansiering 2010

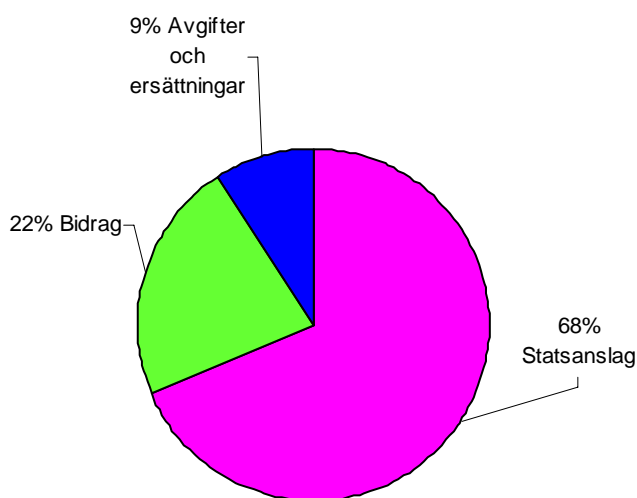
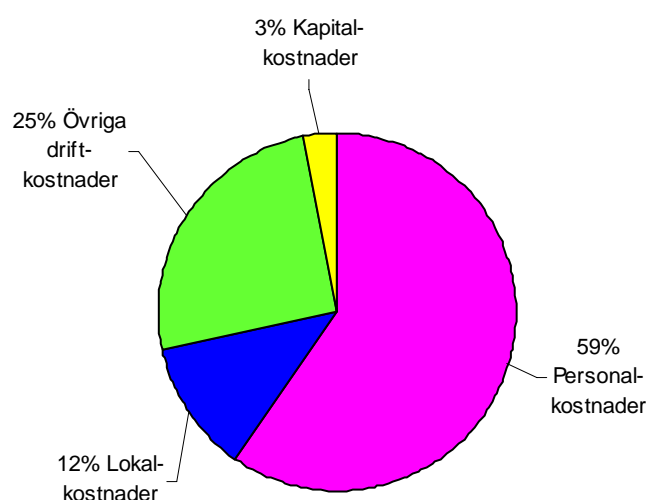

Diagram 4 Resursanvändning 2010

till pensioner 895 mnkr samt övriga personal-kostnader (bl.a. företagshälsovård, kompetens-utveckling m.m.) 64 mnkr. Jämfört med föregående år ökar de totala personalkostnaderna med 106 mnkr eller 3,8 procent. Av de ökade personalkostnaderna utgör hela beloppet (106 mnkr) effekter av ett ökat antal anställda. Jämfört med 2009 ökar antalet årsarbetskrafter med nästan 190.

Förändringen av personalkostnader och personalvolym under perioden 2006-2010 framgår av tabell 24. Under perioden har de totala personalkostnaderna ökat med 436 mnkr i löpande priser. Detta motsvarar en ökning på 18 procent. Volymförändringen under samma period (mätt i årsarbetskrafter) redovisar en ökning med 7 procent. Kostnaden per årsarbetskraft har ökat med 52 000 kr eller 10 procent under femårsperioden.

Personalkostnader och personalvolymför-

ändringar kommenteras även under avsnittet "Personal".

Kostnader för lokaler utgör 605 mnkr av de totala kostnaderna. Jämfört med föregående år minskar lokalkostnaderna med 11 mnkr. Av lokalkostnaderna utgör 557 mnkr hyreskostnader och 48 mnkr övriga kostnader för fastighetsdrift. Hyreskostnaderna minskar med 11 mnkr medan driftkostnaderna är oförändrade.

Lokalytan uppgick till 374 700 m², en minskning med 11 100 m² jämfört med föregående år. Volymförändringen består av minskad lokalyta på 14 500 m² och tillkommande lokalytor på 3 400 m² och beror främst på:

- minskade lokalytor för den humanistiska fakultetsnämnden, den naturvetenskapliga fakultetsnämnden, den konstnärliga fakultetsnämnden och för IT-fakultetsnämnden samt för tomställda lokaler, samt

Tabell 24 Personalkostnader och personalvolym 2006-2010

	2010	2009	2008	2007	2006	förändring	%
Personalkostnad, mnkr	2 923	2 817	2 724	2 524	2 487	436	18%
Antal årsarbetare	4 951	4 763	4 750	4 713	4 621	330	7%
Antal anställda	5 579	5 338	5 342	5 286	5 180	399	8%
Personalkostnad/årsarb (tkr)	590	591	573	536	538	52	10%
Förändring i %	-0,2%	3,1%	6,9%	-0,4%	3,5%		

Tabell 25 Lokalkostnader per m² 2006-2010

	2010	2009	2008	2007	2006	förändring	%
Lokalkostnad, mnkr	605	616	603	600	582	23	4%
Lokalyta, m ²	374 700	385 800	390 119	392 600	391 700	-17 000	-4%
Kostnad per m ²	1 616	1 597	1 546	1 528	1 486	130	9%
Förändring %	1,2%	3,3%	1,2%	2,8%	1,9%		

- ökade lokalytor för skrivsalen och för gästforskarbostäder samt för den gemensamma förvaltningen.

Förändringen av lokalkostnader och lokalyta under perioden 2006-2010 framgår av tabell 25. Under perioden har de totala lokalkostnaderna ökat med 23 mnkr i löpande priser, vilket motsvarar en ökning på 4 procent. Volymförändringen (lokalytan) under samma period uppgår till en minskad lokalyta på 17 000 m². Kostnaden per m² har ökat med 9 procent under perioden.

Övriga driftkostnader svarar för 1 252 mnkr av den totala resursanvändningen. Jämfört med 2009 ökar driftkostnaderna med 7,5 procent eller 90 mnkr.

Jämfört med föregående år ökar kostnader för köpta tjänster (bl.a. datatjänster) med 60 mnkr och för resekostnader med 8 mnkr. Kostnader för klinisk utbildning och forskning inom läkar- och tandläkarutbildningen utgör

473 mnkr, en ökning med 18 mnkr jämfört med föregående år.

Finansiella kostnader samt avskrivningar (finansiella kostnader, räntor samt avskrivningar) motsvarar 154 mnkr. Kapitalkostnaderna minskar med 36 mnkr, jämfört med 2009. Avskrivningar uppgår till 150 mnkr och minskar med 30 mnkr. Räntekostnader för lån på anläggningstillgångar uppgår till 4 mnkr, en minskning med 5 mnkr jämfört med föregående år.

Under perioden 2006-2010 har finansieringen av verksamheten och resursanvändningen inom verksamheten, i löpande priser, utvecklats enligt tabell 26.

Intäkterna har under perioden ökat med 18 procent. Bland intäkterna har statsanslagen ökat med 17 procent och avgifter och andra ersättningar för uppdragsverksamheter mm har ökat med 13 procent. Intäkter av bidrag har ökat med hela 23 procent.

Tabell 26 Finansiering och resursanvändning 2006-2010 (belopp i mnkr löpande priser)

	2010	2009	2008	2007	2006	Förändr	%
Statsanslag	3 518	3 276	3 187	3 080	2 998	520	17%
Bidrag	1 159	1 222	958	914	946	213	23%
Avgifter/ersättningar	467	477	433	438	414	53	13%
Övriga intäkter	21	21	74	58	34	-13	-38%
Summa intäkter	5 165	4 997	4 652	4 490	4 392	773	18%
Personalkostnader	-2 923	-2 817	-2 724	-2 524	-2 487	-436	18%
Lokalkostnader	-605	-616	-603	-600	-582	-23	4%
Kapitalkostnader	-154	-190	-227	-229	-208	54	-26%
Övriga driftkostnader	-1 252	-1 160	-1 089	-1 046	-1 036	-216	21%
Summa kostnader	-4 933	-4 785	-4 643	-4 399	-4 313	-621	14%
Verksamhetsutfall	232	212	9	90	79		
Summa verksamhetsutfall 2006-2010	622						

Tabell 27 Resultatutveckling i GU Holding AB 1996-2010 (belopp i mkr).

2010	2009	2008	2007	1996-2006
0,4	0,2	-1,5	-0,2	-7,1

De totala kostnaderna har ökat med 14 procent. Personalkostnaderna har ökat med 18 procent. Lokalkostnaderna har ökat med 4 procent medan kapitalkostnaderna har minskat med 26 procent under perioden. Övriga driftkostnader har ökat med 21 procent eller i genomsnitt drygt 4 procent per år.

Holdingbolaget vid Göteborgs universitet AB

Holdingkoncernen redovisar i sitt bokslut för 2010 ett positivt resultat efter skatt på 0,4 mnkr, vilket påverkar universitetets resultat i motsvarande mån. Moderbolaget redovisar ett negativt resultat efter skatt på 25 tkr.

Sammantaget har det egna kapitalet i koncernen ökat från 8,1 mnkr per den 31 december 2009 till 8,6 mnkr per den 31 december 2010. I moderbolaget har det egna kapitalet minskat från 8,8 mnkr till 8,5 mnkr för motsvarande jämförelsepunkter.

Resultatutvecklingen för Holdingbolaget under perioden 1996-2010 visas i tabell 27.

Styrelsen för Holdingbolaget kommer att ha behandlat resultatet för 2010 före universitetsstyrelsens sammanträde 2011-02-21.

Ekonomisk ställning

Universitetet redovisar som årets kapitalförändring ett överskott på 232 mnkr. Det ekonomiska resultatet påverkas i hög grad av att utbildningen på grundnivå och avancerad nivå redovisar ett sammantaget överskott på 57 mnkr medan forskningsverksamheten och utbildningen på forskarnivå redovisar ett överskott på 174 mkr.

Under de fem senaste budgetåren (2006-2010) har universitetet redovisat årliga kapital-

Tabell 28 Årlig kapitalförändring

Belopp i mkr	2010	2009	2008	2007	2006
Verksamheten	230,8	212,3	8,7	89,6	78,1
Donationsmedel	0,7	-0,1	0,8	1,1	0,9
GU Holding	0,4	0,2	-1,5	-0,2	7,8
Summa	231,9	212,4	8,0	90,5	86,8

förändringar i enlighet med tabell 28.

Myndighetskapitalet, inklusive årets kapitalförändring, uppgår vid året slut till 771 mnkr.

Investeringar och låneramar

Totalt uppgår årets investeringar till 200 mnkr. En ökning mot föregående år på 52 mnkr. Under året har initiativ tagits till en riktad satsning av infrastrukturella investeringar i forskningsmiljöer och studiemiljöer. Totalt har ytterligare investeringsmedel om 130 mnkr ställts till verksamhetens förfogande. Av dessa medel har 34 mnkr utnyttjats under året och satsningen fortgår även under 2011.

Investeringar i annans fastighet uppgår till 21 mnkr och har ökat med 2 mnkr jämfört med föregående år. Projektet "Nya idrotts-högskolan" har pågått under året och färdigställs 2011. Vidare har 116 mnkr investerats i utrustning och inventarier. Detta är en ökning med 12 mnkr jämfört med föregående år. En ökad investeringsverksamhet redovisas för Sahlgrenska akademien, inom den naturvetenskapliga fakultetsnämnden och inom universitetsbiblioteket. Vidare har 23 mnkr investerats i utvecklingsarbetet med IT-relaterade stödsystem. Jämfört med föregående år är detta en ökning med 4 mnkr.

Det bokförda värdet av befintliga materiella och immateriella anläggningstillgångar uppgår per 31 december till 555 mnkr. Det är en ökning jämfört med föregående år med 45 mnkr. Förklaringen beror på den satsning på ökade investeringar som påbörjats under året.

Universitetet disponerade under budgetåret en låneram på 600 mnkr för finansiering av investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten. Årets nyupplåning uppgår till 163 mnkr och under budgetåret har lånen amorterats med 119 mnkr. Universitetets lån i Riksgälden uppgår per 31 december till 420 mnkr. Nyupplåningsbehovet kommer att fortsätta att öka då de infrastrukturella investeringarna fortgår under 2011.

Likviditet

Kassalikviditeten framgår av nedanstående uppställning (mnkr)

2010-12-31	2009-12-31	2008-12-31
2 338	1 959	1 768

Behållningen på räntekontot hos Riksgälden har således ökat med 379 mnkr jämfört med föregående bokslut. Likviditeten fördelar sig på följande sätt:

- Statsanslagsmedel har ett positivt saldo på 848 mnkr (36 procent).
- Bidrags- och uppdragsförskott m.m. har ett positivt saldo på 1 490 mnkr (64 procent).

Universitetets likviditet består således till en mycket stor del av förvaltade förskott från bidragsgivare till forskningsprojekt, men också i växande utsträckning av ökat myndighetskapital.

Enligt kapitalförsörjningsförordningen skall alla in- och utbetalningar som avser universitetets verksamhet ske genom universitetets räntekonto hos Riksgälden. Den 31 december var universitetets saldo på detta konto 2315 mnkr. Den genomsnittliga inlåningsräntan på räntekontot uppgick till 0,5 procent.

Oförbrukade forskningsbidrag och upplupna bidragsintäkter

I balansräkningen redovisas för året upplupna bidragsintäkter på 129 mnkr. Detta är en minskning med 7 mnkr jämfört med föregående år. Upplupna bidragsintäkter består av utgifter för projekt där bidragsgivaren ännu inte överfört medel i tillräckligt utsträckning.

I balansräkningen redovisas oförbrukade forskningsbidrag på 1 491 mnkr. Detta är 109 mnkr mer än vid motsvarande tidpunkt föregående år. Ökningen beror på att de löpande bidragsinkomsterna har ökat.

Donationsförvaltning

Universitetet har regeringens medgivande att placera statliga gåvo- och donationsmedel på annat sätt än i förvaltning hos Riksgälden och/eller Kammarkollegiet. Detta innebär att delar av universitetets gåvo- och donationsmedel placerats diskretionärt i kapitalförvaltning hos två ytterligare kapitalförvaltare, Handelsbanken och SEB.

De diskretionära förvaltningsuppdragen har under året fullföljts i enlighet med den av universitetet fastställda placeringspolicyn. Huvuddragen i placeringspolicyn är riskspridning genom fastställda gränsvärden för fördelning av kapitalet i olika tillgångsslag, samt en tydlig fokusering på etiska och miljömässiga kriterier i förmögenhetsplaceringarna. Här skall förvaltningen följa ILO:s kärnkonventioner och OECD:s program för multinationella företag.

Utvecklingen på aktiemarknaden följde i stort sett det scenario de flesta bedömare hade inför 2010. En tydlig återhämtning av världsekonomin har varit positivt för företagets resultat. Det som överraskat positivt är ändå företagets vinstmarginaler. Stora besparingsprogram under finanskrisen har gett en bra hävstångseffekt när efterfrågan kommit tillbaka.

Inför 2011 är de flesta bedömare positiva till aktiemarknadens utveckling och man ser en uppgångspotential på cirka 15 procent samt även en ökad direktavkastning.

Det bokförda värdet för gåvo- och donationsmedlen uppgår till 217 mnkr. Av det samlade kapitalet är 53 mnkr utlagt på diskretionära förvaltningsuppdrag hos tre stycken kapitalförvaltare. Marknadsvärdet för de diskretionärt förvaltade gåvo- och donationsmedlen uppgår till 59 mnkr. Den diskretionära donationsförvaltningens avkastning mäts mot sammanvägda jämförelseindex¹. I tabell 29 framgår utvecklingen i de olika förvaltningsdepåerna ställt mot antaget jämförelseindex.

De diskretionära depåernas värdeförändring ligger under jämförelseindex.

Marknadsvärdet av aktie- och fondinnehav i de diskretionärt förvaltade uppdragen är ca 113 procent av de bokförda värdena.

Utöver de diskretionärt förvaltade donationerna ingår 125 mnkr som universitetet ingått avtal om att placera i Akademiska Hus AB. Vidare ingår en donation från Torsten och Ragnar Söderbergs stiftelser med 16,5 mnkr, som under ca 20 år skall finansiera en professur med namnet ”Torsten och Ragnar Söderbergs professur” vid Handelshögskolan. Reserverade medel är donationer för diverse forskningsändamål (3,5 mnkr) samt ännu ej förbrukade räntemedel (9 mnkr). Förvaltningen består av både likvida medel i bankräkning, placeringar på räntekonto i Riksgäldskontoret samt penningmarknadsplaceringar.

Donationsförvaltningen har under året bidragit med 15 mnkr till olika verksamhets-

områden inom universitetet. Följande områden har tagit medel i anspråk:

Handelshögskolan	7,5 mnkr
Naturvetenskapliga fakulteten	1,5 mnkr
Sahlgrenska akademien	5 mnkr
Universitetsgemensamma ändamål	1 mnkr

Utdelade stipendier och andra bidrag

Universitetet har under året haft möjlighet att utdela cirka 4 000 stipendier till studerande inom grund- och forskarutbildningen. Stipendiernas storlek har varierat från 500 kr och upp till 90 000 kr. De beloppsmässigt största stipendieutgivarna har varit de Adlerbertska stiftelserna, ur vilka stipendier om 43 mnkr utdelats. Exempel på andra stiftelser ur vilka stipendier till studerande utgått är Bo Linderth-Olsons fond, Paul och Marie Berghaus' donationsfond, Göteborgs Folkskoleseminariets Minnesfond samt Carl Larssons stipendiefond.

Drygt 250 lärare och forskare har tilldelats bidrag till resor och forskning ur bl. a Göteborgs universitets Jubileumsfond, Göteborgs universitets forskningsfond, Sven Petterssons fond för humanistisk vetenskap, Torsten Petterssons fond för humanistisk vetenskap, Erland Erikssons donation, Göteborgs Högskolas Linnéfond, Oscar Ekmans stipendiefond, Adlerbertska forskningsstiftelsen samt Jubileumsanslaget ur Knut och Alice Wallenbergs stiftelse. Det utdelade beloppet uppgår till ca 7 mnkr.

Avkastning ur anknutna stiftelser avsedda

Tabell 29 Värdeförändring 2010

	Värdeförändr. 2010 i % markn.värde	Jämförelse- index
Jubileumsfonden	11,40	14,14
Handelshögskolan, Fastighetsdonation	11,97	14,14
Oceanografi, Fastighetsdonation	12,42	14,14
Lundberglaboratoriet	12,44	14,14

¹Dessa är SIXPRX (svenska aktier), OMRX T-bill (korträntepaceringar eg. statsskuldväxlar) samt OMRX T-bond (obligationer).

för forskning inom den Sahlgrenska Akademiens område har under 2010 fördelats med ett be-
lopp uppgående till ca 9 mnkr.

Väsentliga uppgifter

I enlighet med Regleringsbrev för budgetåret 2010 redovisas en sammanställning över väsentliga uppgifter. Av sammanställningen kan utläsas:

- *Utbildning på grundnivå och avancerad nivå*; antalet helårsstudenter exklusive uppdragsutbildning och beställd utbildning uppgår till 26 920 och har ökat med 1 006 helårstudenter, jämfört med föregående år. Antalet helårsprestationer uppgår till 21 996, vilket är en ökning med 1 100 helårsprestationer, jämfört med föregående år.
- *Kostnad per helårstudent* uppgår till 70 618 kr och har minskat jämfört med de föregående åren (2007-2009). Kostnad per helårsprestation uppgår till 86 426 kr och har också minskat jämfört med de föregående åren (2007-2009).
- *Utbildning på forskarnivå*; antalet nyantagna doktorander uppgår till 314 vilket är en ökning jämfört med 2009. Av dessa är 57 procent kvinnor, vilket är en minskning jämfört med föregående år. Antalet doktorander med någon aktivitet uppgår till 1 958, en viss minskning jämfört med 2009. Antalet doktorander med doktorandanställning uppgår till 655 en liten ökning jämfört med föregående år. Antal doktorander med utbildningsbidrag uppgår till 153, en viss minskning jämfört med 2009. Antalet doktorsexamina uppgår till 295, vilket är en minskning med 12 jämfört med föregående år.
- *Personal*; Antalet uppgår totalt till 4 978 och ökar med 182 årsarbetare, jämfört med föregående år. Antalet lärare uppgår till 1 678 och ökar med 37, jämfört med föregående år. Andelen disputerade lärare

utgör 70 procent, vilket är en ökning med sex procentenheter, jämfört med 2009. Antalet professorer uppgår till 477, en ökning med 5, jämfört med 2009. Av antalet professorer är 25 procent kvinnor, en oförändrad andel jämfört med föregående år.

- *Ekonomi*; Intäkterna ökar med 168 mnkr eller 3,3 procent, jämfört med 2009. Av intäkterna utgör utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2 051 mnkr (40 procent), en ökning med 53 mnkr eller drygt 2 procent, jämfört med 2009. Forskning och utbildning på forskarnivå utgör 3 113 mnkr eller 60 procent av de totala intäkterna. Intäkter till forskning och utbildning på forskarnivå ökar med 114 mnkr eller nästan 4 procent, jämfört med 2009.

Kostnaderna ökar med 148 mnkr eller 3 procent, jämfört med 2009. Av de totala kostnaderna utgör personalkostnader 59 procent och lokalkostnaderna 12 procent. I stort oförändrade andelar jämfört med föregående år.

Balansomslutningen uppgår till 3 565 mnkr, en ökning med 432 mnkr eller nästan 14 procent, jämfört med 2009. Av balansomslutningen utgör oförbrukade bidragsmedel 1 491 mnkr (42 procent), en ökning med 109 mnkr, jämfört med 2009. Myndighetskapitalet uppgår till 771 mnkr, vilket utgör 22 procent av balansomslutningen. Myndighetskapitalet ökar med 232 mnkr, jämfört med föregående år.

Väsentliga uppgifter (bilaga 43)

	2010	2009	2008	2007	2006
Grundutbildning och forskarutbildning					
Totalt antal helårsstudenter ¹	26 920	25 914	24 330	24 287	25 157
Kostnad per helårsstudent (kr)	70 618	71 516	75 843	73 716	70 777
Totalt antal helårsprestationer ¹	21 996	20 896	19 659	19 807	20 575
Kostnad per helårsprestation (kr)	86 426	88 690	93 864	90 389	86 050
Totalt antal nyantagna doktorander	314	292	269	221	359
-andel kvinnor	57%	61%	61%	58%	59%
-andel män	43%	39%	39%	42%	41%
Totalt antal doktorander med någon aktivitet	1 958	1 990	2 045	2 228	2 409
-andell kvinnor	59%	60%	60%	59%	59%
-andel män	41%	40%	40%	41%	41%
Totalt antal doktorander med doktorandanställning (årsarb.)	655	653	634	626	636
Totalt antal doktorander med utbildningsbidrag (årsarb.)	153	159	165	163	197
Genomsnittlig studietid för licentiatexamen	2,8	3,0	2,5	2,5	2,9
Genomsnittlig studietid för doktorsexamen	4,1	4,1	4,2	4,1	4
Totalt antal doktorsexamina	295	307	281	274	290
Totalt antal licentiatexamina	41	30	37	56	61
Antal fraktionerade refereegranskade artiklar och forskningsöversikter ⁴		1 810	1 629	1 594	1 522
Kostnad per fraktionerad refereegranskad artikel och forskningsöversikt (mnkr) ⁴		1,56	1,65	1,58	1,61
Personal					
Totalt antal årsarbetskrafter ⁵	4 978	4 796	4 778	4 743	4 649
Medelantal anställda	5 621	5 449	5 429	5 353	5 295
Totalt antal lärare (årsarb.)	1 678	1 641	1 610	1 606	1 613
-andel kvinnor	45%	45%	44%	43%	43%
-andel män	55%	55%	56%	57%	57%
Andel disputerade lärare (årsarb.)	70%	64%	60%	63%	60%
-andel kvinnor	41%	40%	37%	37%	35%
-andel män	59%	60%	63%	63%	65%
Antal professorer (årsarb.)	477	472	461	474	467
-andel kvinnor	25%	25%	23%	23%	22%
-andel män	75%	75%	77%	77%	78%
Ekonomi					
Intäkter totalt (mnkr) varav	5 165	4 997	4 652	4 490	4 392
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (mnkr)	2 051	1 998	1 972	1 939	1 927
-andel anslag	91%	94%	87%	87%	88%
-andel externa intäkter (exkl fin)	9%	6%	11%	12%	12%
Forskning och utbildning på forskarnivå (mnkr)	3 113	2 999	2 680	2 552	2 466
-andel anslag	53%	50%	55%	54%	53%
-andel externa intäkter (exkl fin)	46%	50%	43%	45%	46%
Kostnader totalt (mnkr) varav	4 933	4 785	4 642	4 400	4 313
-andel personal	59%	59%	57%	57%	58%
-andel lokaler	12%	13%	13%	14%	14%
Lokalkostnader ² per kvm)	1 616	1 597	1 546	1 528	1 486
Balansomslutning (mnkr),	3 565	3 133	2 934	2 676	2 556
-varav oförbrukade bidrag	1 491	1 381	1 277	1 110	1 055
-varav årets kapitalförändring	232	212	8	90	87
-varav myndighetskapital (inkl årets kapitalförändring) ³	771	540	328	321	230

¹Exkl. uppdragsutbildning och beställd utbildning.²Enligt resultaträkning.³För stiftelsehögskolorna avses kapital och årets resultat.⁴Uppgifter för 2010 redovisas inte eftersom de inte är fullständiga då komplettering av all icke-rapporterad publicering inte görs förrän senare.⁵Totalt antal årsarbetskrafter inkluderar externfinansierade adjungerade lärare.

Resultaträkning (tkr)

	Not	2010-01-01- 2010-12-31	2009-01-01- 2009-12-31
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	3 518 426	3 276 240
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2, 43, 44	466 838	477 233
Intäkter av bidrag	3	1 158 780	1 222 540
Finansiella intäkter	4	20 666	20 803
Summa		5 164 710	4 996 816
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-2 922 573	-2 817 024
Kostnader för lokaler	6	-605 562	-616 203
Övriga driftkostnader	7	-1 251 766	-1 161 573
Finansiella kostnader	8	-3 610	-9 258
Avskrivningar och nedskrivningar	9-12	-149 701	-180 532
Summa		-4 933 213	-4 784 590
Verksamhetsutfall		231 497	212 226
Resultat från andelar i dotterföretag	13	385	189
Uppbördsverksamhet	14		
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten		7	0
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbor- dsverksamhet		-7	0
Saldo		0	0
Transfereringar	15		
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag		12 172	7 700
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		27 020	33 730
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		80 314	76 899
Lämnade bidrag		-119 506	-118 329
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring	16	231 882	212 415

Balansräkning (tkr)

TILLGÅNGAR	Not	2010-12-31	2009-12-31
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	9	31 806	16 894
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	9	7 550	6 001
S:a immateriella anläggningstillgångar		39 356	22 895
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader	10	10 109	10 712
Förbättringsutgifter på annans fastighet	11	139 718	144 214
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	12	365 590	331 751
S:a materiella anläggningstillgångar		515 416	486 677
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i dotterföretag	17	8 431	7 963
Andra långfristiga värdepappersinnehav		52 898	40 081
Andra långfristiga fordringar		124 928	129 766
S:a finansiella anläggningstillgångar		186 257	177 810
Varulager			
Varulager och förråd	18	3 259	3 420
Fordringar			
Kundfordringar	19	92 523	100 752
Fordringar hos andra myndigheter	20	73 583	80 030
Övriga fordringar	21	3 656	2 704
S:a fordringar		169 762	183 485
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	22	153 642	130 265
Upplupna bidragsintäkter	23	128 994	135 766
Övriga upplupna intäkter	24	28 159	30 717
S:a periodavgränsningsposter		310 795	296 749
Avräkning med statsverket			
Avräkning mot statsverket	25	386	1 750
Kortfristiga placeringar			
Värdepapper och andelar	26	996	997
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgälden	27	2 314 967	1 918 939
Kassa, plusgiro och bank	28	23 492	40 449
S:a kassa och bank		2 338 459	1 959 389
SUMMA TILLGÅNGAR		3 564 685	3 133 172

Balansräkning (tkr)

KAPITAL OCH SKULDER	Not	2010-12-31	2009-12-31
Myndighetskapital			
Statskapital	29	1 084	1 084
Donationskapital	30	9 403	9 766
Resultatandelar i dotterföretag	31	8 046	7 744
Balanserad kapitalförändring	32	520 564	309 470
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	16	231 882	212 415
S:a myndighetskapital		770 979	540 509
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	33	46 509	64 287
S:a avsättningar		46 509	64 287
Skulder m.m.			
Lån i Riksgälden	34	419 629	375 099
Skulder till andra myndigheter	35	114 043	101 081
Leverantörsskulder	36	142 220	100 921
Övriga skulder	37	77 811	93 384
Depositioner	38	544	659
Summa skulder m.m.		754 247	671 143
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	39	324 737	294 832
Oförbrukade bidrag	40	1 490 571	1 381 139
Övriga förutbetalda intäkter	41	177 643	181 261
S:a periodavgränsningsposter		1 992 950	1 857 232
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		3 564 685	3 133 171
ANSVARSFÖRBINDELSER	42	6 952	7 019

Anslagsredovisning (tkr)

Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldeln. enl. regl.brev	Totalt disp. belopp	Utgifter
UO 13 Integration och jämställdhet				
3:1 ap 20 Särskilda jämställdhetsåtgärder (ram)	75	5 000	5 075	5 075
UO 16 Utbildning och universitetsforskning				
2:7 Grundutbildning				
2:7 ap 1 Takbelopp (ram)		1 761 128	1 761 128	1 761 128
2:7 ap 3 Nationellt resurscentrum i matematik (ram)		3 706	3 706	3 706
Summa		1 764 834	1 764 834	1 764 834
2:8 Forskning och forskarutbildning				
2:8 ap 7 Basresurs (ram)		1 274 975	1 274 975	1 274 975
2:8 ap 9 Havsmiljöinstitutet (ram)		10 335	10 335	10 335
Summa		1 285 310	1 285 310	1 285 310
2:56 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning				
2:56 ap 3 Göteborgs universitet, ALF (ram)		406 972	406 972	406 972
2:56 ap 7 Göteborgs universitet, TUA (ram)		66 246	66 246	66 246
Summa		473 218	473 218	473 218
UO 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid				
11:4 ap 1 Forskning och dokumentation om medieutvecklingen (ram)		2 162	2 162	2 162
Summa	75	3 530 524	3 530 599	3 530 599

Villkor enligt regleringsbrev

Avseende *utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet*, 3:1 ap 20 Särskilda jämställdhetsåtgärder skall anslag användas enligt riktlinjer i regeringsbeslut den 3 juli 2008 om uppdrag att stödja myndigheternas arbete med jämställdhetsintegrering (IJ2008/1467/JÅM)

Avseende *utgiftsområde 16 Forskning och forskarutbildning* Villkor för anslag 2:7, ap.1 Takbelopp, Anvisningar för avräkning av helårsstudenter och helårsprestationer finns i bilaga 38 till regleringsbrevet.

Villkor för anslag 2:8, ap.9 Havsmiljöinstitutet, Anslagsposten får användas av universitetet för analyser, utvärderingar och synteser samt för ökad samverkan inom havsmiljöinstitutet.

Villkor för anslag 2:56 ap.3 Göteborgs universitet. Från anslaget utgår ersättning till vissa landsting enligt nedan angivet avtal. Vissa författningar m.m. Lag (1982:764) om vissa anställningar som läkare vid upplåtta enheter, m.m. Regeringsbeslut den 11 december 2003, nr 15, angående godkännande av avtal den 13 juni 2003 mellan svenska staten och vissa landsting om samarbete om grundutbildning av läkare, medicinsk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården.

ap.7 Göteborgs universitet Från anslaget utgår ersättning till vissa landsting enligt avtal mellan svenska staten och vissa landsting om samarbete om grundutbildning av tandläkare, odontologisk forskning och utveckling av tandvård.

Avseende *utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid*, 11:4 ap.1 Forskning och dokumentation om medieutvecklingen skall anslaget användas för kostnader för information om forskningsresultat, för att utarbeta mediestatistik och dokumentera ägar- och marknadsförhållanden inom svenska massmedier m.m. vid den svenska avdelningen av Nordiskt Informationscenter för Medie- och Kommunikationsforskning (Nordicom). Rapporten Mediebarometern med en räckviddsundersökning av svenska medievanor skall ges ut under 2010.

Redovisning mot inkomsttitel

Inkomsttitel	Inkomster
2394 201 Övriga ränteinkomster	7

Medel som redovisas mot inkomsttitel avser ränta på valutakonto för EU-medel. Räntan på valutakontot får inte disponeras av universitetet utan skall tillföra en inkomsttitel på statsbudgeten. Erhållen ränta betalas till konto hos Riksgälden

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Övergripande mål för universitetens och högskolornas verksamhet finns i högskolelagen (1992:1434). Årsredovisningen är upprättad i enlighet med regleringsbrev, förordningen (2000:605) om myndigheters årsredovisning och budgetunderlag (FÅB), förordning (2000:606) om myndigheters bokföring (FBF), studiedokumentationsförordningen (1993:1153), Förordning (2007:603) om intern styrning och kontroll, donationsförordningen (1998:140) samt tillkommande regeringsbeslut. Redovisning vid universitetet följer god redovisningssed enligt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till FÅB. I regleringsbrevet medges undantag från bestämmelser i förordningar enligt nedan;

1. Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen om avräkning av anslagsmedel enligt 5, 16 och 18 §§ anslagsförordningen (1996:1189). Avräkning mot anslag och anslagsposter för medel som utbetalas till lärosätenas räntekonton i Riksgälden skall ske i samband med de månatliga utbetalningarna till respektive lärosätets räntekonto i Riksgälden.
2. Universitet och högskolor medges undantag från 11 § anslagsförordningen (1996:1189) på så sätt att lärosätet får överföra såväl överproduktion som outnyttjat takbelopp (anslags-sparande) till ett värde av högst tio procent av takbeloppet till efterföljande budgetår, utan att särskilt begära regeringens medgivande.
3. Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen i 2 kap. 4 § tredje stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att årsredovisningen skall innehålla redovisning av väsentliga uppgifter. Universitet och högskolor skall i stället lämna uppgifter enligt regleringsbrevets bilaga 43 Väsentliga uppgifter.

Universitet och högskolor skall i samband med upprättandet av noter till årsredovisningen särskilt beakta att specifikation ges av

- låneram i Riksgäldskontoret uppdelad på beviljad låneram och utnyttjad låneram vid räkenskapsårets slut, och
- beviljad och under året maximalt utnyttjad kontokredit hos Riksgälden.

4. Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelserna om budgetunderlag i 9 kap. 3 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Regeringen beslutar om särskilda anvisningar avseende vilka uppgifter som skall redovisas i budgetunderlaget. Universitet och högskolor skall till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) senast den 22 februari inkomma med ett budgetunderlag. Budgetunderlaget skall redovisas enligt särskilda anvisningar och inte elektroniskt via Hermes.

5 a. Luleå tekniska universitet, Karlstads universitet, Linneuniversitet, Örebro universitet, Mittuniversitetet, Malmö högskola och Mälardalens högskola medges undantag från bestämmelsen enligt 1 kap. 3 § andra stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att upprätta och till regeringen lämna en delårsrapport.

5 b. Av 2 kap. 4 a § högskoleförordningen följer att styrelsen för ett universitet eller en högskola får delegera åt ordföranden att efter samråd med rektor fatta beslut om delårsrapporten. Regeringen beslutar att denna delegation även skall omfatta rätten att under-teckna delårsrapporten för de universitet som skall lämna en delårsrapport under 2010.

6. Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen enligt 2 kap. 4 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, om att i årsredovisningen upprätta och till regeringen lämna en finansieringsanalys.

7. Universitet och högskolor medges undantag från kravet enligt 9 § förordningen (2006:942) om krisberedskap och höjd be-

redskap att till Regeringskansliet, med kopia till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, redovisa en värdering och analys baserad på resultatet av arbetet med risk- och sårbarhetsanalys.

8. Universitet och högskolor medges undantag från 5 och 7 §§ kapitalförsörjningsförordningen (1996:1188) om finansiering av anläggningstillgångar.

En anläggningstillgång som används i myndighetens verksamhet får helt eller delvis finansieras med bidrag som mottagits från icke-statliga givare. Detta gäller även för bidrag från statliga bidragsgivare under förutsättning att bidraget har tilldelats för ändamålet.

Immateriella tillgångar

Universitetets immateriella tillgångar uppgår till 39 mnkr vilket är en ökning med 16 mnkr jämfört med föregående år. De immateriella tillgångarna avser aktiverade utgifter främst utveckling av befintlig infrastruktur för att säkerställa framtida ekonomiska och kvalitativa fördelar för verksamheten genom användning av nyare, effektivare IT-teknologi och arbetsprocesser. Ökningen 2010 förklaras främst av universitetets satsningar på

- GUDOK, ett ärende- och dokumenthanteringssystem där all diarieföring kommer att ske, 8 mnkr.
- Nytt system för e-post, 5 mnkr.
- Servicecenters, etablering av fem enheter dit studenter och andra kan vända sig om de har frågor om Göteborgs universitet eller vill köpa kompendier, få ut studieintyg och ordna med GU-kort, 4 mnkr.

Införande av ny redovisningsmodell

Under 2007 presenterade Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF) en sektorsgemensam modell för redovisning av indirekta kostnader. Den rekommenderade redovisningsmodellen tillämpas av universitetet från och med räkenskapsåret 2009.

Krav på åtgärder ställdes när det gällde den ekonomiska redovisningen av uttag av förvaltnings- och lokalavgifter enligt till och med 2008 tillämpad modell. I bokslutet för 2006-2008 genomfördes åtgärder för den historiskt bristande matchningen genom att medel omfördes i balansräkningen från myndighetskaptal till oförbrukade medel.

Under 2009 återfördes medel från oförbrukade medel enligt ovan till de pågående projekt som tidigare debiterats avgifter enligt den gamla modellen. Efter genomförd återföring av medel till pågående projekt återstod drygt 36 mnkr i avsatta medel vilka resultatavräknats under 2009. Under 2010 har redovisningsmodellen inte haft några effekter av engångskaraktär.

Skuld för inarbetad tid

I bokslutet 2010 redovisas en bedömd skuld för inarbetad mer-/övertid uppgående till 32 mnkr inkl sociala avgifter. Skulden består delvis av nämndernas övertidsskuld och delvis av en övergripande beräknad skuld. Universitetet har under 2010 inte vidtagit åtgärder för att kunna presentera ett mer genomarbetat underlag. Frågan är uppmärksammas och arbete pågår med att införa systemstöd och utarbeta rutiner för tjänstgöringsplanering och rapportering av tid.

Holdingsbolaget vid Göteborgs universitet AB

Göteborgs universitet övertog 1998 Holdingsbolaget från dåvarande närings- och handelsdepartementet. I årsredovisningen redovisas, enligt kapitalandelsmetoden, uppgifter om andelar i dotterbolag och resultatandelar per 31 december 2010

Moderbolaget

Holdingsbolaget vid Göteborgs universitet

Aktieinnehav	Andel i %
<i>Dotterbolag</i>	
GU Holding Invest AB	100
Botaniska Analysgruppen i Göteborg AB	100
Växtskyddslaboratoriet i Skandinavien AB	100
GU School of Executive Education AB	100
Mare Novum AB	100
Biomatcell AB	100
Mivac Development AB	75
Gastrolink AB	50
<i>Intrassebolag</i>	
CIP P/S	49
BioPix AB	48
Vigor Wave Energy AB	35
Marine Biofouling Research i Göteborg AB	30
Tendera AB	28
Procardia AB	25
Cervrite AB	24
Innovidis AB	22
Talkamatic AB	22
<i>Övriga innehav</i>	
Ortoma AB	16
Cerreduce AB	13
Crop Tailor AB	11
Blue Mobile Systems AB	10
Kaponjären 1 AB	10
I-Tech AB	8
Chewatech AB	7
Ostrea Sverige AB	3
Nanoxis AB	3
LC-Tech Holding AB	2
Surgical Science Sweden AB	0,3

Värdering av fordringar och skulder

Kundfordringar uppgår till 92 mnkr, vilket är en nedgång med 8 mnkr jämfört med föregående år. Nedgången förklaras delvis av minskad uppdragsforskning. Kundfordringar har efter individuell bedömning värderats till de belopp varmed de beräknas inflyta. *Leverantörsskulder* är 142 mnkr, en ökning med 41 mnkr jämfört med föregående år. Ökningen förklaras generellt av ökade driftskostnader samt av att vissa hyresfakturor avseende första kvartalet hade förfallodag först efter årsskiftet. Skulder i utländsk valuta har omräknats till

balansdagens kurs. Omräkningen visade att skulden var ca 60 tkr för högt värderad i universitetets redovisning. Den orealiserade kursvinsten har bokförts.

Värdering av varulager

Varulagren är värderade till det lägsta av anskaffningsvärdet och återanskaffningsvärdet. Avdrag för bedömd faktisk inkurans har gjorts.

Värdering av anläggningstillgångar

Immateriella tillgångar utgörs främst av balanserade utgifter för IT-relaterade stödsystem. För aktivering av egenutvecklade anläggningstillgångar skall anskaffningsvärdet överstiga 100 tkr och den ekonomiska livslängden skall vara lägst tre år eller högst fem år i normalfallet.

Övriga anläggningstillgångar med ett anskaffningsvärde på minst 20 tkr och en ekonomisk livslängd på lägst tre år bokförs som anläggningstillgång. Anläggningstillgångar skrivs av linjärt över den bedömda ekonomiska livslängden. Följande bedömda ekonomiska livslängder tillämpas:

Byggnader	40 år
Barockorgel	25 år
Inredningsinventarier	10 år
Transportmedel	5 år
<i>Immateriella tillgångar</i>	
- Balanserade utgifter för utveckling ekonomisk livslängd efter individuell bedömning	3-5 år
- Datorprogram	3 år
Datorer, kontorsmaskiner	3 år
Bärbara datorer	2-3 år
Övriga maskiner och inventarier	5-10 år

Några avskrivningar görs inte på Ågrenska villan då fastigheten bedöms vara tillräckligt avskriven. När det gäller innehavet av Ågrenska villan pågår underhandsdiskussioner med utbildningsdepartementet. *Ny-, om- och tillbyggnad* på annans fastighet redovisas som förbättringsutgift på annans fastighet. Som förbättringsutgift på annans fastighet redovi-

<p>sas även reparations- och underhållskostnader överstigande 100 tkr och med en livslängd överstigande tre år. Avskrivningstiden begränsas så att investeringen skall vara slutavskriven när hyresförhållandet kan antas upphöra.</p> <p>Värdering av <i>finansiella anläggningstillgångar</i>. Marknadsvärdet för aktie- och fondandelsinnehavet i donationsförvaltningen överstiger det bokförda värdet med 11 procent per 31 december 2010.</p>	<p>Halvarsson Eva 28</p> <p><i>Norrporten AB</i></p> <p><i>Vasakronan AB</i></p> <p><i>Kollegiet för Svensk Bolagsstyrning</i></p> <p>Johns Lärke (fr.o.m. 2010-05-01) 28</p> <p>Sörlin Sverker 28</p> <p><i>Chora AB</i></p> <p><i>NIFUSTEP, Oslo</i></p> <p>Törsäter Bertil 28</p> <p><i>Almi Företagspartner AB</i></p> <p><i>Almi Företagspartner Väst AB</i></p> <p><i>Almi Invest Väst AB</i></p> <p><i>Innovatum Teknikpark AB</i></p> <p><i>Sahlgrenska Science Park AB</i></p> <p><i>Svenska Ostindiska Companiet AB</i></p> <p>Wenblad Axel 28</p> <p><i>Fiskeriverkets Insynsråd</i></p>
<p>Brytdag och periodavgränsningsposter</p> <p>Löpande redovisning har gjorts fram till och med 10 januari 2011. Som periodavgränsningspost bokförs belopp överstigande 50 tkr.</p>	
<p>Uppgifter om styrelsen enligt kap 7 FÅB</p>	<p>Företrädare för verksamheten</p> <p>Dahlgren Claes</p> <p>Gustafsson Jan-Eric</p> <p>Holmström Olsson Helena</p> <p>Boyd Sally (<i>ersättare</i>)</p> <p>Företrädare för de studerande</p> <p>Dackling Christina 28</p> <p><i>Högskolans Avskiljandenämnd</i></p> <p>Dackling Martin 28</p> <p>Hultberg Emelie 28</p> <p><i>Akademihälsan i Göteborg AB</i></p> <p>Larsson Thomas (<i>ersättare</i>) 28</p>
<p>Styrelsen tkr</p> <p>Ordförande</p> <p>Bennet Carl 66</p> <p><i>Carl Bennet AB</i></p> <p><i>Elanders AB</i></p> <p><i>Getinge AB</i></p> <p><i>Holmen AB</i></p> <p><i>Lifco AB</i></p> <p><i>L E Lundbergföretagen AB</i></p> <p><i>SSAB</i></p> <p>Rektor</p> <p>Fredman Pam 1 269</p> <p><i>Arbetsgivarverket</i></p> <p><i>Börssällskapet i Göteborg</i></p> <p><i>Lindholmen Science Park AB</i></p> <p><i>Sahlgrenska Science Park AB</i></p> <p><i>Stiftelsen Korsvägen/Universeum</i></p>	
<p>Företrädare för allmänna intressen</p> <p>Alin Hegelund Margareta</p> <p>(t.o.m. 2010-04-30) 9</p> <p>Bylund Ann-Christin (t.o.m. 2010-04-30) 9</p> <p>Falck Anna (fr.o.m. 2010-05-01) 28</p> <p><i>Göteborgs-Postens Nya AB</i></p>	

Noter till resultat- och balansräkning

	2010	2009
Not 1. Intäkter av anslag*		
Grundläggande utbildning	1 764 834	1 678 871
Forskning/forskarutbildning	1 285 310	1 140 014
Övriga anslag	480 455	465 055
Anslag från statsbudgeten för transferering (lämnade bidrag)	-12 172	-7 700
Summa intäkter av anslag	3 518 426	3 276 240
<i>*För specifikation av enskilda anslag - se anslagsredovisning</i>		
Not 2. Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
- uppdragsforskning		
svenska företag och affärsverk	32 999	56 546
statliga myndigheter	60 109	67 808
utländska organisationer och företag	15 832	26 459
kommuner och landsting	8 108	8 129
övriga uppdragsgivare	8 976	8 890
- uppdragsutbildning		
statliga myndigheter	44 911	33 038
kommuner och landsting	16 379	19 371
svenska företag och affärsverk	18 970	19 261
universitet och högskolor, grundutbildning	1 355	3 437
övriga uppdragsgivare	4 315	5 974
- resurssamordning	82 851	75 438
- försäljningsintäkter	168 280	156 812
- högskoleprovet	2 645	2 373
- periodisering av uppdragsforskningsinkomster	337	-337
- periodisering av uppdragsutbildningsinkomster	770	-5 966
Summa intäkter av avgifter och ersättningar	466 838	477 233
Avgifter tas ut med stöd av 4 § Avgiftsförordningen.		
- bland dessa ingår följande huvudgrupper:		
resurssamordning	82 851	75 438
uthyrning av lokaler m.m.	56 987	42 333
administrativa-, laboratorie- och IT-tjänster	13 945	23 174
konsultation av lärare/forskare	28 764	21 570
kompendier och andra publikationer	16 910	16 228
analysarbete	10 709	13 768
kurser och konferenser	17 222	16 032
övriga varor och tjänster	23 743	23 707
	251 131	232 250
varav från statliga myndigheter	17 281	13 753
Redovisning enligt 23§ kapitalförsörjningsförordningen, se not 43. Specifikation av avgiftsinkomster, se not 44.		
Not 3. Intäkter av bidrag		
- forskningsråd (VR, FAS, FORMAS, VINNOVA)	525 985	507 081
- svenska organisationer mm	349 972	345 789
- övriga statliga myndigheter	161 862	183 327
- svenska företag och affärsdrivande verk	84 522	69 473
- EU	113 931	91 748
- Kammarkollegiet	16 974	104 453
- kommuner och landsting	32 731	24 265
- utländska organ	17 151	20 454
- utländska företag	21 224	9 256
- lönebidrag	7 514	8 957
- periodisering av avsättningar till bidragsfinansierade anlägggn.	1 227	383
- periodisering av pågående bidragsfinansierade projekt	-124 961	-94 576
Bidragsintäkter som använts för transferering (lämnade bidrag)	-49 352	-48 071
Summa intäkter av bidrag	1 158 780	1 222 540

Belopp i tkr	2010	2009
Not 4. Finansiella intäkter		
- ränteintäkter på räntekonto i Riksgälden	11 205	13 186
- reavinst vid försäljning av finansiella anläggningstillgångar	1 209	314
- avkastning på egna fonder	7 567	7 061
- ränteintäkter på banktillgodohavande mm	685	242
Summa finansiella intäkter	20 666	20 803
Not 5. Kostnader för personal		
- lönekostnader exkl arbetsavgifter, pensionspremier och avgifter	-1 963 906	-1 870 314
- arbetsgivaravgifter, pensionspremier och avgifter	-901 666	-876 178
- övriga personalkostnader, såsom företagshälsovård, traktamenten och kurs- och konferensavgifter	-63 698	-58 696
- utbetalda pensioner	-20 067	-67 427
- förändring pensionsavsättning	26 764	55 591
Summa kostnader för personal	-2 922 573	-2 817 024
2009 års uppgifter har korrigerats. Lönekostnaderna med +46 mnkr och arbetsgivaravgifterna med -46 mnkr.		
Not 6. Kostnader för lokaler		
- hyror exkl el och värme	-556 641	-568 176
- driftkostnader (el, gas, fjärrvärme, vatten)	-33 851	-30 816
- renhållning, bevakning och övriga lokalkostnader	-15 070	-17 211
Summa kostnader för lokaler	-605 562	-616 203
Not 7. Övriga driftkostnader		
- ALF- och TUA-avtal samt Botaniska trädgården	-482 850	-461 880
- övriga tjänster	-128 776	-113 388
- resekostnader: biljetter och logi	-88 691	-81 306
- datatjänster	-107 366	-73 324
- utbildning samt praktikkostnader i lärar- och psykologutbildningarna	-63 265	-60 214
- övriga varor	-88 752	-80 406
- kostnader för de med Chalmers samverkande institutionerna samt för hantverksutbildning lokaliserad i Mariestad	-35 420	-49 045
- konsulttjänster	-76 500	-65 046
- böcker, tidskrifter och övriga publikationer	-41 647	-42 978
- laboratoriekemikalier	-26 468	-27 000
- hyra av kontorsmaskiner m m samt service- och underhållsavtal	-17 186	-18 936
- tryckning	-16 757	-17 679
- centralt antagningssystem och studeranderegistreringssystem	-13 769	-15 033
- post och fraktkostnader	-15 160	-15 915
- forskningsuppdrag	-21 782	-18 867
- telekostnader, abonnemang och samtalsavgifter	-6 564	-6 349
- korttidsinvesteringar, livslängd 1-3 år, anskaffningsvärde 500 euro	-20 811	-14 205
Summa driftkostnader	-1 251 766	-1 161 573
Not 8. Finansiella kostnader		
- räntekostnad för lån på anläggningstillgångar	-1 953	-2 920
- reaförlust vid försäljning av finansiella anläggningstillgångar	-49	-1 661
- övrigt	-1 608	-4 678
Summa övriga finansiella kostnader	-3 610	-9 259

Belopp i tkr	2010	2009
Not 9. Immateriella anläggningstillgångar		
Balanserade utgifter för utveckling		
IB anskaffningsvärde	134 847	115 958
Årets anskaffningar	23 363	19 519
Avgår anskaffningsvärde på utrangerade tillgångar	-3 875	-630
UB anskaffningsvärde	154 335	134 847
IB ack avskrivningar	-117 953	-81 235
Årets avskrivningar	-6 748	-37 331
Avgår årets avskrivningar på utrangerade tillgångar	2 172	613
UB ack avskrivningar	-122 529	-117 953
Bokfört värde för balanserade utgifter för utveckling	31 806	16 894
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
IB anskaffningsvärde	20 936	16 623
Årets anskaffningar	4 998	4 519
Avgår anskaffningsvärde på utrangerade tillgångar	-840	-205
UB anskaffningsvärde	25 094	20 937
IB ack avskrivningar	-14 935	-13 417
Årets avskrivningar	-3 374	-1 724
Avgår årets avskrivningar på utrangerade tillgångar	765	206
UB ack avskrivningar	-17 544	-14 935
Bokfört värde för rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	7 550	6 001
Bokfört värde immateriella anläggningstillgångar	39 356	22 895
Not 10. Byggnader		
IB anskaffningsvärde	17 803	17 803
Årets anskaffningar	0	0
UB anskaffningsvärde	17 803	17 803
IB ack avskrivningar	-7 091	-6 489
Årets avskrivningar	-603	-603
UB ack avskrivningar	-7 694	-7 092
Bokfört värde byggnader	10 109	10 712
Not 11. Förbättringsutgifter på annans fastighet samt reparationer och underhåll över 100 tkr på annans fastighet		
IB anskaffningsvärde	287 058	277 783
Årets anskaffningar	21 214	19 022
Avgår anskaffningsvärde för utrangerade inventarier	-8 858	-9 747
UB anskaffningsvärde	299 414	287 058
IB ack avskrivningar	-142 844	-133 768
Årets avskrivningar	-23 361	-18 715
Avgår årets avskrivningar på utrangerade inventarier	6 508	9 639
UB ack avskrivningar	-159 697	-142 844
Bokfört värde förbättringsutgifter på annans fastighet	139 718	144 214

Belopp i tkr	2010	2009
Not 12. Maskiner, inventarier och övriga anläggningar		
IB anskaffningsvärde	1 896 418	1 874 844
Årets anskaffningar	150 335	104 272
Avgår anskaffningsvärde för uttrangerade inventarier	-69 958	-82 697
UB anskaffningsvärde	1 976 795	1 896 419
IB ack avskrivningar	-1 564 667	-1 522 189
Årets avskrivningar	-115 615	-122 160
Avgår avskrivningar på uttrangerade inventarier	69 076	79 682
UB ack avskrivningar	-1 611 206	-1 564 667
Bokfört värde maskiner, inventarier och övr. anläggningar	365 590	331 751
Not 9-12. Summa årets avskrivningar	-149 701	-180 532
Not 13. Resultat från andelar i dotterföretag	385	189
Avser Holdingbolaget vid GU AB; se vidare not 17.		
Not 14. Uppbördsverksamhet		
Intäkterna i uppbörsavsnittet består av ränta som genererats på bankplacerade EU-medel, för vilka Göteborgs universitet är koordinator. Medlen har tillförts inkomsttitel.		
Not 15. Transfereringar		
Lämnade bidrag utgörs främst av förmedlade bidrag till statliga myndigheter och stipendier. Avseende 2009 års poster har en korrigerig gjorts mellan raderna Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag med -54,7 mnkr och Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag +54,7.		
Not 16. Årets kapitalförändring		
- resultat från förvaltning av donationskapitalet	125	-151
- resultat från GU Holding	385	189
- resultat från avgiftsfinansierad verksamhet	5 084	-6 994
- resultat från bidragsfinansierad verksamhet	14 713	24 567
- resultat anslagsfinansierad verksamhet	211 575	194 804
Summa årets kapitalförändring	231 882	212 415

Tabell 2 Redovisning av kapitalförändring per verksamhetsgren

Verksamhetsgren	Balanserad kapitalförändring	Årets kapitalförändring	Summa
Grundläggande högskoleutbildning			
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå enligt uppdrag i regleringsbrev	284 195	58 748	342 943
Uppdragsverksamhet	10 062	-1 340	8 722
Forskning/forskarutbildning/konstnärligt utvecklingsarbete			
Utbildning på forskarnivå och forskning	230 768	167 911	398 679
Uppdragsforskning	-4 461	6 563	2 102
Summa	520 564	231 882	752 446

Belopp i tkr	2010	2009
Not 17. Finansiella anläggningstillgångar		
- andelar i dotterföretag	8 431	7 963
För kommentarer - se avsnittet om Holdingbolaget.		
- andra långfristiga värdepappersinnehav utgörs av		
Aktier och andelar:		
IB anskaffningsvärde	28 267	34 648
Årets anskaffningar	6 181	3 168
Årets försäljningar	-4 443	-9 549
UB anskaffningsvärde aktier och andelar	30 005	28 267
Marknadsvärde aktier och andelar	36 429	31 312
Obligationer och andra värdepapper:		
IB anskaffningsvärde	11 814	23 867
Årets anskaffningar	11 500	2 982
Årets försäljningar	-421	-15 035
UB anskaffningsvärde obligationer och andra värdepapper	22 893	11 814
Marknadsvärde obligationer och andra värdepapper	22 434	12 198
Värdepapperens sammanlagda marknadsvärde I särskilt appendix specificeras fondförvaltningens värdepappersinnehav.	58 863	43 509
Summa andra långfristiga värdepapper	52 898	40 081
- andra långfristiga fordringar (avser Akademiska Hus)		
IB	129 766	134 603
Årets återbetalningar	-4 838	-4 838
UB	124 928	129 766
Summa finansiella tillgångar	186 257	177 810
Not 18. Varulager		
- Avser i huvudsak varulager för intern försäljning.	3 259	3 420
Summa varulager	3 259	3 420
Not 19. Kundfordringar		
Fördelning enligt följande:		
- fordringar på svenska kunder	84 678	92 316
- fordringar på utländska kunder	7 401	4 413
- reservering osäkra fordringar	444	4 022
Summa kundfordringar	92 523	100 752
Not 20. Fordringar hos andra myndigheter		
Denna post består av		
- fordran avseende ingående mervärdeskatt (nettoredovisad moms)	52 519	55 063
- kundfordringar hos statliga myndigheter	21 064	23 765
- fordran på Riksgälden	0	1 202
Summa fordringar hos andra myndigheter	73 583	80 030

Belopp i tkr	2010	2009
Not 21. Övriga fordringar		
Följande huvudgrupper av fordringar ingår:		
- diverse kortfristiga fordringar	3 309	2 157
- reseförskott	347	547
Summa övriga fordringar	3 656	2 704
Not 22. Förutbetalda kostnader	153 642	130 265
Posten består huvudsakligen av förutbetalda lokalhyror. Dessutom ingår prenumerationer och försäkringar.		
Not 23. Upplupna bidragsintäkter		
- upplupna bidragsintäkter avseende icke statliga givare	97 969	100 090
- upplupna bidragsintäkter avseende statliga myndigheter	31 025	35 676
Summa upplupna bidragsintäkter	128 994	135 766
Not 24. Övriga upplupna intäkter		
- upplupna uppdragsintäkter	24 622	25 301
- upplupna ränteintäkter	1 178	316
- övriga interimfordringar	2 359	5 100
Summa övriga upplupna intäkter	28 159	30 717
Not 25. Avräkning med statsverket		
Uppbörd		
Ingående balans	-7	-157
Redovisat mot inkomsttitel	-7	0
Uppbördsmedel som betatlats till icke räntebärande flöde		
Medel från räntekonto som tillförts inkomsttitel	6	151
Skuld avseende uppbörd	-7	-7
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans		
Redovisat mot anslag	3 525 524	3 276 517
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-3 525 524	-3 276 517
Fordringar/skulder avseende anslag i räntebärande flöde	0	0
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	1 757	502
Redovisat mot anslag	5 075	7 423
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-6 439	-6 168
Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde	393	1 757
Summa avräkning med statsverket	386	1 750
Not 26. Kortfristiga placeringar		
- Statsskuldväxlar m.m. i Riksgälden	996	997
Summa kortfristiga placeringar	996	997
Not 27. Tillgodohavande i Riksgälden		
- behållning på universitetets räntekonto	2 314 967	1 918 939
Summa tillgodohavande hos Riksgälden	2 314 967	1 918 939

De enskilt viktigaste faktorerna som påverkar saldots utveckling är tillflödet av externa bidrag samt ökningen av myndighetskapitalet.

Belopp i tkr	2010	2009
Not 28. Kassa, plusgiro och bank		
- banktillgodohavande avseende fondförvaltningen	4 800	22 057
- övriga banktillgodohavanden (EUR-konton)	18 692	18 392
- övrigt		
Summa kassa, plusgiro och bank	23 492	40 449
Not 29. Statskapital	1 084	1 084
- avser konst som deponerats av Statens Konstråd.		
Not 30. Donationskapital	9 403	9 766
Kapitalet motsvarar universitetets fastigheter.		
Not 31. Resultatandelar i dotterföretag	8 046	7 774
- avser GU Holding.		
Not 32. Balanserad kapitalförändring		
- ingående balanserad kapitalförändring	309 470	299 553
- föregående års kapitalförändring	212 415	8 050
- ombokning av balanserat resultat för GU Holding	-189	1 504
- omföring avskrivning donationsfastighet		363
- korrigeringar	-1 132	0
Summa balanserad kapitalförändring	520 564	309 470
Not 33. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		
Ingående avsättning	64 287	110 844
Årets avsättning från LOP	8 986	9 060
lanspråktagande av avsättning för finansiering av SPV-faktura	-11 556	-11 200
Årets avsättning till pensioner för kombinationstjänster	-10 971	3 812
Förändring av pensionsskuld	-4 237	2 049
Utbetalning av pensioner avseende kombinationstjänster		-50 277
Utgående avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	46 509	64 287
Värdet av pensionsskulden är beräknat enligt de försäkringstekniska grunder som Nämnden för statens avtalsförsäkringar har fastställt. I beloppet ingår särskild löneskatt med 24,26%.		
Not 34. Lån i Riksgälden		
- lån vid årets början	375 099	436 290
- under året upptagna lån	163 092	122 087
- årets amorteringar	-118 561	-183 278
Summa lån	419 629	375 099
Beviljad låneram	600 000	619 000
Beviljad kreditram på räntekonto	279 213	279 213
Utnyttjad kredit	0	0
Not 35. Skulder till andra myndigheter		
- skuld avseende avgifter och försäkringar för anställda	87 844	75 593
- leverantörsskulder	26 199	25 488
Summa skulder till andra myndigheter	114 043	101 081
Not 36. Leverantörsskulder		
- svenska leverantörsskulder	136 683	95 820
- utländska leverantörsskulder	5 538	5 101
Summa leverantörsskulder	142 220	100 921

Belopp i tkr	2010	2009
Not 37. Övriga skulder		
- personalens källskatt	47 675	47 270
- forskningsbidrag	5 458	11 331
- koordinatorsmedel EU-projekt	18 685	18 385
- övrigt	5 992	16 397
Summa övriga skulder	77 811	93 384
Not 38. Depositioner	544	659
- depositionsavgifter från studenter för nycklar/kodkort		
Not 39. Upplupna kostnader		
- semesterskuld inkl LOP	213 545	203 633
- upplupna löner och arvoden inkl LOP (varav övertidsskuld 32 mkr)	59 442	49 225
- övriga upplupna kostnader	40 424	30 117
- avräkning mot Chalmers avseende samverkande institutioner	11 326	11 858
Summa upplupna kostnader	324 737	294 832
Not 40. Övriga förutbetalda intäkter		
- oförbrukade bidrag från icke statliga givare	561 809	533 650
- oförbrukade bidrag från statliga myndigheter,	599 110	510 711
- oförbrukade bidrag tillhörande donationsförvaltningen	193 048	199 256
- avsättningar till bidragsfinansierade anläggningstillgångar	136 602	137 522
Summa oförbrukade bidrag	1 490 569	1 381 139
Not 41. Övriga förutbetalda intäkter		
- oförbrukade uppdragsmedel	172 799	174 998
- förutbetalda intäkter	4 844	6 263
Summa övriga förutbetalda intäkter	177 643	181 261
Not 42. Ansvarsförbindelser	6 952	7 019
Göteborgs universitet har per 101231 fyra garantiförbindelser.		
En av dem avser en fullgörande garanti på EUR=50,000 (SEK=452 tkr) där European Community är förmånstagare och garantin är 10% av det totalt beviljade forskningsbidraget.		
De övriga tre är förskottsgarantier på sammanlagt SEK=6 500 tkr där Cornell University, USA, är förmånstagare. Göteborg Organ Art Center bygger en orgel som under december 2010 ska slutlevereras och besiktigas.		
Not 43. Redovisning enl 23 § kapitalförsörjningsförordningen		
A. Ackumulerat överskott i avgiftsfinansierad verksamhet	6 548	1 412
B. Årets totala omsättning i avgiftsfinansierad verksamhet	466 638	477 233
A i procent av B	1,4	0,3

Belopp i tkr

Not 44. Redovisning av avgifter enligt FÅB 3 kap 2 §

Verksamhet	Över/ underskott t.o.m. 2008	Över/ underskott 2009	Intäkter 2010	Kostnader 2010	Överskott underskott 2010	Ack. över-/ underskott utg 2010
<i>Utbildning på grundnivå eller avancerad nivå</i>						
Beställ utbildning	76	-1 371	15 984	-16 432	-448	-1 743
Yrkehögskolan KY m.m.						0
Uppdragsutbildning	15 182	-3 772	75 461	-76 353	-892	10 518
Utbildning studieavgiftsskyldiga studenter	0	0	0	-1 480	-1 480	-1 480
Övrigt	0	0	0	0	0	0
<i>Forskning eller utbildning på forskarnivå</i>						
Uppdragsforskning	-7 302	2 841	156 482	-149 919	6 563	2 102
Övrigt	0	0			0	0
<i>Verksamhet där krav på full kostnadstäckning inte gäller</i>						
Högskoleprovet	-1 296	-132	2 652	3 309	-657	-2 086
Upplåtande av bostadslägenhet - utbytesprogram och forskare ¹⁾	1 800	-4 560	23 711	21 713	1 998	-763
Upplåtande av bostadslägenhet - regeringsbeslut	0	0	0	0	0	0

¹⁾ Vid slutet av 2010 hade universitetet 60 gästbostäder och 393 studentbostäder. Beläggningen under året för gästbostäder var 76 %. För studentbostäderna var beläggningen 100% under höstterminen och ca 80 % under vårterminen och i stort sett 0% under sommarmånaderna (juli-aug).

Hysesinkomster, ca 12 mnkr, av studentbostäder liksom utgifter för hyrda lägenheter redovisades 2009 och tidigare över balansräkningen, nettoresultatet har redovisats i resultaträkningen. Från och med 2010 sker all redovisning över resultaträkningen. I redovisade intäkter ingår 6,6 mnkr interna bidrag.

Bilaga 40: Redovisning av utbildning på grundnivå och avancerad nivå i årsredovisningen för 2010

<i>Tabell 1 Intäkter för grundutbildning (tkr)</i>	År 2010
Utnyttjat takbelopp och eventuellt utnyttjat anslagssparande för grundläggande högskoleutbildning.	
1a. Under 2010 genomförda helårsstudenter och helårsprestationer inom 2010 års takbelopp enligt tabell 2	1 755 879
1b. Eventuella decemberprestationer från 2009 som ryms inom takbeloppet	5 249
2a. Eventuellt utnyttjande av under tidigare budgetår uppkommet anslagssparande, eller	
2b. Eventuellt utnyttjande av tidigare överproduktion	
Summa	1 761 128
Årets anslagsbelastning avseende särskilda åtaganden	3 706
Summa intäkter för grundutbildning	1 764 834

Ersättning för helårsprestation för december 2009 (totalt belopp oberoende av om det ryms inom ordinarie takbelopp eller ej) som tidigare ej ersatts inom takbeloppet 5 249 tkr

Bilaga 40: Tabell 2 Redovisning av antal helårsstudenter (HST), helårsprestationer (HPR) samt redovisning av intäkter på grundutbildningsanslaget.

Utfall avseende perioden 2010-01-01 - 2010-12-31

	A	B	C	D	E	F
Utbildningsområden	Utfall HST ¹⁾	Utfall HPR ¹⁾	HST Ersättn. (tkr)	HPR Ersättn. (tkr)	Utfall total ersättning C+D	Takbelopp enl RB (tkr)
Humaniora	4 450	3 223	95 960	61 009	156 969	
Teologi	0	1	0	19	19	
Juridik	1 065	891	22 970	16 863	39 832	
Samhällsvetenskap	8 084	6 287	174 331	119 005	293 336	
Naturvetenskap	4 283	3 105	212 125	129 705	341 830	
Teknik	0	0	0	0	0	
Farmaci	258	232	12 755	9 672	22 428	
Vård	1 614	1 550	84 977	70 680	155 657	
Odontologi	457	457	19 900	23 177	43 077	
Medicin	2 168	2 116	127 567	151 429	278 996	
Undervisning	2 890	2 564	99 344	103 803	203 147	
Övrigt	342	307	13 587	9 923	23 510	
Design	455	455	63 864	38 910	102 774	
Konst	115	115	22 915	9 838	32 753	
Musik	390	390	47 226	29 860	77 086	
Opera	24	24	6 839	4 065	10 905	
Teater	30	30	8 371	4 170	12 541	
Media	20	20	5 695	4 562	10 258	
Dans	0	0	0	0	0	
Idrott	71	62	7 254	2 940	10 194	
Summa	26 714	21 828	1 025 681	789 630	1 815 311	1 761 128

Redovisningen visar att lärosätet kommer över takbeloppet med 54 183 tkr.

Redovisningen visar att lärosätet kommer under takbeloppet med ___ tkr.

Kommentarer till tabellen

¹. Exklusive utbildning för annan högskola, uppdragsutbildning, särskild utbildning för lärare i yrkesämnen, övriga särskilda lärarutbildningar och projekt för invandrade akademiker.

Antal helårsstudenter inom vissa konstnärliga områden

Totalt antal utbildade helårsstudenter 623 inom design. Högst får 455 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Övriga helårsstudenter inom design har avräknats mot utbildningsområdet naturvetenskap.

Totalt antal utbildade helårsstudenter 222 inom konst. Högst får 115 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Övriga helårsstudenter inom konst har avräknats mot utbildningsområdet naturvetenskap.

Totalt antal utbildade helårsstudenter 560 inom musik. Högst får 390 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Övriga helårsstudenter inom musik har avräknats mot utbildningsområdet naturvetenskap.

Totalt antal utbildade helårsstudenter 24 inom opera. Högst får 24 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Övriga helårsstudenter inom opera har avräknats mot utbildningsområdet naturvetenskap.

Totalt antal utbildade helårsstudenter 32 inom teater. Högst får 30 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Övriga helårsstudenter inom teater har avräknats mot utbildningsområdet naturvetenskap.

Totalt antal utbildade helårsstudenter 39 inom media. Högst får 20 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Övriga helårsstudenter inom media har avräknats mot utbildningsområdet naturvetenskap.

Totalt antal utbildade helårsstudenter 0 inom dans. Högst får avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Övriga helårsstudenter inom dans har avräknats mot utbildningsområdet .

Bilaga 40: Tabell 3 Redovisning av utbildning på grundnivå och avancerad nivå

A. Tillgängliga medel (inklusive beslutad tilläggsbudget)

Årets takbelopp (tkr)	1 761 128
+ Ev. ingående anslagssparande (tkr)	
Summa (A)	1 761 128

B. Utfall totalt för grundutbildningen

Ersättning för HPR från december föregående budgetår	5 249
Årets utfall: ersättning för HST+HPR (tkr)	1 815 311
+ Ev. utnyttjande av tidigare överproduktion HPR (tkr)	
Summa (B) ¹	1 820 559
Summa (A-B) ²	-59 431

¹ Total ersättning som lärosätet genomför produktion för, dvs. oberoende av om den ryms inom tilldelade medel (A).

² Om summan blir positiv, ska det föras in i tabell över anslagssparandet nedan. Blir summan i stället negativ, ska beloppet föras till tabell över överproduktion nedan.

Tabell. Anslagssparande

Totalt utgående anslagssparande på anslaget för grundutbildning (A-B)
+ Ev. anslagssparande över 10 % av takbeloppet ³.

Summa	0
--------------	----------

³ Den del av anslagssparandet som lärosätet inte får behålla utan regeringens godkännande.

Tabell. Sparad överproduktion

Ingående värde av överproduktion (tkr) ⁴	34 246
- Ev. utnyttjande av tidigare sparade HPR under 2010 (tkr)	
+ Ev. sparade HPR under 2010 (tkr)	59 431
Summa	93 677

- Ev. belopp överstigande 10 % av takbeloppet 2010 (tkr)

Utgående värde av sparade HPR (tkr) ⁵	93 677
---	---------------

⁴ Kan uppgå till högst 10 % av takbeloppet 2009.

⁵ Kan uppgå till högst 10 % av takbeloppet 2010.

Appendix

Bilagor till notförteckning för resultat och balansräkning (tkr)

Förvaltade donationer

Donationer som samförvaltas i diskretionär form

Tillgångar

Aktier och andelar	3 622
Upplupen ränta	38
Andelar i räntekonsortium	11 500
Medel i bankräkning	1 881
Medel på räntekonto i RGK	12 324
Summa tillgångar	29 364

Donationer	Don.kapital totalt	Oförbr donationer	Bal. kap- förändring	Årets kap- förändring
<i>Donationer som Sahlgrenska akademien skall ta i anspråk inom de närmaste åren enligt särskilt rektorsbeslut</i>				
Helge Liljegrens Don	1 250	1 250		
<i>Donationer för vilka särskild förbrukningsplan är eller skall upprättas</i>				
Sigrid Bredings Fond	1 752	1 092	661	
J Karlssons don	620	600	20	
T o R Söderbergs professur	16 451	16 231		220
Ofördelade Räntemedel	9 291		9 599	-308
Summa donationskapital	29 364	19 173	10 280	-88

Tillgångar och skulder

Aktier och andelar	7 197
Medel i bankräkning	74
Medel att överföra till räntekonto i RGK	-56
Summa tillgångar och skulder	7 215

Donationer	Don.kapital totalt	Oförbr donationer	Bal. kap- förändring	Årets kap- förändring
Gbg univ Jubileumsfond	7 215	4 565	2 475	176
Summa donationskapital	7 215	4 565	2 475	176

Tillgångar och skulder

Aktier och andelar	7 267
Medel i bankräkning	976
Medel att överföra till räntekonto i RGK	-6
Summa tillgångar och skulder	8 237

Donationer	Don.kapital totalt	Oförbr donationer	Bal. kap- förändring	Årets kap- förändring
Handelshögskolan fastighetsdon.	8 237	5 542	2 476	220
Summa donationskapital	8 237	5 542	2 476	220

Tillgångar och skulder

Aktier och andelar	2 393
Obligationer	2 283
Upplupen ränta	59
Medel i bankräkning	167
Medel att överföra till räntekonto i RGK	-6
Summa tillgångar och skulder	4 896

Donationer	Don.kapital totalt	Oförbr donationer	Bal. kap-förändring	Årets kap-förändring
Oceanografi, fastighetsdon.	4 896	4 428	225	243
Summa donationskapital	4 896	4 428	225	243

Tillgångar och skulder

Aktier och andelar	9 527
Obligationer	9 110
Statsskuldväxlar/certifikat	996
Upplupen ränta	241
Medel i bankräkning	60
Medel att överföra till räntekonto i RGK	-25
Summa tillgångar och skulder	19 908

Donationer	Don.kapital totalt	Oförbr donationer	Bal. kap-förändring	Årets kap-förändring
Lundberglaboratoriet	19 908	17 323	1 631	954
Summa donationskapital	19 908	17 323	1 631	954

Donationer som återförts till universitetet i samband med Akademiska Hus AB's köp av vissa fastigheter

Tillgångar

Placering i Akademiska Hus AB	124 928
Medel på räntekonto i RGK	17 545
Summa tillgångar	142 473

Donationer	Don.kapital totalt	Oförbr donationer	Bal. kap-förändring	Årets kap-förändring
Donationer för fastigheter	142 473	139 328	3 150	-6
Summa donationskapital	142 473	139 328	3 150	-6

Donationer som givits till universitetet för främst forskningsändamål

Tillgångar

Medel på räntekonto i RGK	4 537
Summa tillgångar	4 537

Donationer	Don.kapital totalt	Oförbr donationer	Bal. kap- förändring	Årets kap- förändring
Don Cancersjukdomar	1 177	264	872	41
Al Larssons Don	1 561	783	1 229	-451
Hilda Johanssons Minne	230	220	347	-337
Makarna Swahns Don	2	2		
Bure Engströms Minne	88	58	30	
Eina Schortz Don	537	477	60	
Gbg univ forskningsfond (shb)	55		68	-13
Gåvor medicinsk forskning	4	4		
Jerlow Bergunds stipendium	35	33	2	
Greta I Johanssons don	847	847		
Summa donationskapital	4 537	2 688	2 608	760

Summering

Tillgångar totalt	Don.kapital totalt	Oförbr donationer totalt	Bal. kap- förändring total	Årets kap- förändring totalt
216 629	216 629	193 048	22 844	738

Donationsförvaltningens värdepappersinnehav 2010-12-31

Aktier och andelar	Antal	Bokf. värde	Markn. värde
ABB	5 950	715	902
AstraZeneca	2 685	841	830
Atlas Copco B	6 800	464	1 154
Autoliv SDB	710	277	378
Enquest plc	21 100	225	311
Ericsson B	10 340	907	808
Getinge B	3 750	496	528
Handelsbanken A	1 950	403	419
Haldex	4 800	261	505
Hennes & Mauritz B	3 920	357	878
Husqvarna B	900	90	51
Investor B	7 000	990	1 007
Kappahl	11 300	657	514
MedaA	5 800	355	297
Nokia	4 450	453	308
Nordea	10 040	563	734

Aktier och andelar, forts	Antal	Bokf. värde	Markn. värde
Sandvik	4 200	234	551
SCA B	10 000	798	1 062
Scania B	1 500	236	232
SEB A	16 850	844	945
Securitas B	10 100	750	794
Skanska B	4 630	491	617
SKF B	6 180	726	1 184
Skistar B	4 150	585	541
SSAB A	4 875	433	551
Stora Enso	3 700	158	257
Swedbank A	4 725	454	443
Swedbank A pr	1 500	72	144
TeliaSonera	17 025	774	907
Volvo B	9 600	483	1 138
SEB Stiffond Sverige	494 081	6 524	8 752
SHB Mega Mixränta B	5 995	6 702	6 818
XACTOMXS30	11 130	1 685	1 866
Summa aktier och andelar		30 004	36 429
Obligationer och andra värdepapper	Nom belopp	Bokf. värde	Markn. värde
SO 1041 6,75% 140505	1 300	1 585	1 533
SO 1045 5,25% 110315	4 300	4 542	4 511
SO 1046 5,5% 121008	4 900	5 266	5 265
Kammarkollegiets räntekonsortium	88 886	11 500	11 125
Summa obligationer och andra värdepapper		22 893	22 434
Övriga långfristiga placeringar		Bokf. värde	Markn. värde
Akademiska Hus		124 928	124 928
Summa finansiella anläggningstillgångar		177 825	183 791
Statsskuldväxlar/ certifikat	Nom belopp	Bokf. värde	Markn. värde
Vasakronan FC 110314	1 000	996	997
Summa värdepapperstillgångar		178 821	184 788

Donationsförvaltningens tillgångar och skulder 2010-12-31 fördelade per kapitalförvaltare/bank

	SEB	SHB	Akad Hus	RGK	Kammar- kollegiet	Summa
Aktier o andelar	15 541	14 464				30 005
Obligationer	11 393				11 500	22 893
Övriga långfristiga placeringar			124 928			124 928
Upplupen ränta	338					338
Statsskuldväxlar/Certifikat	996					996
Kassa/ banktillgodohavanden	2 108	1 050				3 158
Medel på räntekontot				34 312		34 312
Summa	30 375	15 514	124 928	34 312	11 500	216 629

Avkastning 2010 för förvaltad donationskapital

	Direkt- avkast- ning	Realisa- tions- resultat	Summa avkastn.	Värdeför- ändring 2010 i % markn.värde	Bench- mark
Donationer som förvaltas i diskretionär form					
Jubileumsfonden	178	3	181	11,40%	14,14%
Handelshögskolan, fastighetsdonation	206	20	226	11,97%	14,14%
Oceanografi, fastighetsdonation	237	222	459	12,42%	14,14%
Lundberglaboratoriet	937	898	1 835	12,44%	14,14%

Den diskretionära donationsförvaltningens avkastning mäts mot sammanvägda jämförelseindex (benchmark) bestående av:

- SIXPRX (svenska aktier)
- OMRX T-bill (kortränteplaceringar eg. statsskuldväxlar)
- OMRX T-bond (obligationer)

Den undre och övre gränsen för ingående index är:

SIXPRX 40 - 60 %

OMRX T-bill och T-bond 40 - 60 %

	Ränte- intäkter	Ränta	Benchmark RGK avista
Donationer placerade hos Akademiska Hus AB	4 079	3,22%	0,50%
Donationer med särsk. förbrukningsplan	706	4,18%	0,50%
Donationer för främst forskningsändamål	2	0,30%	0,50%

Specifikation av kostnader och ersättningar för donationsförvaltningen 2010

Kostnader som uppstått i förvaltningen av Göteborgs universitets donationer under 2010

Lönekostnader för universitetsanställd personal	262
Div. material, telefon, kopiering m.m.	38
Kostnader för kapitalförvaltningsuppdragen	62
Courtagekostnader	17

Summa **379**

Ersättning till Göteborgs universitet 2010 för förvaltning av Göteborgs universitets donationer

Ersättning lönekostnader för universitetsanställd personal	262
Ersättning för div. material, telefon, kopiering mm	38
Täckning ur årets avkastning i donationsförvaltningen för courtagekostnader samt kostnader för kapitalförvaltningen	79

Summa **379**

Specifikation av kostnader och ersättningar för förvaltning av stiftelser 2010

Kostnader som uppstått i förvaltningen av Göteborgs universitets anknutna stiftelser 2010

Lönekostnad för universitetsanställd personal	1 488
Div. material, telefon, kopiering m.m.	212

Summa **1 700**

Ersättning till Göteborgs universitet 2010 för förvaltning av universitetets anknutna stiftelser

Ersättning lönekostnad för universitetsanställd personal	1 488
Ersättning för div. material, telefon, kopiering m.m.	212

Summa **1 700**

Årsredovisning för Göteborgs universitet 2010

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Vi bedömer vidare att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten är betryggande.

Göteborg den 21 februari 2011.

Carl Bennet
ordförande

Pam Fredman
rektor

Martin Dackling

Claes Dahlgren

Anna Falck

Jan-Eric Gustafsson

Klara Gustafsson

Eva Halvarsson

Helena Holmström Olsson

Lärke Johns

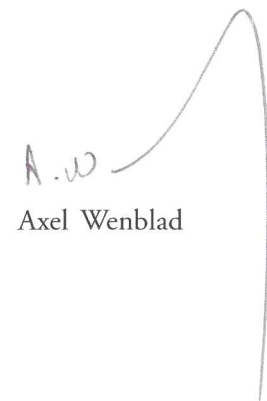
Thomas Larsson

Sverker Sörlin

Bertil Törsäter

Axel Wenblad

GÖTEBORGS UNIVERSITET